

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

INŠPEKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

Tržaška 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 84

E: gp.ijs@gov.si

I: www.ijs.gov.si

2024

POROČILO O DELU INŠPEKTORATA ZA JAVNI SEKTOR ZA LETO 2024

Ljubljana, marec 2025

KAZALO

1	UVODNA POJASNILA	4
2	O INŠPEKTORATU	6
2.1	POSŁANSTVO, VIZIJA IN CILJI	7
2.1.1	POSŁANSTVO INŠPEKTORATA ZA JAVNI SEKTOR.....	7
2.1.2	VIZIJA INŠPEKTORATA ZA JAVNI SEKTOR	7
2.1.3	CILJI INŠPEKTORATA ZA JAVNI SEKTOR ZA 2024 IN DOSEŽENE VREDNOSTI.....	8
2.2	ORGANIZIRANOST, KADRI IN IZOBRAŽEVANJE	9
2.2.1	ORGANIZIRANOST	9
2.2.2	KADRI.....	9
2.2.3	IZOBRAŽEVANJE	10
2.3	POGOJI IN VIRI ZA DELO INŠPEKTORATA (FINANČNI NAČRT, INFORMATIKA).....	10
2.3.1	FINANČNI NAČRT IJS	10
2.3.2	INFORMATIKA	11
2.4	SODELOVANJE Z OSTALIMI INSTITUCIJAMI.....	11
2.5	DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA IN SODELOVANJE Z JAVNOSTJO	12
3	UPRAVNA INŠPEKCIJA IN INŠPEKCIJA ZA SISTEM JAVNIH USLUŽBENCEV IN PLAČNI SISTEM	14
3.1	UPRAVNA INŠPEKCIJA.....	16
3.1.1	PRISTOJNOST IN ZAKONODAJA	16
3.1.2	INŠPEKCIJSKI NADZOR	16
3.1.3	PREKRŠKOVNI POSTOPKI	41
3.1.4	ZAZNANE SISTEMSKE NEPRAVILNOSTI IN DANE POBUDE.....	43
3.1.5	DANE POBUDE PRISTOJNIM MINISTRSTVOM IN OBČINAM.....	49
3.2	INŠPEKCIJA ZA SISTEM JAVNIH USLUŽBENCEV IN PLAČNI SISTEM	51
3.2.1	PRISTOJNOST IN ZAKONODAJA	51
3.2.2	INŠPEKCIJSKI NADZOR	51
3.2.3	PREKRŠKOVNI POSTOPKI	63
3.2.4	ZAZNANE SISTEMSKE NEPRAVILNOSTI IN DANE POBUDE.....	63
4	ZAKLJUČNE UGOTOVITVE IN PREDLOGI	66
4.1	REALIZACIJA NAČRTA DELA IN STRATEŠKIH USMERITEV	66
4.2	ZAKONODAJNI PREDLOGI	67
4.2.1	ZAKON O JAVNIH USLUŽBENCIH	67
4.2.2	ZAKON O DOSTOPU DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA	67
4.2.3	ZAKON O ZDRAVSTVENI DEJAVNOSTI (ZZDEJ-N)	68
4.3	PREDLOGI VEZANI NA POGOJE IN VIRE ZA DELO IJS	68
4.4	SKLEPNO	71

KAZALO SLIK

Slika 1: Organigram IJS na dan 31. 12. 2024	9
---	---

KAZALO TABEL

Tabela 1: Cilji IJS, določeni v Letnem načrtu dela za leto 2024 in dosežene vrednosti v 2024	8
Tabela 2: Gibanje števila zaposlenih IJS od leta 2020 do leta 2024	9
Tabela 3: Število obravnavanih, rešenih in nerešenih zadev Inšpektorata za javni sektor v letu 2024	14
Tabela 4: Način zaključka inšpekcijskih zadev v letih od 2020 do 2024	14
Tabela 5: Število opravljenih inšpekcijskih pregledov v letih od 2020 do 2024	14
Tabela 6: Izdani upravni ukrepi v letih od 2020 do 2024	15
Tabela 7: Obravnavanje prekrškovnih postopkov IJS v letu 2024	15
Tabela 8: Število izrečenih glob, opominov in opozoril ter višina izrečenih glob in obveznost plačila sodnih taks IJS v letu 2024	15
Tabela 9: Obravnavanje prekrškovnih postopkov UI v letu 2024	42
Tabela 10: Število izdanih glob, opominov in opozoril ter višina izrečenih glob in obveznost plačila sodnih taks UI v letu 2024	42
Tabela 11: Obravnavanje prekrškovnih postopkov v zvezi ZDIJZ v 2024	42
Tabela 12: Obravnavanje prekrškovnih postopkov ISJU v letu 2024	63
Tabela 13: Število izdanih glob, opominov in opozoril ter višina izrečenih glob in obveznost plačila sodnih taks ISJU v letu 2024	63

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Način obravnave zahtev za dostop do informacij javnega značaja v letu 2024	12
Graf 2: Novo prejete zadeve UI v letu 2024 po podskupinah javnega sektorja	17
Graf 3: Realizacija Načrta dela Upravne inšpekcije v letu 2024	17
Graf 4: Pregled prejetih in rešenih zadev Upravne inšpekcije od leta 2020 do 2024	18
Graf 5: Način zaključka zadev Upravne inšpekcije v letu 2024	19
Graf 6: Delež rešenih zadev UI, v katerih so bili odrejeni ukrepi za odpravo nepravilnosti/pomanjkljivosti	19
Graf 7: Ugotovljene kršitve Upravne inšpekcije na področju ZUP v letu 2024	20
Graf 8: Novo prejete zadeve ISJU v letu 2024 po podskupinah javnega sektorja	52
Graf 9: Realizacija Načrta dela ISJU v letu 2024	52
Graf 10: Pregled prejetih in rešenih zadev ISJU od leta 2020 do 2024	53
Graf 11: Način zaključka zadev ISJU v letu 2024	54
Graf 12: Delež rešenih zadev ISJU, v katerih so bili odrejeni ukrepi za odpravo nepravilnosti/pomanjkljivosti	54
Graf 13: Ugotovljene kršitve ISJU na področju ZJU v letu 2024	55
Graf 14: Ugotovljene kršitve ISJU na področju ZSPJS v letu 2024	59

1 UVODNA POJASNILA

V Inšpektoratu za javni sektor smo v letu 2024 izvajali naloge v okviru zakonskih pristojnosti, sprejetega letnega načrta dela ter strateških usmeritev in prioritet dela. Pretežni del naših aktivnosti so predstavljali inšpekcijski nadzori, ki so jih izvajali inšpektorji Upravne inšpekcije ter inšpektorji Inšpekcije za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem.

Skupaj smo v Inšpektoratu rešili 1.256 zadev. Od tega sta obe inšpekciji rešili 1.125 inšpekcijskih zadev ter opravili 596 inšpekcijskih pregledov.

Inšpektorji so opravljali sistemske inšpekcijske nadzore, prioritete inšpekcijske nadzore na osnovi prejetih pobud/prijav in inšpekcijske nadzore na podlagi ostalih prejetih pobud in prijav, ki so bile obravnavane po vrstnem redu prispetja. Poleg navedenih pa so 15 inšpekcijskih nadzorov uvedli tudi na lastno pobudo oziroma na podlagi osebne zaznave.

Upravna inšpekcija je v 2024 dala večji poudarek izvedbi sistemskih inšpekcijskih nadzorov. V 2024 je izvedla skupaj 11 sistemskih nadzorov, načrtovanih v letnem načrtu za 2024, in sicer nadzore nad organi, pri katerih so predstojniki na podlagi nadzorov Upravne inšpekcije, že sprejeli ustrezne ukrepe, nadzore nad organi lokalnih samoupravnih skupnostih, pri katerih se (na podlagi prejetih pobud) je ocenilo, da prihaja do večkratnih oz. ponavljajočih kršitev UUP in tudi ZUP, nadzore nad elektronskim poslovanjem organov glede na zadnje spremembe ZUP in UUP in nadzore nad subjekti, pri katerih je obstajala možnost nastanka škodljivih posledic za podjetja, društva in druge organizacije zaradi kršitev pravil upravnega postopka.

Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem je v letu 2024 izvedla 7 sistemskih nadzorov, načrtovanih v letnem načrtu za 2024, in sicer je izvedla sistemske nadzore na področju izplačevanja dodatkov ravnateljem, direktorjem in tajnikom, ki jim na podlagi četrtega odstavka 23. člena ZSPJS ne pripadajo, ter na področju uvrščanja delovnih mest plačnih podskupin C1 do J3 v plačne razrede po odpravi plačnega stropa (nad 57. plačnim razredom).

Poleg inšpekcijskega nadzorstva smo bili aktivni v Inšpekcijskem svetu, pri različnih projektih, ki so jih izvajale strokovne službe ministrstva (Promocija zdravja na delovnem mestu; Inovativen.si). Sodelovali smo tudi pri študijskih obiskih tujih inšpekcijskih organov in pri projektu Upravne svetovalnice, kjer sta dva upravna inšpektorja kot mentorja študentom Fakultete za upravo Univerze v Ljubljani skrbela za reševanje upravno-procesnih vprašanj o razumevanju ZUP in UUP, ki jih na Upravno svetovalnico naslavljajo tako uradne osebe kot stranke. Upravna inšpektorica je kot članica operativne delovne skupine sodelovala pri pripravi Strategije trajnostnega razvoja javne uprave do leta 2030.

Aktivni smo bili tudi pri pripravi predpisov. Podali smo mnenje in predloge na osnutek Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju, na predlog Zakona o javnih uslužbencih in na predlog Zakona o zdravstveni dejavnosti. Predlagali pa smo tudi spremembe in dopolnitve Zakona o splošnem upravnem postopku, Uredbe o upravnem poslovanju in Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah.

Prenovili smo Načrt integritete Inšpektorata za javni sektor, imenovali skrbnico načrta integritete, uredili postopek in normativne podlage ravnanja s prejetimi darili javnih uslužbencev, posvetili pa smo se tudi postopku inšpekcijskega nadzora, ki smo ga dopolnili in uredili na način, da je zagotovljeno učinkovitejše izvajanje v praksi.

V okviru odprave administrativnih ovir smo zagotovili zmogljivejšo aplikacijo za pregled podatkov o plačah, poročanih v sistem ISPAP, uredili dostope do MFERAC, uredili dostope do Portala Centralnega

registra prebivalstva in uredili dostope do sistema e-Poizvedbe, s katerim upravlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

S strokovnimi službami MDP smo se dogovarjali glede nujnih posodobitev in potrebnih nadgradenj informacijskega sistema IS IJS, ki ga uporabljamo za podporo izvajanja, načrtovanja in poročanja pri izvajanju inšpekcijskega nadzorstva, ter za sklenitev Dogovora o ravni storitve. V ta namen smo pripravili specifikacije potrebnih nadgradnje IS IJS. MDP je pristopilo k posodobitvi programske kode, da bo IS IJS lahko gostoval v Državnem računalniškem oblaku. Nadgradnje pa naj bi bile predvidoma izvedene v 2025.

Za nami je uspešno leto. Kljub pomembnim kadrovskim izzivom smo dosegli in na nekaterih področjih celo presegli zastavljene cilje, za kar gre zahvala vsem zaposlenim.

Albert Nabernik
glavni inšpektor

2 O INŠPEKTORATU

Inšpektorat za javni sektor (v nadaljnjem besedilu: IJS) je organ v sestavi Ministrstva za javno upravo (v nadaljnjem besedilu: MJU). V njegovem okviru so v letu 2024 delovali: Upravna inšpekcija (v nadaljnjem besedilu tudi: UI) in Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem (v nadaljnjem besedilu tudi: ISJU).

UI in ISJU predstavljata obliko notranjega upravnega nadzora nad poslovanjem državnih organov, organov lokalnih skupnosti, javnih agencij, javnih skladov, javnih zavodov in javnih gospodarskih zavodov.

Notranji upravni nadzor, ki ga izvajajo inšpektorji UI in ISJU se izvaja kot poseben javnopravni postopek, ki se kot tak ne zaključí z odločitvijo v smislu 2. člena ZUP¹. Od klasičnih inšpekcijskih nadzorov, ki jih izvajajo drugi inšpekcijski organi, se loči glede obsega uporabe določb Zakona o inšpekcijskem nadzoru, načina odrejanja ukrepov in pravnega varstva. Prva bistvena ločnica je, da se ukrepi, ki jih odredijo ali predlagajo inšpektorji UI ali ISJU ne izrečejo z upravno odločbo, ampak se o nadzoru sestavi zapisnik, v katerem inšpektorju organu predlagajo/odredijo ustrezne ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti. Zlasti v inšpekcijskih nadzorih, ki jih izvajajo inšpektorji UI pa zapisniki vsebuje napotila in usmeritve za bodoče ravnanje nadzorovanega organa v istovrstnih upravnih zadevah. Zapisnik, ki ga izdajo inšpektorji, ni upravna odločba, ker se z njim ne odloča o pravici in obveznosti, temveč se le ugotavljajo nepravilnosti in predlagajo ukrepi. Zoper zapisnik o inšpekcijskem nadzoru, ki ga izdajo inšpektorji ISJU ni možne pritožbe, dopusten pa je ugovor, o katerem odloči minister, pristojen za javno upravo. Odločitev ministra je dokončna in je ni možno izpodbijati v upravnem sporu. To pa ne pomeni, da ko predstojnik organa (inšpekcijski zavezanec) odpravlja z zapisnikom ugotovljene nepravilnosti in pri tem odloča o pravicah in obveznostih posameznikov, da tem posameznikom ni zagotovljeno sodno varstvo.

Za inšpektorje UI in ISJU veljajo le določbe od 1. do 20. člena in 24. člen Zakona o inšpekcijskem nadzoru (torej je splošne določbe, določbe o načelih, organizaciji, položaju, pravicah in dolžnostih inšpektorjev ter njihovih pooblastilih, ne pa določbe o postopku opravljanja nadzora in o ukrepih, prav tako pa tudi ne kazenske določbe).

Pristojnosti in pooblastila inšpektorjev UI so opredeljena v Zakon o splošnem upravnem postopku (v nadaljnjem besedilu: ZUP), pristojnosti in pooblastila inšpektorjev ISJU pa v Zakonu o javnih uslužbencih (v nadaljnjem besedilu: ZJU) in Zakonu o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju, ki se uporablja od 1. 1. 2025 (v nadaljnjem besedilu: ZSTSPJS). Pred tem je to področje urejal Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (v nadaljnjem besedilu: ZSPJS), ki se je uporabljal do 31. 12. 2024.

Inšpektorji nadzore izvajajo v državnih organih, organih lokalnih skupnosti, pri nosilcih javnih pooblastil in drugih pravnih in fizičnih osebah (kadar odločajo o upravnih zadevah oziroma opravljajo upravne naloge) ter pri drugih pravnih osebah javnega sektorja (javne agencije, javni skladi, javni zavodi, javni gospodarski zavodi in druge osebe javnega prava), če so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalnih skupnosti in morajo izvajati navedene predpise.

Nadzore izvajajo po uradni dolžnosti, v zadevah, za katere na podlagi prejetih prijav inšpektorji presodijo, da je potrebno opraviti inšpekcijski nadzor, v zadevah, ki so uvrščene v letni načrt dela inšpektorata (sistemski nadzori) in v zadevah, ki so uvedene na lastno pobudo. Pri tem upoštevajo usmeritve in prioritete, ki jih IJS sprejme ob pripravi vsakoletnega načrta dela. V skladu s svojimi pooblastili inšpektorji obeh inšpekcij vodijo tudi prekrškovne postopke.

¹ »Upravna zadeva je odločanje o pravici, obveznosti ali pravni koristi fizične ali pravne osebe oziroma druge stranke na področju upravnega prava. Šteje se, da gre za upravno zadevo, če je s predpisom določeno, da organ v neki zadevi vodi upravni postopek, odloča v upravnem postopku ali izda upravno odločbo oziroma, če to zaradi varstva javnega interesa izhaja iz narave zadeve.«

2.1 POSLANSTVO, VIZIJA IN CILJI

2.1.1 POSLANSTVO INŠPEKTORATA ZA JAVNI SEKTOR

Učinkovito izvajanje inšpekcijskega nadzora z namenom varovanja javnega interesa in interesov pravnih in fizičnih oseb.

Naše poslanstvo uresničujemo z izvajanjem nadzorov pravilnosti izvajanja Zakona o javnih uslužbencih, Zakona o sistemu plač v javnem sektorju oziroma Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (od 1. 1. 2025 dalje) in na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisov ter kolektivnih pogodb, Zakona o splošnem upravnem postopku in drugih zakonov, ki določajo posebne upravne postopke, ter Uredbe o upravnem poslovanju.

Z izvajanjem poslanstva zagotavljamo izvajanje načela enakega plačila za delo na primerljivih delovnih mestih, nazivih in funkcijah, prispevamo k zagotavljanju transparentnosti plač in vzdržnosti javnih financ, prispevamo k vzpostavitvi strokovne javne uprave, ki lahko nudi učinkovite in kakovostne javne storitve ter zagotavljamo, da so procesi, v katerih javna uprava stopa v stik s svojimi uporabniki, poenoteni, kot tudi, da je v postopkih zagotovljeno varstvo pravic strank in varstvo javnega interesa.

2.1.2 VIZIJA INŠPEKTORATA ZA JAVNI SEKTOR

Glavni inšpektor je ob začetku mandata sprejel Vizijo delovanja in razvoja Inšpektorata za javni sektor v mandatu 2023 – 2028.

Na podlagi sprejete vizije so prednostne naloge Inšpektorata za javni sektor:

Zakonito, strokovno, sorazmerno in učinkovito izvajanje inšpekcijskega nadzora uporabnikov proračuna in nosilcev javnih pooblastil, ki delujejo na področjih iz pristojnosti IJS

Okrepljena vloga Inšpekcije za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem

Izvajanje srednjeročnih in dolgoročnih ciljev ministrstva in Inšpektorata

Da bi delovali v skladu s svojim poslanstvom in povečali skladnost ravnanj inšpekcijskih zavezancev bomo poleg učinkovitega izvajanja inšpekcijskega nadzora pozornost namenili naslednjim aktivnostim:

- 1) sodelovanje z inšpekcijskimi in drugimi nadzornimi organi,
- 2) ozaveščanje inšpekcijskih zavezancev o pravilni uporabi predpisov,
- 3) aktivnejša vloga Inšpektorata pri podaji pobud zakonskih sprememb, naslovljenih na ministrstva glede sistemskih tveganj zaznanih v inšpekcijskih nadzorih,
- 4) predlaganje normativnih sprememb, ki bi povečale učinkovitost delovanja Inšpektorata,
- 5) več sredstev za izobraževanja inšpektorjev in drugih zaposlenih v Inšpektoratu in
- 6) nadgradnja informacijskega sistema Inšpektorata ali prehod na nov informacijski sistem.

Pri izvajanju srednjeročnih in dolgoročnih ciljev ministrstva in Inšpektorata bomo:

Delovali v skladu s cilji ministrstva:

- 1) usmerjenost uprave k uporabnikom,
- 2) učinkovit uslužbenski in plačni sistem,
- 3) kakovostno in učinkovito poslovanje javne uprave ter
- 4) odprtost in preglednost poslovanja celotne javne uprave.

Zasledovali bomo ostale srednjeročne in dolgoročne cilje MJU in Inšpektorata:

- 1) pomoč vladi in ministrstvu pri doseganju cilja javno finančne vzdržnosti javnega sektorja,
- 2) aktivno sodelovanje v inšpekcijskem svetu in delovnih telesih,
- 3) poenostavitev izvedbe inšpekcijskih nadzorov s ciljem zmanjšanja časa izvedbe inšpekcijskih nadzorov in s tem zmanjšanje zaostankov,
- 4) zagotavljanje javnosti dela,
- 5) večji poudarek na inšpekcijskih nadzorih na podlagi analize tveganja,
- 6) spremljanje zakonskih sprememb,
- 7) večja prepoznavnost Inšpektorata.

2.1.3 CILJI INŠPEKTORATA ZA JAVNI SEKTOR ZA 2024 IN DOSEŽENE VREDNOSTI

IJS je načrt dela za leto 2024 pripravil na podlagi Metodologije za načrtovanje, spremljanje, ocenjevanje in poročanje o kakovosti in obsegu dela inšpektorjev, inšpekcij in inšpektorata, Internega navodila za določanje prioritet ISJU, Internega navodila za določanje prioritet UI, evidence Informacijskega sistema IJS ter evidence dokumentarnega gradiva KRPAN.

Cilji IJS, določeni v Letnem načrtu dela za leto 2024 in dosežene vrednosti, so razvidni iz naslednje tabele:

Tabela 1: Cilji IJS, določeni v Letnem načrtu dela za leto 2024 in dosežene vrednosti v 2024

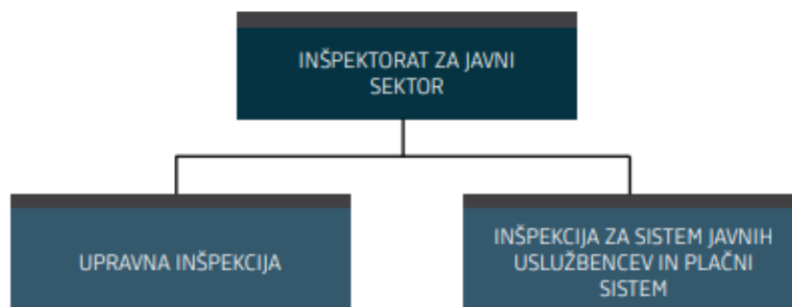
Vrsta inšpekcijskih nadzorov	Planirana vrednost 2024	Dosežena vrednost 2024	Indeks
Izvedba sistemskih inšpekcijskih nadzorov	20	18	90
Izvedba oziroma zaključek sistemskih inšpekcijskih nadzorov, začeti v preteklih letih	7	7	100
Izvedba prioriternih inšpekcijskih nadzorov	74	111	150
Izvedba oziroma zaključek prioriternih inšpekcijskih nadzorov, začeti v preteklih letih	69	52	75
Izvedba inšpekcijskih nadzorov, obravnavanih po vrstnem redu prispetja	683	937	137
Skupaj	853	1.125	132

Skupno število opravljenih nadzorov v obeh inšpekcijah (UI in ISJU) (1.125) je preseglo letni načrt za 32 % (853), kar dokazuje visoko produktivnost. Prioritetni inšpekcijski nadzori (163) so presegli načrtovan obseg za 14 % (143), kar kaže na uspešno reševanje ključnih izzivov. Nadzori na osnovi prijav, ki so bili obravnavani po vrstnem redu prispetja (937), so presegli načrtovane količine za 37 % (683), kar potrjuje odzivnost IJS na potrebe javnosti.

2.2 ORGANIZIRANOST, KADRI IN IZOBRAŽEVANJE

2.2.1 ORGANIZIRANOST

Inšpektorat vodi glavni inšpektor. Obe inšpekciji, ki sta na dan 31. 12. 2024 delovali v okviru inšpektorata, sta bili organizirani kot samostojni organizacijski enoti. Vsako inšpekcijo je vodil direktor inšpekcije.

Slika 1: Organigram IJS na dan 31. 12. 2024

2.2.2 KADRI

Na Inšpektoratu za javni sektor je bilo na dan 31. 12. 2024 zaposlenih skupno 16 javnih uslužbencev, in sicer 13 inšpektorjev (v UI 7 in v ISJU 6), 2 uradnika za skupne in podporne naloge ter glavni inšpektor. V nadaljevanju so prikazani podatki o številu zaposlenih, izračunani glede na prisotnost:

Tabela 2: Gibanje števila zaposlenih IJS od leta 2020 do leta 2024²

Število zaposlenih po letih	2020	2021	2022	2023	2024
UI	7	7	7	7	7
ISJU	7	7	7	6,5	6,17
IJS - ostali zaposleni	3,5	3	3	3	3
Skupaj	17,5	17	17	16,5	16,17

Kadrovska zasedba IJS se od 2017 bistveno ni spremenila. Obseg števila zaposlenih inšpektorjev UI in ISJU omogoča odzivanje na prejete pobude, ki predstavljajo okoli 97 % vseh inšpekcijskih nadzorov, ne omogoča pa večje samoiniciativnosti v smislu obsežnejših sistemskih nadzorov ter uvedbe večjega števila inšpekcijskih nadzorov po lastni pobudi na podlagi zaznav v medijih idr., ki zahtevajo hitro odzivanje. Zaradi manjšega števila zaposlenih inšpektorjev vsaka daljša odsotnost inšpektorjev kot tudi dodatne zakonske pristojnosti vplivajo na uspešnost in učinkovitost posamezne inšpekcije, kar povečuje razkorak med številom prejetih in rešenih prijav.

Glede na izobrazbeno strukturo je bilo na dan 31. 12. 2024 v Inšpektoratu za javni sektor zaposlenih 16 javnih uslužbencev, od tega je imelo:

- 7 magisterij znanosti - VIII,
- 1 magistrsko izobrazbo (2. bolonjska stopnja)
- 6 visokošolsko univerzitetno izobrazbo – VII/2,
- 1 visokošolsko strokovno izobrazbo (prejšnja) – VII/1 in

² Število zaposlenih v letu je preračunano glede na to, ali so bili zaposleni celo leto ali le določen del leta.

- 1 visokošolsko strokovno izobrazbo (1. bolonjska stopnja) - VI/2.

V UI je bilo v letu 2024 skozi celotno leto zaposlenih sedem upravnih inšpektorjev, pri čemer je bila ena upravna inšpektorica zaradi bolniškega staleža dalj časa odsotna, kar je povzročilo 7-odstotni izpad zmogljivosti. Kljub nespremenjenemu obsegu dela kadrovska zasedba UI omogoča izvajanje temeljnega poslanstva IJS, tj. učinkovito izvajanje inšpekcijskega nadzora za varovanje javnega interesa ter interesov pravnih in fizičnih oseb.

ISJU se je konec marca 2024 soočila z upokojitvijo ene inšpektorice in konec septembra z odpovedjo delovnega razmerja ene inšpektorice. V začetku novembra pa se je na ISJU na novo zaposlila inšpektorica, ki je decembra že izpolnila pogoje za samostojno izvajanje inšpekcijskih nadzorov.

Tako kot doslej bo tudi v prihodnje izziv IJS in drugih inšpekcijskih služb zagotoviti nadomeščanje inšpektorjev, ki se bodo upokojili, še posebej ob nizkem zanimanju za poklic inšpektorja. Pravočasna kadrovska nadomestitev bo ključna za ohranjanje uspešnosti in učinkovitosti dela ter za prenos znanja in izkušenj.

2.2.3 IZOBRAŽEVANJE

V letu 2024 so se javni uslužbenci udeležili 91 usposabljanj, od tega je 47 usposabljanj (51,65 %) izvedla Upravna akademija, 44 (48,35 %) pa drugi izvajalci. 76 (83,52 %) udeležb na usposabljanjih je bilo brez kotizacije, za 15 udeležb pa je bila plačana kotizacija v skupnem znesku 2.367,00 EUR, kar predstavlja 34,81 % vseh načrtovanih sredstev.

Usposabljanja so se izvajala v živo na lokaciji organizatorja in na daljavo, in sicer je bilo 45 udeležb na daljavo (49,45 %) ter 46 udeležb v živo (50,55 %).

Vsa usposabljanja, ki so jih obiskali javni uslužbenci, so skupaj trajala 390,5 ur, kar pomeni v povprečju 3 dni na zaposlenega. Inšpektorji so se udeležili 77 usposabljanj s skupnim trajanjem 335,5 ur oziroma 2,96 dni na inšpektorja.

Javni uslužbenci so se udeležili predvsem enodnevnih dogodkov in usposabljanj s področja obdelave tajnih podatkov, upravljanja dokumentarnega gradiva, zaščite prijaviteljev, prenove plačnega sistema ter pridobivanja digitalnih kompetenc.

Prav tako so se udeležili konference, ki jo je organiziralo MJU – *Konferenca JUTRI: Javna uprava – trendi, razvojne priložnosti, izzivi* – ter strokovnih konferenc drugih organizatorjev, med njimi *Aktualna vprašanja izvajanja inšpekcijskega nadzora po ZIN in ZUP*, *Kaj prinaša umetna inteligenca posameznikom in družbi*, *Dnevov slovenske uprave* ter *9. akademija javnega sektorja – Vpliv umetne inteligence*.

Inšpektorji so v okviru službe sodelovali tudi kot predavatelji na večjih dogodkih in usposabljanjih manjših skupin, kamor so bili povabljeni. S svojim delom so prispevali k ozaveščanju inšpekcijskih zavezancev in uporabnikov javnih storitev ter tako pripomogli k uresničevanju vizije Inšpektorata in izboljšanju skladnosti ravnanj zavezancev.

2.3 POGOJI IN VIRI ZA DELO INŠPEKTORATA (FINANČNI NAČRT, INFORMATIKA)

2.3.1 FINANČNI NAČRT IJS

V letu 2024 je imel IJS na voljo 990.579,48 EUR veljavnega proračuna, predvsem iz naslova plač.

Za plače in druge izdatke zaposlenim ter prispevke je bilo realiziranih 974.067,53 EUR, kar pomeni 2,64 % rast izdatkov glede na leto 2023 (949.003,00), za materialne stroške pa je bilo porabljenih 6.799,11 EUR oziroma 26,3 % manj kot leta 2023 (9.228,00). Investicijskih odhodkov IJS nima.

Materialni stroški so zajemali plačilo stroškov, kot so pisarniški material in drugi tekoči stroški organa, ki so nujno potrebni za nemoteno delovanje. S postavke materialni stroški smo delno krili tudi stroške zdravstvenih pregledov uslužbencev ter stroške strokovnega izobraževanja in usposabljanja ter za nakup literature, ki se vsakodnevno uporablja pri delu.

S sredstvi za izobraževanja so bila izvedena usposabljanja in strokovna izobraževanja glede na potrebe uslužbencev pri opravljanju delovnih nalog. Sredstva so bila porabljen v skladu z načelom gospodarnosti in učinkovitosti.

2.3.2 INFORMATIKA

IJS za načrtovanje inšpekcijskih aktivnosti in spremljanje realizacije ciljev uporablja informacijski sistem IS IJS, ki ga je leta 2017 razvil sodelavec Direktorata za informatiko pri MJU, ki je po reorganizaciji leta 2023 prešel pod Ministrstvo za digitalno preobrazbo (v nadaljevanju MDP).

Z leti uporabe in tehnološkega napredka se je izkazalo, da IS IJS še vedno ustreza osnovnim potrebam, kot so priprava letnega načrta dela, spremljanje realizacije in priprava letnega poročila. Prav tako omogoča izpise za različne analize in odgovore. Kljub temu so zaznana določena tveganja in pomanjkanje ključnih funkcionalnosti.

IS IJS aplikativno in tehnično vzdržuje zgolj ena oseba na MDP. Zaradi te kadrovske odvisnosti obstaja tveganje, da bi IJS v primeru bolniške odsotnosti ali drugih zadržkov ostal brez ustrezne podpore. IJS pa nima lastnih kadrovskih ali finančnih virov, da bi lahko to tveganje obvladal.

Eden glavnih izzivov je ročni vnos vseh inšpekcijskih zadev (številka zadeve, zavezanec, prijavitelj, datum prejema, nosilec zadeve), saj IS IJS ni sinhroniziran z dokumentnim sistemom Krpan. Osnovne podatke sicer vnašajo v glavni pisarni, vendar jih je treba nato znova ročno vnesti v IS IJS, kar povečuje možnost napak.

Zaradi izkazanih potreb bi bilo treba IS IJS nadgraditi z naslednjimi funkcionalnostmi:

- avtomatska sinhronizacija z dokumentnim sistemom Krpan,
- možnost iskanja po kršitvah, zapisnikih in odrejenih ukrepih IJS,
- pregled zadev ter vizualizacija zapisnikov, ugovorov in odločitev MJU o ugovorih,
- možnost priklica dokumentov, ki jih pripravijo inšpektorji ali ki prispejo kot vhodna pošta, ter uvedba šifrantov za bolj strukturirano zbiranje podatkov in dokumentacije.

Te izboljšave bi inšpektorjem omogočile poenotenje prakse in lažji prenos znanja pri izvajanju nadzorov. Glavni inšpektor bi pridobil boljši vpogled v učinkovitost dela IJS, kar bi pozitivno vplivalo na delovne procese.

IJS se o potrebnih nadgradnjah aktivno dogovarja z MDP in pričakuje, da bo do sprememb prišlo v letu 2025.

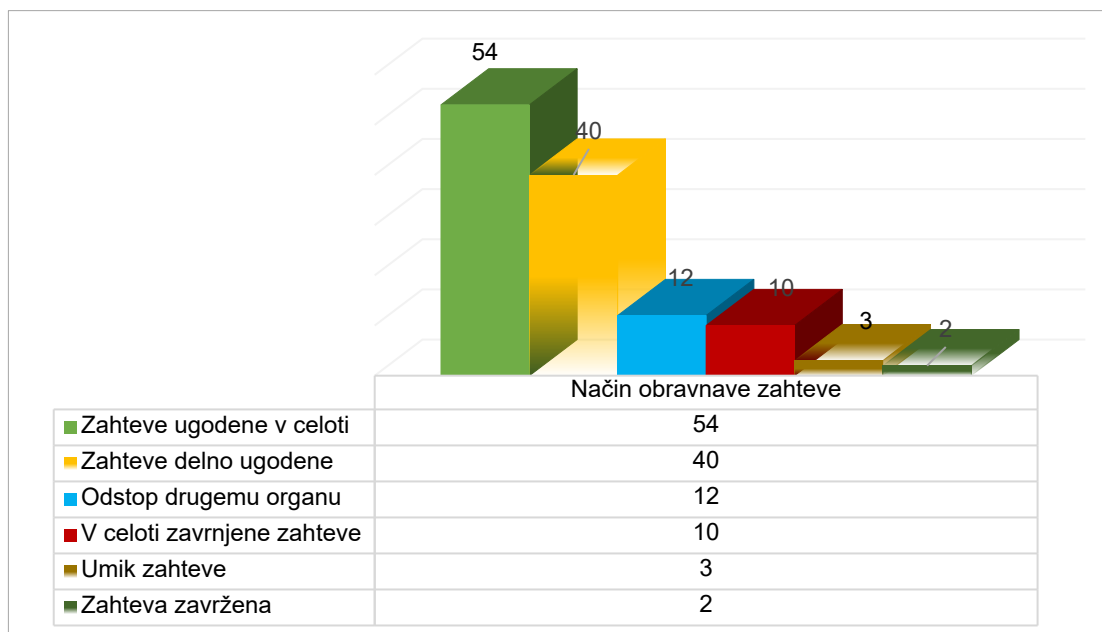
2.4 SODELOVANJE Z OSTALIMI INSTITUCIJAMI

V skladu s sprejeto vizijo je IJS poseben poudarek namenil tudi okrepitvi sodelovanja z inšpekcijskimi in drugimi nadzornimi organi.

IJS v 2024 ni izvedel skupnega inšpekcijskega nadzora je pa sodeloval z drugimi inšpekcijskimi organi, in sicer zlasti z Zdravstvenim inšpektoratom RS, Inšpektorat RS za šolstvo, Inšpektoratom RS za obrambo, Inšpektoratom RS za delo, Informacijskim pooblaščenecem in Sektorjem proračunske inšpekcije.

2.5 DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA IN SODELOVANJE Z JAVNOSTJO

IJS je v letu 2024 prejel **126** zahtev za dostop do informacij javnega značaja, **121** je bilo rešenih do 31. 12. 2024, kar je za četrtno več kot leta 2023 (96). 5 zahtev v letu 2024 ni bilo zaključenih in so se prenesle v reševanje v leto 2025.

Graf 1: Način obravnave zahtev za dostop do informacij javnega značaja v letu 2024

Glede na način obravnave zadev je IJS v največ primerih (54) zahtevam ugodil v celoti, kar pomeni, da so bile prosilcem posredovane vse zahtevane informacije.

V 40 primerih je IJS zahtevam delno ugodil. Razlogi za izdajo odločbe o delnem dostopu so bili naslednji:

- izjema v zvezi z varstvom osebnih podatkov,
- izjema v zvezi z varovanjem tajnosti vira prijave,
- izjema v zvezi z varstvom upravnega postopka,
- ker organ z informacijami ni razpolagal in
- ker zahtevana informacija ni bila informacija javnega značaja.

V 12 primerih je IJS odstopil zahteve v reševanje drugim pristojnim organom. V 10 primerih je bil dostop do informacij zavrnjen v celoti, ker IJS z informacijami ni razpolagal. V 3 primerih so prosilci odstopili od svoje zahteve. V 2 primerih pa je bila zahteva zavržena, ker prosilca nista dopolnila svoje zahteve v roku.

V večini primerov so se zahteve nanašale na zaprosilo za posredovanje zapisnikov o opravljenih inšpekcijskih nadzorih.

V dveh primerih sta bili vloženi pritožbi na izdani odločbi, ki pa sta bili odstopljeni v reševanje Informacijskemu pooblaščenec. Informacijski pooblaščenec je pritožbam delno ugodil, vendar pa sta bili v obeh primerih vloženi tožbi na Upravnem sodišču, ki pa na dan 31. 12. 2024 še nista bili zaključeni.

Na podlagi Zakona o medijih je inšpektorat odgovoril na 26 vprašanj novinarjev.

Na spletnih straneh je Inšpektorat izvedel 40 objav (zapisniki o opravljenih inšpekcijskih nadzorih, poročila, obvestila).

3 UPRAVNA INŠPEKCIJA IN INŠPEKCIJA ZA SISTEM JAVNIH USLUŽBENCEV IN PLAČNI SISTEM

V nadaljevanju je prikazano skupno število vseh zadev, ki jih je v 2024 obravnaval Inšpektorat za javni sektor. Obravnavane zadeve se najpogosteje nanašajo na izvajanje inšpekcijskega nadzora, vodenje prekrškovnih postopkov in reševanje zahtev za dostop do informacij javnega značaja.

Tabela 3: Število obravnavanih, rešenih in nerešenih zadev Inšpektorata za javni sektor v letu 2024

IJS/2024	UI	ISJU	Ostalo	Skupaj	Delež (%)
Skupno število obravnavanih zadev v letu 2024	861	682	139	1.682	100
Število prejetih zadev v letu 2024	734	364	132	1.230	78
Število zadev, prenesenih iz preteklih let	127	318	7	452	22
Število rešenih zadev v letu 2024	747	378	131	1.256	75
Število nerešenih zadev na dan 31. 12. 2024	114	304	8	426	25

IJS je imel v letu 2024 v obravnavi skupaj 1.682 zadev. Od tega je bilo 1.230 (73 %) novih zadev, ki jih je prejel v letu 2024 in 452 (27 %) zadev, ki niso bile zaključene v letu pred tem (2023) in je bilo njihovo reševanje preneseno v leto 2024.

IJS je od skupno obravnavanih 1.682 zadev rešil 1.256 zadev, kar predstavlja 75 % delež vseh obravnavanih zadev. Na dan 31. 12. 2024 je ostalo nerešenih 426 zadev, kar predstavlja 25 % delež vseh obravnavanih zadev. Pretežni del obravnavanih zadev se je nanašal na izvajanje inšpekcijskega nadzora. Od vseh rešenih zadev (1.256) je bilo 1.125 inšpekcijskih zadev, 131 pa ostalih zadev.

S pregledom način zaključka/rešitve inšpekcijskih zadev (1.125), rešenih v letu 2024, lahko ugotovimo, da je bilo v letu 2024 z zapisnikom zaključenih 303 zadev, z odgovorom 482 zadev, z uradnim zaznamkom 183 zadev, z odstopom 130 zadev in z ustavitvijo 27 zadev.

Tabela 4: Način zaključka inšpekcijskih zadev v letih od 2020 do 2024

Način zaključka zadev	2020	2021	2022	2023	2024
zapisnik o inšpekcijskem nadzoru	291	337	366	359	303
odgovor	379	436	502	424	482
uradni zaznamek	129	181	148	134	183
odstop	144	160	174	144	130
ustavitev postopka	24	6	11	21	27
Skupaj	967	1.120	1.201	1.082	1.125

V 2024 so inšpektorji IJS opravili 596³ inšpekcijskih pregledov, in sicer so izdali 313 zapisnikov o inšpekcijskem nadzoru, 57 zapisnikov o izvajanju ukrepov, 1 nadomestni zapisnik in 225 zaključnih zapisnikov.

Tabela 5: Število opravljenih inšpekcijskih pregledov v letih od 2020 do 2024

Število inšpekcijskih pregledov	2020	2021	2022	2023	2024
zapisnik o inšpekcijskem nadzoru	292	337	366	359	313
dopolnilni zapisnik	2	18	2	0	0
nadomestni zapisnik	1	19	1	0	1

³ To število zajema vse izdane zapisnike (o inšpekcijskem pregledu, o izvajanju ukrepov, nadomestne in dopolnilne), ki so jih inšpektorji IJS izdali v tekočem koledarskem letu, ne glede na to, ali so bile zadeve v tem letu zaključene ali ne.

zapisnik o izvajanju ukrepov	48	94	49	43	57
zaključni zapisnik	229	270	244	259	225
Skupaj	572	738	662	661	596

V letu 2024 so vsi inšpektorji IJS v 358 zadevah predlagali ali odredili 874 upravnih ukrepov za odpravo nepravilnosti.

Tabela 6: Izdani upravni ukrepi v letih od 2020 do 2024

Izdani upravni ukrepi	2020	2021	2022	2023	2024
število zadev	365	412	430	430	358
število predlaganih/odrejenih ukrepov	913	1.139	1.143	1.004	874

IJS je v letu 2024 izvajal tudi prekrškovne pristojnosti. Uvedel je 49 prekrškovnih postopkov, 11 pa jih je bilo prenešenih iz prejšnjih let. V letu 2024 je IJS zaključil 48 prekrškovnih postopkov, 12 pa je na dan 31. 12. 2024 ostalo nezaključenih in se bodo nadaljevali v letu 2025. V letu 2024 je bila 1 vložena zahteva za sodno varstvo.

Tabela 7: Obravnavanje prekrškovnih postopkov IJS v letu 2024

Prekrškovni postopki prenešeni iz prejšnjih let	Prekrškovni postopki uvedeni v letu 2024	Prekrškovni postopki zaključeni v letu 2024	Nezaključeni prekrškovni postopki na dan 31. 12. 2024	Vložene zahteve za sodno varstvo	Uspešne zahteve za sodno varstvo
11	49	48	12	1	0

V zvezi z obravnavanimi prekrškovnimi postopki je IJS v letu 2024 izrekel 7 opozoril, 36 opominov in 2 globi. 3 postopki so bili ustavljeni.

Tabela 8: Število izrečenih glob, opominov in opozoril ter višina izrečenih glob in obveznost plačila sodnih taks IJS v letu 2024

Število izrečenih glob	Višina izrečenih glob	Globa -sodna taksa	Število izrečenih opominov	Opomin - sodna taksa	Število izdanih opozoril
2	2.200,00 €	220 €	36	1.050 €	7

3.1 UPRAVNA INŠPEKCIJA

3.1.1 PRISTOJNOST IN ZAKONODAJA

Upravna inšpekcija izvaja nadzor nad pravilnostjo izvajanja upravnih postopkov in upravnega poslovanja. Nadzor izvaja pri organih in nosilcih javnih pooblastil, ki morajo na podlagi določb **ZUP**, na podlagi drugih zakonov, ki določajo posebne upravne postopke, in na podlagi **UUP** ravnati v skladu s temi predpisi. V zvezi z izvajanjem **ZDIJZ** in Zakona o prostovoljstvu (**ZPROST**) opravlja naloge prekrškovnega organa.

Upravni inšpektorji izvajajo nadzor nad:

- temeljnimi načeli upravnega postopka, določbami o pristojnostih, izdajanjem pooblastil po ZUP za vodenje/odločanje, poslovanjem z vlogo, zastopanjem strank, vabljenjem strank, izdelovanjem zapisnikov, izdelovanjem odločb, vročanjem dokumentov, spoštovanjem rokov za odločanje, stroški postopka, izmenjavo podatkov, poslovanjem s pritožbami, delom organa II. stopnje, ponovnim postopkom na I. stopnji, izrednimi pravnimi sredstvi, izvršbami, izdajanjem potrdil,
- zagotavljanjem splošnih informacij strankam, objavljanjem seznama uradnih oseb, pooblaščenih za vodenje in odločanje v upravnih postopkih, odgovarjanjem na dopise in obravnavanjem pritožb, označevanjem zgradb in uradnih prostorov, objavami poslovnega časa in uradnih ur, poslovanjem in upravljanjem z dokumentarnim gradivom, kot npr. evidentiranje prejetih dokumentov, evidentiranje dokumentov, prejetih po elektronski pošti, uporabo načrta klasifikacijskih znakov, napakami pri uporabi ovoja zadeve, oblikovnimi značilnostmi dokumentov, elektronskim vročanjem, poslovanjem s tekočo zbirko, pridobivanjem podatkov iz uradnih evidenc,
- postopkom posredovanja informacij javnega značaja, objavo kataloga informacij javnega značaja in vsebino kataloga, pravočasno predložitvijo letnega poročila in ponovno uporabo informacij javnega značaja.

Pristojnost, pooblastila in ukrepi Upravne inšpekcije so določeni v:

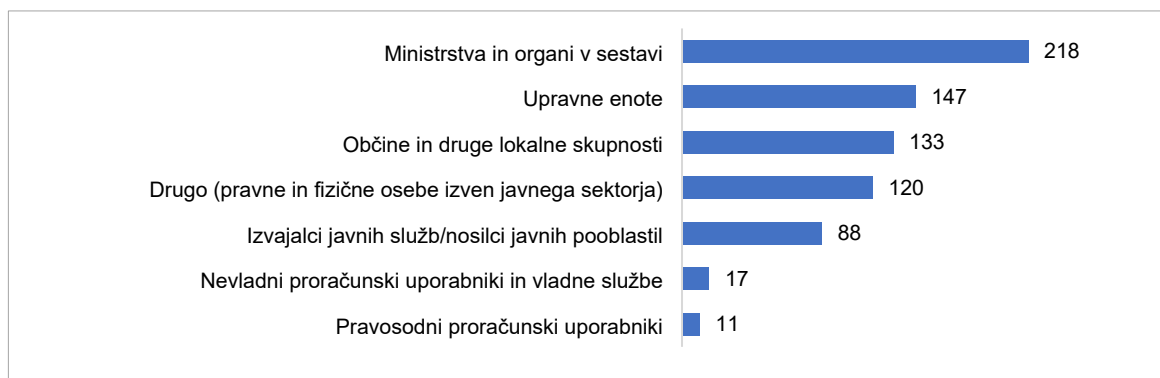
- Zakonu o splošnem upravnem postopku,
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru,
- Zakonu o prekrških,
- Uredbi o upravnem poslovanju.

3.1.2 INŠPEKCIJSKI NADZOR

3.1.2.1 Prejete zadeve v letu 2024

Upravna inšpekcija je v letu 2024 na novo prejela **734** zadev, v katerih so pobudniki zatrjevali kršitve ZUP, posebnih upravnih postopkov določenih v drugih predpisih, ali kršitve UUP oziroma so od Upravne inšpekcije zahtevali določena pojasnila in odgovore.

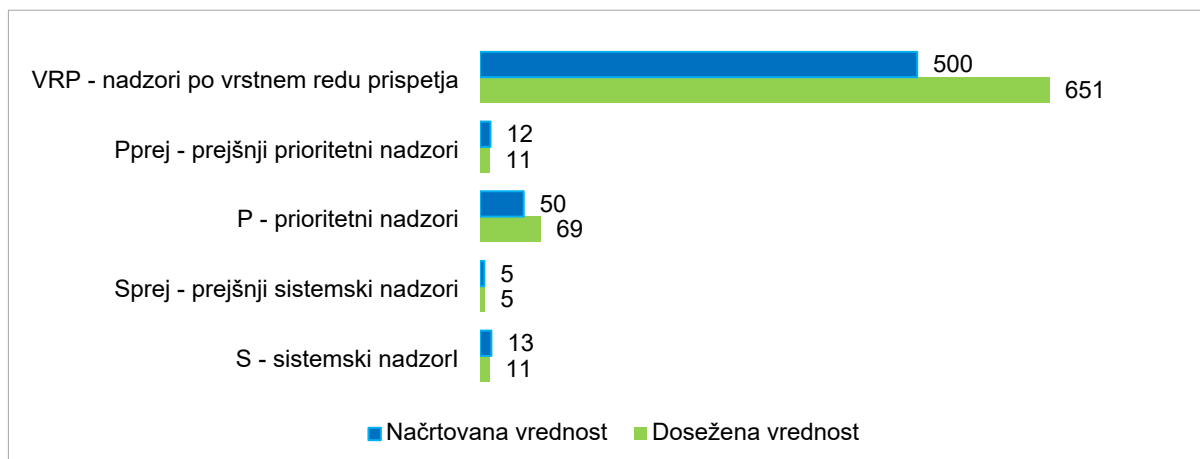
Največji delež na novo prejetih zadev v letu 2024 se je nanašal na zatrjevane kršitve in vprašanja, ki se nanašajo na ministrstva in organe v sestavi. Njihov delež je znašal 30 % (218 zadev), kar predstavlja malo manj kot tretjino vseh prejetih zadev. Sledijo zadeve, ki so v pristojnosti upravnih enot (147), občin in drugih lokalnih skupnosti (133), izvajalcev javnih služb (88), nevladnih proračunskih uporabnikov in vladnih služb (17) in pravosodnih proračunskih uporabnikov (11), ki skupaj predstavljajo 54 % vseh prejetih zadev. Pod Drugo (120) se nahajajo zadeve, kjer so bila zastavljena različna splošna vprašanja, zatrjevane splošne sistemske nepravilnosti ali pa so se zatrjevane kršitve nanašale na subjekte, ki ne spadajo v nobeno od podskupin javnega sektorja, kar je predstavljalo 16 % na novo prejetih zadev v letu 2024.

Graf 2: Novo prejete zadeve UI v letu 2024 po podskupinah javnega sektorja

3.1.2.2 Načrt dela UI za leto 2024 in njegova realizacija

Načrt dela za leto 2024 je določal, da bo Upravna inšpekcija rešila **580** zadev. V načrtu je bilo predvideno, da bo uvedla 18 sistemskih nadzorov (od tega zaključila 5 sistemskih nadzorov, ki so bili začeti v letu 2023), uvedla 62 prioriteten nadzorov (od tega zaključila 12 prioriteten nadzorov, ki so bili začeti v letu 2023) in uvedla 500 nadzorov po vrstnem redu prispetja. Upravna inšpekcija je v načrtu določila, da bo kot sistemske inšpekcijske nadzore izvajala nadzore nad organi, pri katerih so predstojniki na podlagi nadzorov Upravne inšpekcije, že sprejeli ustrezne ukrepe, nadzore nad organi lokalnih samoupravnih skupnosti, pri katerih se (na podlagi prejetih pobud) ocenjuje, da prihaja do večkratnih oz. ponavljajočih kršitev UUP in tudi ZUP, nadzore nad elektronskim poslovanjem organov glede ne zadnje spremembe ZUP in UUP in nadzore nad subjekti, pri katerih obstaja možnost nastanka škodljivih posledic za podjetja, društva in druge organizacije zaradi kršitev pravil upravnega postopka.

Graf 3: Realizacija Načrta dela Upravne inšpekcije v letu 2024

Upravna inšpekcija je v letu 2024 rešila skupaj **747** zadev, kar vključuje 16 sistemskih nadzorov (od tega 5 sistemskih nadzorov, ki so bili začeti v letu 2023), 80 prioriteten nadzorov (od tega 11 prioriteten nadzorov, ki so bili uvedeni v preteklih letih in 25 prioriteten uvedenih med letom) ter 651 nadzorov po vrstnem redu prispetja. Uvedeni so bili vsi sistemski nadzori, ki so bili določeni v Načrtu dela za leto 2024. Dva nadzora v letu 2024 še nista bila zaključena. Prioriteten nadzorov je bilo zaključenih za 29 % več od načrtovanih, in sicer 80 (62 planiranih), med njimi 25 prioriteten nadzorov, ki se jim je prioriteta določila med letom. Za 30 % več od načrtovanih je bilo zaključenih tudi nadzorov po vrstnem redu prispetja.

3.1.2.3 Rešene zadeve, ugotovljene kršitve in ukrepi v letu 2024

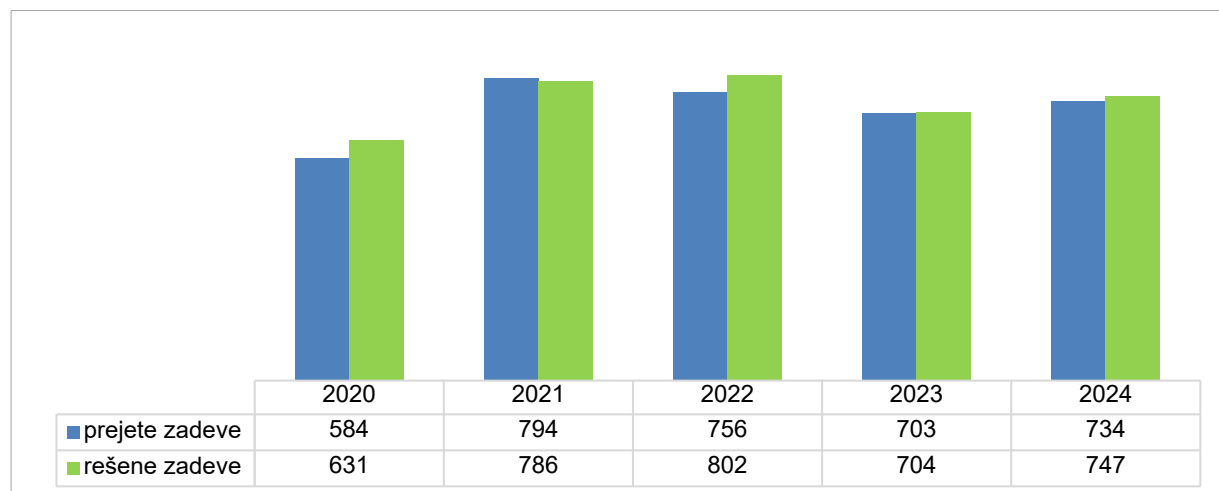
3.1.2.3.1 Pregled reševanja zadev v obdobju 2020 – 2024

Kadrovska zasedenost Upravne inšpekcije ostaja nespremenjena od 2017, pri čemer naloge na tem področju opravlja 7 inšpektorjev. V obdobju 2020–2024 je povprečno število prejetih zadev znašalo 714 na leto, povprečno število rešenih zadev pa 734 na leto, kar kaže na učinkovito obvladovanje novih pobud in postopno zmanjševanje števila nerešenih zadev. Ob koncu leta 2024 je tako ostalo 114 nerešenih zadev.

V letu 2024 je Upravna inšpekcija posebno pozornost namenila sistemskim nadzorom. Med drugim je preverjala, ali so organi, ki so bili v preteklosti že nadzirani, sprejeli ustrezne ukrepe, nadzore pa je izvedla tudi pri organih, pri katerih je bilo na podlagi prejetih pobud zaznano ponavljajoče se kršenje določb ZUP in UUP. Skupno je bilo izvedenih 16 sistemskih nadzorov, kar predstavlja 14-odstotno povečanje v primerjavi s prejšnjim letom.

Smiselnost nadzora UI je zlasti v izvajanju sistemskih nadzorov oziroma celovitem nadzoru na celotnem področju poslovanja v konkretnih upravnih zadevah⁴, saj lahko preko obravnave večjega števila zadev prispeva k večji zakonitosti in strokovnosti upravnega odločanja in upravnega poslovanja na širšem področju.

Upravna inšpekcija je v letu 2024 ob **734** na novo prejetih zadev v tekočem letu rešila **747** zadev. Zaostanki so ostali na enakem nivoju kot v letu 2023 (114 nerešenih zadev je bilo preneseno v leto 2025).

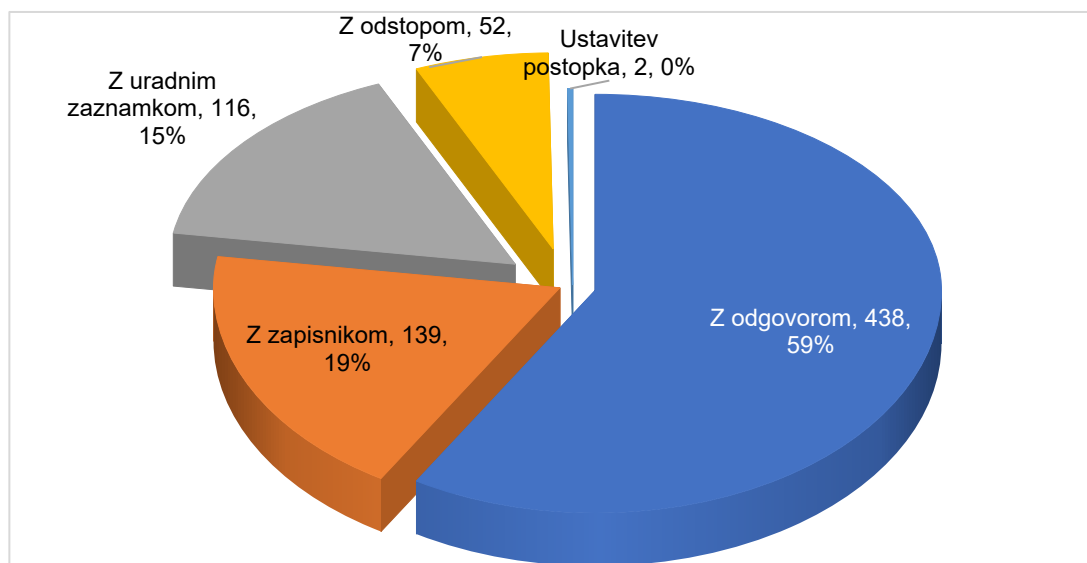
Graf 4: Pregled prejetih in rešenih zadev Upravne inšpekcije od leta 2020 do 2024

3.1.2.3.2 Pregled reševanja zadev v letu 2024

Upravna inšpekcija je v letu 2024 od skupno 861 zadev (127 zadev prenešenih iz leta 2023 in 734 na novo prejetih zadev v letu 2024, ki jih je imela v obravnavi), rešila **747** zadev, kar predstavlja 87 % delež vseh zadev v obravnavi.

⁴ Kerševan, E. in Remic, M. v Kovač, P. et al: Inšpekcijski nadzor: razprave, sodna praksa in komentar zakona, Uradni list, Ljubljana, 2016, str. 885 in 886.

139 zadev je Upravna inšpekcija zaključila z zapisnikom, 438 zadev z odgovorom, 116 zadev z uradnim zaznamkom, v 52 primerih je zadeve odstopila v reševanje drugemu pristojnemu organu, v 2 zadevah pa je inšpekcijski postopek ustavila.

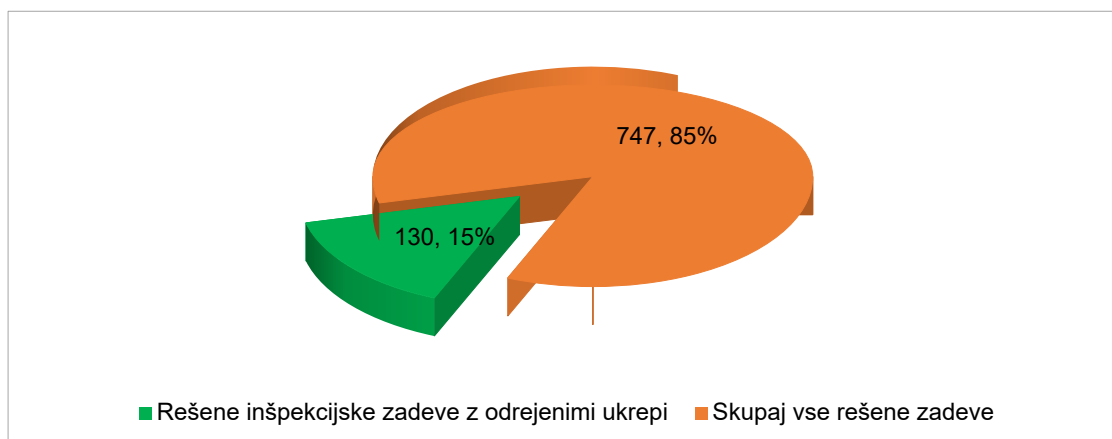

Graf 5: Način zaključka zadev Upravne inšpekcije v letu 2024

Upravna inšpekcija je v inšpekcijskih nadzorih opravila skupaj **304** inšpekcijskih pregledov⁵. Pri tem je izdala 139 zapisnikov o inšpekcijskem nadzoru, 29 zapisnikov o izvajanju ukrepov in 136 zaključnih zapisnikov.

3.1.2.4 Najpogostejše ugotovljene kršitve in odrejeni ukrepi v rešenih zadevah

Upravna inšpekcija je od 747 rešenih zadev zaključila 140 inšpekcijskih nadzorov in v 130 zadevah, v katerih je ugotovila kršitve ZUP in/ali UUP in/ali ZDIJZ odredila ukrepe za odpravo nepravilnosti/pomanjkljivosti.

Graf 6: Delež rešenih zadev UI, v katerih so bili odrejeni ukrepi za odpravo nepravilnosti/pomanjkljivosti

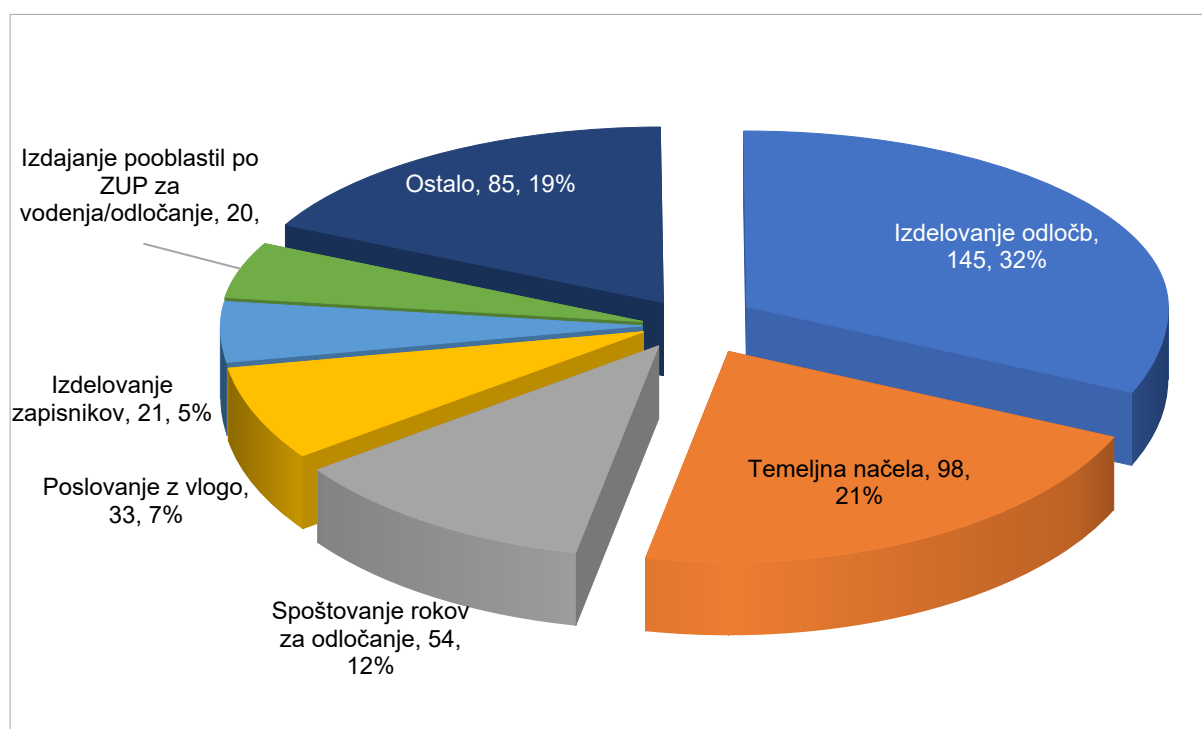
V nadaljevanju je podrobneje predstavljeno posamezno področje nadzora.

⁵ Po metodologiji, ki jo uporablja IJS, kot inšpekcijski pregled šteje vsak izdan zapisnik o inšpekcijskem nadzoru, dopolnilni in nadomestni zapisnik, zapisnik o izvajanju ukrepov in zaključni zapisnik.

3.1.2.4.1 Ugotovljene kršitve ZUP

Upravna inšpekcija je v 115 zadevah ugotovila **456** kršitev določil ZUP. Med najpogostejše kršitve se uvrščajo:

- nepravilnosti pri izdelovanju odločb (uvod, izrek, obrazložitev, pouk o pravnem sredstvu, podpisi), in sicer kar 32 % vseh kršitev (145);
- kršitve temeljnih načel ZUP (98; 21 %),
- kršitve spoštovanja rokov za odločanje (54; 12 %),
- kršitve poslovanja z vlogo (33; 7 %),
- izdelovanje zapisnikov (21; 5%) ter
- Izdajanje pooblastil po ZUP za vodenja/odločanje (20; 4 %).

Graf 7: Ugotovljene kršitve Upravne inšpekcije na področju ZUP v letu 2024

Ostale ugotovljene kršitve (85; 19 %) se nanašajo na kršitve v zvezi s poslovanjem s pritožbami, vročanje dokumentov (npr. vročanje dokumentov, ki niso stranke postopka), vabljenem strank, nepravilnosti pri vročanju dok. v elektronski obliki (86. in 86. a člen), delom organa II. stopnje, izdelovanjem uradnih zaznamkov, zastopanjem strank, ponovnim postopkom na I. stopnji, izvršbo, nepravilnostmi pri reševanju vlog za vpogled v dokumente zadeve (82. člen), nepravilnostmi pri uporabi jezika, nepravilnostmi pri določanju dokončnosti/pravnomočnosti/izvršljivosti odločb, ravnanju z vlogo za podaljšanje roka (99.člen), stroški postopka, določbami o pristojnosti in v zvezi z izdajanjem potrdil.

Pri kršitvah temeljnih načel ZUP (v 98 primerih) je bilo največkrat kršeno:

- načelo ekonomičnosti v 51 % (50 primerih),
- načela varstva pravic v 18 %,
- načela zakonitosti v 15 %,
- načela zaslišanja strank v 11 %,
- načela samostojnosti v 2 % in
- načela poštene uporabe pravic v 1 %
- pravica do pritožbe v 1 %.

Kršitev načela materialne resnice in proste presoje dokazov pa v letu 2024 ni bilo ugotovljenih.

Inšpektorji so v nadzorih ugotovili naslednje najpogostejše kršitve ZUP:

1. IZDELOVANJE ODLOČB

1.1. Uvod odločbe

Primeri:

- V uvodu je sta kot pravni podlagi za izdajo odločbe navedena tudi 213. in 214. člena ZUP, ki pa ne predstavljata pravni podlagi za izdajo odločbe. Navedeno predstavlja kršitev 212. člena ZUP;
- V uvodu sklepa o podaljšanju roka za predložitev dokumentov je navedeni 17. člen Zakona o finančni upravi, kar pa ne predstavlja pravne podlage za izdajo tovrstnega sklepa ampak, bi moral organ v tem primeru uporabiti 99. člen ZUP, ki se v tem primeru za tovrstni sklep uporablja na podlagi 3. člena ZUP;
- Navedba 207. člena ZUP, kot pravna podlaga za izdajo odločbe je v konkretnem primeru odveč in nepotrebna (dovolj so navedene pravne podlage materialnih predpisov), navedbe podatkov o stranki pa so pomanjkljive, saj ni navedbe zakonitega zastopnika društva, kar predstavlja kršitev 212. člena ZUP;
- V uvodu je pomanjkljivo naveden podatek o javnem razpisu, na podlagi katerega je izdana odločba, in sicer ni naveden podatek (datum in mesto objave) objave javnega razpisa;
- V uvodu izdanih odločb ni navedena upravna zadeva, kar predstavlja kršitev 212. člena ZUP;
- Vložnik vloge je pravna oseba, podatki o zakonitem zastopniku pravne osebe so navedeni v vlogi. Podatkov o zakonitem zastopniku, pa ni navedenih v uvodu izdane odločbe;
- Uvod odločbe ne vsebuje vseh sestavin (načina uvedbe postopka, osebnega imena stranke oziroma njenega pooblaščenca, kratko označeno zadevo, za katero gre v postopku);
- Uvod odločbe ne vsebuje osebnega imena stranke in njenega morebitnega zakonitega zastopnika ali pooblaščenca, ni naveden način uvedbe postopka, navedena pa je tudi napačna pravna podlaga za izdajo akta (npr. kot pravna podlaga za odločitev je naveden 77. člen Zakona o veterinarskih merilih skladnosti, ki pa ne predstavlja pravne podlage za izdajo odločbe, ampak je pravilna pravna podlaga za izdajo odločbe 85. člen navedenega zakona);
- Pravna podlaga za izdajo sklepa o stroških postopka je le 118. člen ZUP, ostali navedeni členi v uvodu so odveč. Prav tako v uvodu ni naveden način uvedbe postopka in v kateri upravni zadevi, zato se ugotavlja kršitev določb 212. člena ZUP;
- V uvodu je nepravilno navedena stvarna pristojnost za izdajo odločbe, saj je odločbo izdal prvostopenjski organ, t.j. občinska uprava in ne občina, uvod pa je tudi pomanjkljiv, ker ne vsebuje na kratko navedene upravne zadeve, za katero gre v postopku;
- V uvodu odločbe (prav tako tudi v glavi dokumenta) je naveden nepravilen naziv in naslov organa, in sicer Inšpektorat RS za okolje in prostor, Dunajska cesta 58, Ljubljana, čeprav je bil v času odločanja organa že ustanovljen Inšpektorat RS za okolje in energijo, ki posluje na naslovu Dunajska cesta 56;
- Uvod odločbe je pomanjkljiv, saj ne vsebuje navedbe stranke in njenega pooblaščenca, zato se ugotavlja kršitev prvega odstavka 212. člena ZUP;
Uvod odločbe ne vsebuje osebnega imena stranke in njenega zakonitega zastopnika ali pooblaščenca ter na kratko označene zadeve, za katero gre v postopku, zato se ugotavljajo kršitve določb 212. člena ZUP;
- Upravna inšpekcija ugotavlja, da je v uvodu potrebno navajati samo predpis o pristojnosti organa, ki pa je glede na vsebino odločanja v konkretnem primeru prvi odstavek 248. člena ZUP, ki določa, da organ druge stopnje zavrne pritožbo, če ugotovi, da je bil postopek pred odločbo pravilen, da je odločba pravilna in na zakonu utemeljena, pritožba pa neutemeljena;
- V uvodu odločbe inšpektorica navaja 109. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine, 18. člen in 32. člen Zakona o inšpekcijskem nadzoru, kar je nepotrebno in odveč. Pravna podlaga za izdajo

odločbe je 110. člen ZVKD-1, ki določa pooblastila inšpektorjev. Navedeno predstavlja kršitev 212. člena ZUP;

- Upravna inšpekcija ugotavlja, da se organ v uvodu sklicuje na 18. in 53. člen ZKme-1, pri tem je 53. člen ZKme-1 odveč, saj ne določa pristojnosti, prav tako je odveč navedba Uredbe o izvajanju intervencij v sektorju čebelarских proizvodov in strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023-2027 ter Javnega razpisa, saj se pravne podlage za odločitev v skladu z 214. členom ZUP navedejo v obrazložitvi odločbe;
- Upravna inšpekcija v zvezi z navedbo predpisov o pristojnosti organa (navedeni so: 18. člen Zakona o kmetijstvu in prvi odstavek 135. člena ZUP v zvezi z Uredbo o izvajanju intervencij podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov in medgeneracijski prenos znanja iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023 — 2027 ter Javnim razpisom za intervencijo podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov za leto 2023) za izdajo procesnega sklepa o ustavitvi postopka pojasnjuje, da je glede na to, da gre za procesni sklep, pravna podlaga le 135. člen ZUP in, da so vsi ostali navedeni predpisi v uvodu odveč.

1.2. Izrek odločbe

Primeri:

- V izreku so poleg sprejete odločitve o vlogi stranke, navedeni tudi razlogi za sprejeto odločitev, kar pa ni v skladu z določbo 213. člena ZUP, saj ta vsebina ne spada v izrek odločbe ampak v obrazložitev;
- V izreku je dobesedno napisana (prepisana) celotna vloga (ki je nato še enkrat enako navedena v obrazložitvi odločbe), zato je podana kršitev določb 213. člena ZUP, ki določa, da mora biti izrek kratek in določen (6. odst. 213. člena ZUP). Upravna inšpekcija pojasnjuje, da se v izrek navede zgolj zahtevki in odločitev glede zahtevka (npr. da se ugotovi ali ne ugotovi zahtevku);
- Izrek odločbe vsebuje več odstavkov (8 odstavkov) med katerimi je v 7. odstavku vsebina izreka, ki ne spada v izrek glede upravnega odločanja. V tem odstavku je navedeno: *Organizator odgovarja za vso škodo na materialu in ljudeh, ki bo nastala na javnih in drugih površinah ob izvajanju prireditve po splošnih načelih odškodninske odgovornosti*;
- Izrek odločb ni oblikovan tako, da bi bilo nedvoumno razvidno, za katero stranko gre, saj je navedeno, da se je odločalo le o zahtevi V. R. ni pa navedenih več konkretnih podatkov o tej stranki. Tak izrek pa ni določljiv, kar predstavlja kršitev 213. člena ZUP;
- Izrek odločbe je predolg in vsebuje elemente, ki vanj ne sodijo, saj sodijo v obrazložitev ali pa za njihov zapis ni pravne podlage. 213. člen ZUP določa, da se v izreku odloči o predmetu postopka in o vseh zahtevkih strank, v skladu s področnim (materialnim) zakonom pa se lahko določijo tudi pogoji ali nalogi, povezani z odločitvijo organa o predmetu postopka. Organ je v konkretnem primeru v izrek odločbe navedel tudi določene pogoje in naloge, ki jih mora stranka izpolnjevati, a pri tem ni izhajal iz materialnega predpisa, ki bi tovrstno obveznost stranke opredeljeval. Vsebina naloge oziroma pogoja mora biti torej navedena v predpisu ali iz njega vsaj izhajati, to pa mora biti (torej pravna podlaga za zapis naloge ali pogoja v izreku) razvidno iz obrazložitve, kar pa pri obravnavanih odločbah ni razvidno, zato gre za zapis v izreku, ki nima podlage v materialnem predpisu in s tem kršitev 213. člena ZUP;
- Izrek odločbe vsebuje veljavnost odločbe (soglasja), pravna podlaga za tovrstno določilo pa ne izhaja iz obrazložitve odločbe, niti je ne vsebuje materialni predpis;
- Izrek ne vsebuje podatkov o stranki in navedbe o predmetu postopka;
- V izreku odločbe ni odločeno o stroških postopka;
- Izrek je pomanjkljiv, saj v izreku ni odločeno, glede katerih dokumentov ali njihovih delov, se dostop ne omogoči, zato je tak izrek ne dosega standarda določenosti oz. ni konkretiziran;
- V izreku ni navedenih strank postopka, zato je v tem delu pomanjkljiv;
- O tem, ali so z izdajo sklepa nastali stroški, ni odločeno, zato je tak izrek pomanjkljiv,
- izrek je pomanjkljiv oziroma nedoločen, saj z njim ni odločeno, katera vloga se zavrne (navedeno je le, vloga XX, se zavrne);

- Izrek odločbe vsebuje odločitev o izvedbi materialnih dejanj, to je, kdaj se omogoči vpogled, kar po mnenju upravne inšpekcije ne spada v izrek, ampak gre za materialno dejanja postopka v odločanju o dostopu do IJZ;
- Obveznost, ki je zavezancu določena v 2. točki izreka inšpekcijske odločbe ni dovolj določna (šesti odst. 213. člena ZUP), saj se na splošno nanaša na vse odpadke, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti. V izreku bi bilo treba navesti vrsto in količino odpadka ter določiti primeren rok, ki ne more biti vezan na nastanek odpadka, ampak na kriterije iz 3. odst. 7. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (načelo sorazmernosti). To bi bilo pomembno zlasti tedaj, če zavezanec ne bi pristopil k izpolnitvi na splošno določene obveznosti in bi bila ta predmet izvršbe;
- Na podlagi šestega odst. 213. člena ZUP mora biti izrek odločbe kratek in določen. V tem primeru izrek ne zadosti zahtevi po določnosti, saj iz njega ni razvidno, glede katerega dokumenta se zahtevi prosilca ugodi oziroma glede katerega se zahteva zavrne. Navedeno je razvidno šele iz obrazložitve odločbe, saj je organ pojasnil, da se dostop do dokumenta Državnega odvetništva zavrne na podlagi 11. točke prvega odst. 6. člena ZDIJZ in da ni ovir za posredovanje odgovora ministrstva;
- ZUP določa obligatorne in fakultativne sestavine izreka. Obligatorne so odločitev o predmetu postopka, o vseh zahtevkih strank in o stroških postopka. Kot fakultativne pa ZUP navaja: določitev pogoja ali naloga in določitev izpolnitvenega roka. Področni predpis lahko določi posebne sestavine izreka, ki v tem primeru izhajajo iz 10. člena Uredbe (ES) št. 1013/2006 (soglasje s pogoji) in četrtega odst. 12. člena Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) o pošiljkah odpadkov (določitev roka veljavnosti soglasja in navedba pogoja, da je soglasje veljavno le, če je prijavitelj pridobil tudi ustrezna soglasja drugih pristojnih organov), kar je organ upošteval. Navedbe iz 4., 5. in 6. točke izreka niso obligatorna ali fakultativna sestavina izreka in so lahko navedene v obrazložitvi odločbe (gre za zapise glede primerov preklica soglasij za pošiljanje odpadkov, okoliščin prenehanje veljavnosti soglasij in časa hrambe tovrstne dokumentacije);

1.3. Obrazložitev odločbe

Primeri:

- Vsebina obrazložitve odločbe je premalo individualizirana in konkretizirana (ne vsebuje dejanskega stanja in dokazov, na katere je le-to oprto, ne vsebuje razlogov, odločilnih za presojo dokazov, ne vsebuje strankinih navedb o dejstvih ter opredelitve organa do le-teh) ter ne vsebuje podatka o stroških v upravnem postopku;
- Odločba nima pravne obrazložitve (navedb določb predpisov, na katere se opira odločba) in je ni mogoče preizkusiti;
- Iz obrazložitve, ni razvidno, v kateri upravni zadevi se odloča, niti ali se je odločalo o pravici do vpogleda v upravno ali drugo zadevo, zato odločitev sploh ni mogoče preizkusiti;
- Sklep o podaljšanju roka ni obrazložen, saj iz njega ne izhaja utemeljitev opravičljivih razlogov za podaljšanje roka, kar predstavlja kršitev določb 99. in 214. člena ZUP;
- Obrazložitev je dejansko in pravno pomanjkljiva, saj ni obrazložene nujnosti postopka (po 215. členu ZUreP-3) v povezavi z ugotovljenim dejanskim stanjem ter pogoji, ki morajo biti izpolnjeni (iz 202. člena ZUreP-3) in nadalje z 203. členom ZUreP-3, ampak je nujnost utemeljena samo v enem stavku, in sicer, da »gre za javno cesto, ki je že zgrajena in po kateri poteka promet«, zato odločbe v tem delu ni mogoče preizkusiti;
- Obrazložitev ne vsebuje obrazložitve odločitve (ne pravne, ne dejanske) o zavrnitvi zahtevka (2, 3 in 4 izreka), zato odločitev v tem delu ni mogoče preizkusiti;
- Upravna inšpekcija ugotavlja, da je uradna oseba s sklepom podaljšala rok za dopolnitev vloge do 3. 3. 2023 oziroma za 80 dni. V obrazložitvi sklepa je kot razlog oz. okoliščine in utemeljitev podaljšanja roka, navedeno: »ker še ni pridobil vseh potrebnih mnenj«. Upravna inšpekcija ocenjuje, da bi morala uradna oseba v obrazložitvi sklepa podrobneje obrazložiti opravičljive razloge za podaljšanje roka, ter, da je taka obrazložitev sklepa pomanjkljiva;

- Upravna inšpekcija ugotavlja, da v obrazložitvi ni navedeno dejansko stanje in dokazi, na katere je le-to oprto ter razlogi, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo, kar je v nasprotju s 5. točko 214. člena ZUP, saj mora obrazložitev odločbe med drugim obsegati razloge, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo. Delno je sicer v 2. točki izreka navedeno, kako so bila po posameznih dejavnostih odobrena sredstva, vendar bi to moralo biti navedeno v obrazložitvi in v izreku. Prav tako v obrazložitev ne spadajo navedbe v zvezi z dinamiko uveljavljanja sredstev, nadzorom nad izvajanjem ukrepov, kontrolo dokumentacije ter objavo podatkov (3. - 7. odstavek odločbe), ker to ni predmet odločanja. Nepravilno so navedene pravne podlage za izdajo odločbe, saj niso navedene v skladu s 4. tč. 1. odst. 214. člena ZUP. Navede se polni naziv predpisa z vsemi objavami, relevantni členi in kratek povzetek norm. Glede na vse navedeno upravna inšpekcija ugotavlja kršitev 214. člena ZUP in pri tem dodatno opozarja, da če odločba nima obveznih sestavin obrazložitve, ki se nanašajo na dejansko (1., 2. in 3. točka prvega odst. 214. člena ZUP) in pravno podlago, na kateri temelji izrek odločbe (4., 5. in 6. točka prvega odst. 214. člena ZUP), je podana bistvena kršitev določb upravnega postopka, saj se odločbe ne da preizkusiti (7. točka drugega odst. 237. člena ZUP);
- Upravna inšpekcija opozarja, da v obrazložitev sklepa o ustavitvi postopka ne spadajo navedbe v zvezi z ugotavljanjem dejanskega stanja v navedeni zadevi (2-7. odst. obrazložitve), plačilom takse ter opozorilom (na podlagi 2. odst. 67. člena UUP), da bo vloga zavržena, če v roku ne bo dopolnjena, saj o tem s predmetnim sklepom ni bilo odločeno in tako ne gre za razloge za odločitev v tej zadevi.

1.4. Pouk o pravnem sredstvu

Primeri:

- Vsebina pouka o načinu vložitve pravnega sredstva je glede na določbo 215. člen ZUP pomanjkljiva, saj ni navedeno, pri kom (kateremu organu), je mogoča vložitev pritožbe ustno na zapisnik, oz. na kateri organ se pošlje pisna pritožba po pošti;
- Pravilno poimenovanje v skladu s 215. členom ZUP je »Pouk o pravnem sredstvu« in ne »Pravni pouk«, kot je bilo navedeno na izdani odločbi. Ni navedeno tudi, koliko znaša taksa za pritožbo, prav tako mora biti organ, pri katerem je potrebno vložiti pritožbo, naveden s polnim osebnim imenom in naslovom, zato ugotavlja kršitev 215. člena ZUP;
- V pouku o pravnem sredstvu je navedeno, da se pritožba lahko vloži tudi pri organu, ki je izdal odločbo, brez navedbe konkretnega naslova in imena organa, kar predstavlja pomanjkljiva vsebina pouka o pravnem sredstvu, kot ga predpisuje ZUP V 215. členu;
- Pouk o pravnem sredstvu ne vsebuje polne navedbe organa, pri katerem je potrebno vložiti pritožbo, ne vsebuje navedbe, da lahko stranka poda pritožbo na zapisnik pri organu, ki je odločbo izdal;
- Pouk o pravnem sredstvu ni pravilen in je pomanjkljiv, saj v njem ni navedeno, na koga se stranka lahko pritoži (npr. na IP), koliko znaša taksa zanj in nepravilno je navedeno, da se pritožba vloži pri pritožbenem organu (npr. IP), saj se vloži pri organu, ki je izdal odločbo, pri čemer se navede polno osebno ime in naslov (v konkretnem primeru ministrstvo), zato se ugotavlja kršitev 2. odstavka 215. člena ZUP. Iz 2. odstavka 13. člena ZVOP-2 oziroma točke f) prvega odstavka 15. člena Splošne uredbe sicer izhaja, da ima posameznik pravico do pritožbe pri nadzornem organu. Po oceni upravne inšpekcije pa to ne pomeni, da se pritožba tam tudi vloži, saj v skladu s pravnim redom RS in s tem ZUP, pravila glede vlaganja pravnih sredstev določa ZUP, ki se uporablja subsidiarno, kot to izhaja iz 1. odstavka 13. člena ZVOP-2;
- Vsebina pouka o pravnem sredstvu je nepravilna, saj je v njem določeno, da je rok za pritožbo 8 dni, čeprav je rok za pritožbo 15 dni, če poseben zakon ne določa drugače (1. odstavek 239. člen ZUP), in ker v konkretnem primeru poseben zakon ne določa drugače, gre za kršitev 215.

člena ZUP. Prav tako ni pravilno navedeno, da se pritožba vloži pri županu, kar je nepravilno, saj se vloži pri občinski upravi občine, dovoljena pa je na župana občine;

- V pouku o pravnem sredstvu ni pravne podlage za navedbo in zahtevo po predložitvi potrdila o plačani upravni taksi, saj mora organ na podlagi 139. člena ZUP pridobiti te podatke sam (pri lastni finančni službi), zato je kršena določba 215. člena ZUP;
- V pouku manjka navedba, da lahko stranka poda pritožbo tudi na zapisnik pri organu, ki je pritožbo izdal (drugi odst. 215. člena ZUP);
- Zapis v pouku o pravnem sredstvu: »Pritožba na to odločbo, ne zadrži njene izvršitve«, ne spada v ta del odločbe ampak v izreku odločbe. V skladu z določbami prvega in drugega odstavka 215. člena s poukom o pravnem sredstvu se stranki sporoči ali je zoper odločbo možno vložiti pritožbo ali upravni spor. Sestavni del pouka o pravnem sredstvu je tudi napotilo na koga se stranka lahko pritoži, pri kom in v katerem roku vloži pritožbo in koliko znaša zanjo taksa ter da lahko poda pritožbo tudi na zapisnik pri organu, ki je odločbo izdal. Organ, pri katerem je potrebno vložiti pritožbo, mora biti naveden s polnim osebnim imenom in naslovom. V konkretnem primeru vsebina pouka o pravnem sredstvu ne vsebuje nobenih predpisanih sestavin iz določb 215. člena.

1.5. Podpisi odločbe

Primeri:

- Na odločbi je kot uradna oseba, ki je o zadevi odločila, naveden bivši direktor organa, kar pomeni, da bi slednji moral imeti opravljen izpit iz ZUP, kot to določa ZUP v 31. členu, vendar slednji tega nima. Postopek do izdaje odločbe je vodila uslužbenka organa, ki pa ima opravljen izpit iz ZUP-a, vendar odločbe ni podpisala, zato se ugotavlja kršitev 216. člena ZUP, ker odločba ni bila podpisana s strani uradne osebe, ki je vodila postopek;
- Odločbo sta podpisali dve uradni osebi, ki naj bi postopek vodili, a iz samega dokumenta ne izhaja, da sta postopek tudi dejansko vodili;
- Na odločbi je kot podpisnik navedena uradna oseba xx, poleg navedb podpisnika, pa je še odtisnjena štampiljka s pripisom »Po pooblastilu« in navedba še uradne osebe yy, ki je odločbo dejansko elektronsko podpisala. Upravna inšpekcija ugotavlja, da ZUP ne določa, da se pri podpisu uradne osebe na izdani odločbi, pripisuje »po pooblastilu« zato gre za nepravilno izvedbo določb 216. člena .

2. TEMELJNA NAČELA

2.1. Načelo zakonitosti

Primer:

- Uradna oseba v konkretnem primeru ni ravnala postopkovno pravilno, saj o umiku vloge, ni izdala sklep o ustavitvi postopka, zato upravna inšpekcija ugotavlja kršitev načela (formalne) zakonitosti iz 6. člena ZUP ter 135. člena ZUP.

2.2. Načelo ekonomičnosti

Primeri:

- Organ v ponovljenih postopkih procesna dejanja in sam postopek ni vodil v takšni intenziteti, da bi odločbe izdajal v predpisanih instrukcijskih rokih, kot jih določajo 64. člen Zakon o upravnem sporu in ZUP v 251. členu. V obeh primerih mora organ odločiti v 30 dnevnom roku, od prejema sodb sodišča oziroma drugostopenjske odločbe. Še posebej pa je ta rok bil občutno kršen v zadnjem ponovljenem postopku, ko organ praktično v času od 16. 4. 2021 do 19. 12. 2023 ni izvedel nobenega procesnega dejanja v smeri odločitve v ponovljenem postopku. Na podlagi teh dejstev se ugotavlja kršitve instrukcijskega roka za odločitev in tudi kršitev načela ekonomičnosti upravnega postopka.

- Organ je stranko pozval na dopolnitev vloge šele po šestih mesecih od njenega prejema, kar predstavlja kršitev 14. člena ZUP. Za enako kršitev gre tudi v primerih, ko:
 - je organ izdal odločbo šele po osmih mesecih od prejema popolne vloge,
 - je organ druge stopnje izdal odločbo šele po sedmih mesecih od prejema pritožbe,
 - je organ izdal akt šele po več mesecih od prejema vloge,
 - v zadevi že skoraj tri leta ni bilo opravljenega nobenega procesnega dejanja
 - obdobju petih mesecev ni pristopil k reševanju zadeve;
 - je od izdaje odločbe o postavitvi skrbnika dne 30. 8. 2023 pa do izdaje naslednjega dokumenta v zadevi (dopis - seznanitev skrbnika dne 3. 10. 2023), preteklo 34 dni;
 - je organ izdal soglasje po 6 mesecih od prejema vloge za izdajo soglasja;
- Na podlagi pojasnil organa in vpogleda v tek reševanja upravne zadeve upravna inšpekcija ugotavlja, da je bila vloga za izdajo dovoljenja vložena dne 4. 1. 2023, prvo dejanje v postopku izvedeno dne 1. 2. 2023, odločitev pa sprejeta šele dne 16. 5. 2023, zato se ugotavlja kršitev načela ekonomičnosti postopka.
- Ker uradna oseba o vlogi stranke na dan 8. 4. 2024 še ni odločila meritorno, glede na to, da so bili za to izpolnjeni pogoji že od 19. 2. 2024 dalje, se ugotavlja opustitev dolžnih ravnanj in kršitev določb 222. člena ZUP ter načela ekonomičnosti postopka;
- Uradna oseba je pristopila k reševanju zadeve šele več kot dva meseca po prejemu vloge, zato je podana kršitev načela ekonomičnosti postopka;
- Vročanje vabila pooblaščenca v vednost po fizični poti ni v skladu z načelom ekonomičnosti postopka, saj je na vlogi naveden e-naslov pooblaščenca in e-naslov (zakonitega zastopnika pooblaščenca), zato po oceni upravne inšpekcije ni zadržkov, da se ne bi pisanja vročala elektronsko na e-naslov;
- Če ima stranka pooblaščenca, se vroča njemu (88. člen ZUP), zato je pošiljanje »v vednost« (in to še po navadni pošti) stranskemu udeležencu, ki ima pooblaščenca, nepotrebno in ni v skladu z načelom ekonomičnosti postopka;
- Ugotavlja se neažurno in s tem neekonomično vodenje postopka, saj so med posameznimi dejanji uradne osebe pretekla 3 leta, od prošnje za predstavitev inšpekcijskega pregleda pa ni bilo opravljenih nadaljnjih procesnih dejanj uradne osebe in s tem nedopustno dolgo trajanje inšpekcijskega postopka;
- Na formalno dopolnitev vloge bi morala uradna oseba stranko pozvati v roku 15 dni od prejema vloge, zato se ugotavlja kršitev določb 46. člena GZ-1. Določen 30-dnevni rok je za formalno dopolnjevanje vloge po oceni upravne inšpekcije predolg. Uradna oseba podaljšuje rok za pridobitev mnenja, s tem pa dejansko podaljšuje rok za izdajo mnenja mnenjedajalcu in opušča dolžno postopanje in odločanje o izdaji gradbenega dovoljenja, kar pa ni ne v skladu z namenom GZ-1, ne v skladu z načelom ekonomičnosti postopka, na podlagi katerega si mora uradna oseba tudi sama prizadevati, da bo postopek čim hitreje končan;
- Iz zadeve izhaja, da uradna oseba od dneva prejema vloge, t.j. 18. 10. 2023 ni pristopila k obravnavi le-te. Ker je bila zahteva za izločitev uradne osebe organa vložena zaradi suma nepristranskosti (torej domnevnega obstoja odklonitvenega razloga) in ne zaradi razlogov iz 35. člena ZUP (izključitveni razlogi), bi morala uradna oseba nadaljevati z opravo posameznih procesnih dejanj, zato se ugotavlja kršitev določb 36. člena ZUP in načela ekonomičnosti postopka.
- Upravna inšpekcija ugotavlja, da od izdaje sklepa o dovolitvi izvršbe z dne 5. 1. 2024, postopek izvršbe miruje, oziroma po tem datumu ni izkazana nobena aktivnost, ne inšpekcijskega zavezanca, ne inšpektorice organa, zato ugotavlja nekontinuirano vodenje postopka upravne izvršbe, kar predstavlja opustitev dolžnih ravnanj v postopku in kršitev načela ekonomičnosti iz 14. člena ZUP;
- Upravna inšpekcija ugotavlja, da od sestave zapisnika z dne 30. 1. 2024, inšpektorica ni izvedla nobenega procesnega dejanja v postopku, zato upravna inšpekcija ugotavlja neupravičeno mirovanje postopka, za kar niso izkazani upravičljivi razlogi. Navedeno pomeni kršitev načela ekonomičnosti iz 14. člena ZUP.

- Nezmožnost geodetske izmere od pozne jeseni do zgodnje pomladi ne more biti razlog za skoraj enoletno neaktivnost uradne osebe, saj je med procesnim dejanjem uradne osebe preteklo 10 mesecev (od 10. 3. 2023 do 10. 5. 2024), zato razlogi organa za nedopustno dolgo neaktivnost uradne osebe v nujnem postopku razlastitve, niso upravičeni in je podana kršitev načela ekonomičnosti,
- Upravna inšpekcija ugotavlja kršitev 2. odstavka 27a. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije, saj UE ni v roku 15 delovnih dni od vložitve vloge po uradni dolžnosti priskrbel podatkov o dejstvih, o katerih vodi uradno evidenco sama in zahtevala podatkov o dejstvih, o katerih vodijo uradne evidence drugi državni organi oziroma organi samoupravne lokalne skupnosti ali nosilci javnih pooblastil ter o dejstvih, ki se štejejo za davčno tajnost. Prav tako UE vlagatelja ni v roku petih delovnih dni pozvala k dopolnitvi vloge, temveč ga je k dopolnitvi pozvala po preteku več kot dveh mesecev, pri čemer je bilo nedvomno kršeno tudi načelo ekonomičnosti vodenja postopka (14. člen ZUP), posredno pa bilo kršeno tudi načelo varstva pravic strank (7. člen ZUP), saj je organ vlagatelju na ta način onemogočil, da bi učinkovito uveljavil svoje pravice, pri čemer mora ravno organ, ki vodi postopek skrbeti, da nevednost in neukost stranke nista v škodo pravic, ki jim gredo po zakonu.

2.3. Načelo zaslišanja stranke

Primeri:

- Uradna oseba stranki ni omogočila sodelovanja na obravnavi, na kateri se je zasliševalo priče, in s tem kršila določbe 154. člena ZUP ter načelo zaslišanja stranke in varstva pravic strank;
- Upravna inšpekcija ugotavlja kršitvi načela zaslišanja stranke (9. člen ZUP), saj iz obrazložitve odločbe izhaja, da gre v konkretnem primeru za posebni ugotovitveni postopek, v postopku pred izdajo odločbe pa stranka ni bila seznanjena z ugotovitvami upravnega organa in ji ni bila dana možnost, da se z ugotovitvami seznani in izjavi;
- V konkretnem dopisu pravica stranki, da se pred izdajo odločbe izjavi, ni bila dana, saj zgolj obvestilo o ugotovitvah (ki daje sicer videz odločitve), brez da se stranko pouči o možnosti podaje izjave in ji določi rok ter posledice, če se ne bo izjavila v določenem roku, predstavlja kršitev določb načela zaslišanja stranke 146. člena ZUP in načela varstva pravic strank (7. člen ZUP);
- V obrazložitvi dopisa niso konkretno navedena dejstva in okoliščine, ki bi se nanašala na nameravano pošiljko odpadkov, kar stranki onemogoča, da bi se o stališču organa učinkovito izjavila. Dopis, s katerim organ seznani stranko z ugotovljenimi dejstvi in okoliščinami, mora biti v zadostni meri konkretiziran, da lahko stranka navedbe organa preizkusi in se do njih opredeli, sicer je lahko kršeno načelo zaslišanja stranke (9. člen ZUP). V obravnavanem primeru je bila ta pomanjkljivost odpravljena z naknadnim dopisom organa;

2.4. Načelo varstva pravic strank in varstvo javne koristi

Primeri:

- Gradbena inšpektorica je postopek ustavila preuranjeno, torej še pred dokončnostjo sklepa o zavrnitvi zahteve za vstop v postopek, s čimer je kršila določbo 1. odstavka 142. člena ZUP in načelo varstva pravic strank, saj pritožba zoper sklep, s katerim se lastnost stranke ne prizna, zadrži izvršitev sklepa;
- Sklep o ustavitvi inšpekcijskega postopka bi moral biti vročen tudi strankama, ki sta sodelovali v postopku zoper zavezanca, ne le zavezancu, zato je kršeno tudi načelo varstva pravic strank;
- V dopisu ni navedenih pravnih posledic, če se stranka na dopis ne bi odzvala v določenem roku, kar predstavlja kršitev načela varstva pravic strank;
- V pozivu za dopolnitev vloge manjka navedba pravne podlage. Kolikor gre za poziv stranki za predložitev dokazil, pri čemer ima lahko nepredložitev zahtevanih podatkov pravne posledice za naslovnik, mora organ navesti tudi pravno podlago (140. člen ZUP), saj je to v skladu z načelom varstva pravic strank iz 7. člena ZUP;

- Ker organ stranki ni omogočil, da bi odpravila pomanjkljivosti v nerazumljivi ali nepopolni vlogi, je kršil temeljni načeli ZUP varstva pravic strank in načelo pomoči neuki stranki iz 7. člena ZUP. Kadar je zahtevek stranke nejasen ali nepopoln, zlasti še tedaj, kadar gre za zahtevek neuke stranke, mora organ pozvati stranko, da pojasni in opredeli svoj zahtevek. Organ ne more sam presoditi ali predpostavljati smisla nepopolnega in nejasnega zahtevka;

2.5. Načelo samostojnosti

Primeri:

- V postopku pregleda dokumentacije zadeve na podlagi ZDIJZ je bil udeležen odvetnik. Na podlagi pisnih pojasnil občine je bilo ugotovljeno, da je odvetnik zastopal občino oz. njeno uradno osebo. Za udeležbo odvetnika v upravnem postopku, ki nastopa kot pooblaščenec upravnega organa oziroma njegove uradne osebe, ni pravne podlage, zato so bila s tem kršena pravila ZUP glede udeležencev postopka, predvsem pa posredno tudi načelo samostojnosti (12. člen ZUP), po katerem uradna oseba organa samostojno vodi postopek in izvaja posamezna dejanja postopka;

3. SPOŠTOVANJE ROKOV ZA ODLOČANJE

Primeri:

- Na podlagi pregleda dokumentacije in prikazane kronologije reševanje zadeve se ugotavlja, da je organ kršil instrukcijski rok za odločitev, kot je opredeljen v 23. členu ZDIJZ, saj odločitev ni bila sprejeta v roku 20 delovnih dni od dneva prejema popolne zahteve;
- Pritožbeni postopek ni bil rešen v predpisanem instrukcijskem roku, opredeljenim v 256. členu ZUP;
- Upravna inšpekcija ugotavlja kršitev instrukcijskega roka za izdajo upravnega akta v ponovljenem postopku, kot ga določa 64. člen Zakona o upravnem sporu (30 dni od dneva prejema sodbe sodišča);
- Organ je kršil tretji odstavek 251. člena ZUP, ko ni v predpisanem roku odločil v ponovnem postopku. Po določbi tega člena je bil organ dolžan odločiti, brez odlašanja, najpozneje pa v 30 dneh od prejema drugostopenjske zadeve;
- Organ prve stopnje je izdal novo odločbo šele po skoraj petih mesecih, čeprav bi jo moral izdati najpozneje v 30 dneh od prejema zadeve;
- Organ je vlogo stranke za podaljšanje vodnega dovoljenja za neposredno rabo vode, prejel 25. 11. 2022. Vloga je vložena na vnaprej pripravljenem obrazcu. Do dneva inšpekcijskega nadzora upravne inšpekcije 15. 11. 2024 o vlogi ni bilo odločeno, kar predstavlja kršitev 222. člena ZUP;
- Gradbena inšpektorica je prvo procesno dejanje v ponovnem postopku opravila po več kot letu dni od izdane sodbe Upravnega sodišča RS, s čimer je občutno kršen tudi 30-dnevni instrukcijski rok za odločanje v ponovnem postopku iz 5. odstavka 64. člena ZUS-1;
- Postopek je bil uveden v letu 2020 in bi se moral zaključiti v instrukcijskem roku iz 222. člena ZUP v skladu z veljavno zakonodajo, v juniju 2024 pa še ni bil zaključen;
- Pri izdaji odločbe je bil bistveno prekoračen instrukcijski rok dveh mesecev od popolnosti vloge iz prvega odst. 222. člena ZUP, pri čemer za zamik pri odločanju niso izkazani razlogi, ki bi se nanašali na vodenje postopka;
- Upravna inšpekcija ugotavlja, da je bilo o vlogi za izločitev uradne osebe z dne 18. 5. 2023, odločeno šele po skoraj petih mesecih od prejema zahteve za izločitev, zato je podana kršitev instrukcijskega roka za odločanje iz 222. člena ZUP.
- Pri izdaji odločbe je prišlo do kršitve 15. dnevnega roka za izdajo odmerne odločbe iz sedmega odstavka 331. člena ZUreP-3., zato je podana kršitev sedmega odstavka 331. člena Zakona o urejanju prostora, ki predpisuje roka za izdajo odločbe.
- Za kršitev roka za odločanje gre tudi, ko:
 - je organ izdal odločbo šele po osmih mesecih od prejema popolne vloge,

- je organ druge stopnje izdal odločbo šele po sedmih mesecih od prejema popolne pritožbe,
- organ o vlogi stranke še ni odločil, čeprav je od njenega prejema vloge preteklo že več kot enajst 11 mesecev (kršitev 1. odst. 57. člena GZ-1),
- je organ izdal odločbo deseti dan od prejema popolne vloge, čeprav bi jo moral izdati v roku osmih dni (kršitev 4. odst. 81. člena ZZZVZZ),
- je organ izdal odločbo šele po 39 delovnih dneh od prejema popolne vloge, čeprav bi jo moral izdati nemudoma oziroma najkasneje v roku dvajsetih delovnih dneh (kršitev 23. člena ZDIJZ),
- je organ druge stopnje izdal odločbo šele po sedmih mesecih od prejema pritožbe.

4. POSLOVANJE Z VLOGO

Primeri:

- Glede na to, da se je prosilec v svoji vlogi skliceval tako na ZDIJZ kot tudi UUP in glede na samo vsebino vloge upravna inšpekcija svetuje, da organ v smislu 67. člena ZUP (v podobnih primerih) preveri, za kakšno vlogo dejansko gre (ali za vlogo po ZUP, ali pa za dopis, na katerega stranka pričakuje odgovor po UUP);
- Stranka je bila na dopolnitev vloge pozvana šele po več kot petih mesecih, čeprav bi jo moral organ pozvati na dopolnitev v petih delovnih dneh (1. odst. 67. ZUP);
- Stranka je bila s pozivom pozvana na dopolnitev vloge, kateri pa ne vsebuje roka, v katerem mora vlogo dopolniti;
- V 11 od 21 zadevah je bilo ugotovljeno, da uradne osebe ne pristopijo k formalni obravnavi vloge v 15-dnevnom roku po prejemu le te in s tem kršijo 15-dnevni rok za pregled vloge iz določbe 6. odstavka 46. člena GZ-1;
- Uradna oseba stranke ni pozvala k dopolnitvi vloge z dopisom, v katerem bi jo morala seznaniti s pomanjkljivo vlogo in navesti, kaj mora k vlogi predložiti, vključno s pravnimi podlagami za zahtevane dopolnitve ter jo opozoriti na posledice, če tega ne bo storila v določenem roku;
- Stranka se je odzvala na dogovorjen termin za prevzem potnih listin na konzularnem oddelku, vendar ji ni bila dana možnost vložitve vloge za osebno izkaznico v poslovnem času organa, saj je vodja konzularnega oddelka zaradi nesoglasij prekinila komunikacijo in zaprla konzularno okno. Ker stranki, ki se na določeno storitev ni naročila, samo zaradi tega ni mogoče odreči možnosti vložitve vloge v poslovnem času organa, je bilo ravnanje uradne osebe v nasprotju s prvim. odst. 64. člena ZUP.
- Upravna inšpekcija ugotavlja, da je bila zahteva stranke za pridobitev podatkov nepopolna oziroma nerazumljiva, saj v njej ni bilo navedeno, na kakšni pravni podlagi stranka želi pridobiti podatke (82. člen ZUP ali na podlagi ZDIJZ), zato bi morala uradna oseba organa v skladu z določbami prvega odstavka 67. člena ZUP od stranke v roku petih delovnih dni zahtevati, da pomanjkljivosti odpravi.

5. IZDELOVANJE ZAPISNIKOV

Primeri:

- Zapisano besedilo, ki je v zapisniku prečrtano, uradna oseba, ki je vodila postopek, ni overila s svojim podpisom;
- Zapisnik ne vsebuje navedbe sedeža organa, ki opravlja dejanje;
- Uradna oseba, ki je vodila postopek, s svojim podpisom ni overila vsako stran na koncu zapisnika, prav tako je ni podpisala niti stranka, čigar izjava je bila zapisana na koncu strani;
- Zapisnik ni podpisan s strani udeleženke zaslišanja;
- V zapisniku ni navedena ura začetka dejanja;
- Izjave strank niso zapisane dobesečno;

- Zapisnik, sestavljen na več straneh, ni označen z zaporednimi številkami strani;
- Iz zapisnika je razvidno, da je inšpektorica za okolje povzela izjave navzoče predstavnice zavezanke, ki jih je ta dala pri ogledu prostorov, kjer zavezanka opravlja dejavnost. Skladno s tretjim odst. 76. člena ZUP se izjave strank pišejo v zapisniku dobesedno v prvi osebi;
- Na podlagi prvega odst. 74. člena ZUP se o ustnih izjavah strank ali drugih oseb oziroma pomembnejših dejanjih v postopku sestavi zapisnik. Svetovalna delavka bi morala o ustni izjavi matere, ki se je zglasila pri šolski svetovalni službi, ker se ni strinjala z vpisom otroka v to osnovno šolo, sestaviti zapisnik ob upoštevanju 75. do 78. člena ZUP;
- Izjava stranke v zapisniku ni zapisana v prvi osebi ednine, kot to določajo pravila ZUP glede izdelovanja zapisnikov v 3. odstavku 76. člena ZUP. Ustne izjave se zapišejo v zapisnik v obliki pripovedovanja v direktnem pogovoru, v prvi osebi ednine ter v kratkih in preprostih stavkih. Zapisnik mora dati bistveno vsebino ustne izjave stranke. Na koncu zapisnika manjka navedba, da je zapisnik prebran in nanj ni bilo pripomb. Glede na navedene pomanjkljivosti pri pisanju zapisnika upravna inšpekcija ugotavlja kršitve določb 76. člena ZUP;
- Upravna inšpekcija ugotavlja, da ima zapisnik več strani in je vsaka stran na koncu pravilno overjena s strani uradne osebe, vendar pa manjka podpis tistega, čigar izjava je zapisana na koncu strani.

6. IZDAJANJE POOBLASTIL PO ZUP

Primeri:

- Uradna oseba ni imela pooblastila predstojnika za vodenje postopka oziroma za odločanje v zvezi s posredovanjem informacij javnega značaja, zato je podana kršitev 28 in 30. člena ZUP;
- Iz izdanega pooblastila predstojnika organa ne izhaja jasna delegacija pristojnosti, saj iz njega ne izhaja konkretno na katere uradne osebe se prenos pristojnosti nanaša, niti ne izkazuje jasnega stališča ali so dotične uradne osebe pooblaščenice za vodenje postopka v smislu 30. člena ZUP ali tudi za odločanje v smislu 28. člena ZUP;
- Uradna oseba, ki je vodila postopek oziroma odločala v upravni zadevi, ni imela opravljenega strokovnega izpita iz upravnega postopka, niti ni imela pooblastila za vodenje oziroma odločanje v upravnem postopku;
- Pooblastilo predstojnika organa (zavoda) ni izdano na podlagi 28. ali 30. člena ZUP, pač pa na podlagi drugih aktov (npr. statuta organa);
- Uslužbenke, ki so jim izdana pooblastila, ne izpolnjujejo pogojev za vodenje upravnih postopkov in s tem tudi ne za vodenje in odločanje o pravici do dostopa do informacij javnega značaja, saj nimajo opravljenega izpita iz ZUP;
- Župan sam vodi postopke in odloča na drugi stopnji, vendar pa nima opravljenega izpita iz splošnega upravnega postopka, zato ne izpolnjuje pogojev za vodenje postopkov iz 31. člena ZUP;
- Župan je izdal pooblastila za vodenje in odločanje uslužbenkam za odločanje v upravnih zadevah na prvi stopnji. Taka pooblastila bi moral izdati uslužbenkam predstojnik (npr. direktor ali tajnik) občinske uprave in ne župan občine.
- Ker je odločbo podpisal samo minister, se šteje, da je ta postopek tudi vodil. Če postopka ni vodil sam, bi za to moral pooblastiti drugo osebo, zaposleno pri organu, za vodenje posameznih dejanj pred izdajo odločbe, ki izpolnjuje pogoje glede izobrazbe in strokovnega izpita iz upravnega postopka. Iz dokumentacije je razvidno, da je postopek vodil javni uslužbenec, ki ni predstojnik in za vodenje postopka ni imel izdanega pooblastila. S tem so bile kršene določbe 1. odstavka 30. člena ZUP;
- V zadevi je odločil uslužbenec, ki za to nima ne pooblastila, niti ne izpolnjuje pogojev za vodenje postopkov in odločanje;
- Uslužbenki je izdal pooblastilo v.d. generalnega sekretarja in ne predstojnik organa, kar ni v skladu z določili 28. člena ZUP (pooblastilo za odločanje je personalno, vezano na predstojnika (to je v konkretnem primeru: ministra);
- Ker predsednik nadzornega sveta ni bil pooblaščen za odločanje, bi moral tedanji direktor javnega podjetja po prejemu zahteve za dostop do informacij javnega značaja sam vzeti zadevo

v reševanje (kolikor je za vodenje postopka izpolnjeval predpisane pogoje) oziroma zagotoviti, da bi zadevo reševala uradna oseba iz 9. člena ZDIJZ, ki bi bila pooblaščenca za vodenje postopka v zvezi z zahtevami prosilcev oziroma za odločanje;

- Organ je v postopku nadzora predložil pooblastilo, s katerim je minister pooblastil državno sekretarko, da ga nadomešča v času njegove odsotnosti ali zadržanosti pri vodenju in predstavljanju ministrstva, podpisovanju dokumentov v njegovi pristojnosti ter predlaganju gradiv v obravnavo vladi. Pooblastilo je bilo izdano na podlagi 16. člena ZDU-1 in ne na podlagi drugega odstavka 28. člena ZUP. Iz vsebine pooblastila ne izhaja, da bi bila državna sekretarka pooblaščenca za podpisovanje upravnih aktov namesto odsotnega predstojnika. Glede na pomen uradne osebe po ZUP bi moralo biti v pooblastilu izrecno navedeno, da je državna sekretarka (ko nadomešča odsotnega predstojnika) pooblaščenca za odločanje v posameznih ali vseh vrstah upravnih zadev. Ker pooblastilo tega ne vsebuje, je treba šteti, da pri izdaji upravnih aktov ni mogla nastopati v funkciji uradne osebe organa (kršitev drugega odst. 5. člena ZUP v zvezi z drugim odst. 28. člena ZUP). V tej funkciji lahko nastopa, če ima veljavno pooblastilo in če izpolnjuje tudi strokovne pogoje (pogoj izobrazbe in strokovnega izpita iz upravnega postopka);
- Iz pooblastila, ki ga je minister dal državnemu sekretarju, ne izhaja, da bi bil državni sekretar pooblaščen za podpisovanje pooblastil uradnih oseb po drugem odst. 28. člena oziroma prvem odst. 30. člena ZUP, splošno pooblastilo za nadomeščanje ali za podpisovanje listin pa ne zadoščata z vidika posebne ureditve v ZUP. Glede na navedeno je treba šteti, da pooblastila za vodenje postopa oziroma odločanje, ki jih je podpisal državni sekretar, niso veljavna;
- Iz pregleda pooblastil je razvidno, da so bila izdana na podlagi 67. člena Zakona o lokalni samoupravi, ter 28 ali 30. člena ZUP-a, z veljavnostjo do preklica. Upravna inšpekcija ugotavlja, da je pravna podlaga za izdajo pooblastil 28. člen ali 30. člen ZUP (odvisno ali gre za pooblastilo za vodenje ali za odločanje po ZUP), in je navajanje 67. člena Zakona o lokalni samoupravi odveč;
- V konkretnem primeru, ko uradne osebe občinske uprave vodijo in odločajo v upravnih postopkih na prvi stopnji na podlagi pooblastila za odločanje v upravnem postopku, katerega jim je izdal župan občine, pa Upravna inšpekcija pojasnjuje, da so navedena pooblastila neveljavna. Kot pritožbeni organ župan v nobenem primeru ne more biti hkrati pooblaščen za odločanje na prvi stopnji (s tem bi "padlo" ustavno in zakonsko načelo pravice do pritožbe). Če nima pravice odločati v upravnih zadevah na prvi stopnji, tudi ne more imeti pravice, da bi druge osebe pooblašчал za odločanje v zadevah, v katerih sam ne more (ne sme, ni pooblaščen) odločati. Uradne osebe občinske uprave občine torej vodijo upravne postopke na prvi stopnji brez veljavnega pooblastila za odločanje v upravnem postopku, kar pomeni kršitev pravil upravnega postopka;
- Upravna inšpekcija ugotavlja, da je pooblastilo, vsebinsko pomanjkljivo, saj iz njega ni razvidno ali se nanaša na vodenje in odločanje v upravnih postopkih na prvi ali drugi stopnji. Župan in uprava samoupravne lokalne skupnosti sta dva različna upravna organa. Direktorica občinske uprave izdaja pooblastila za vodenje in odločanje v upravnih postopkih na prvi stopnji. Župan pa izdaja pooblastila za opravljanje posameznih dejanj v postopku na drugi stopnji ali celotnega drugostopenjskega postopka;
- Iz pregleda pooblastil je razvidno, da so bila izdana na podlagi 15. člena Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave, ter 28 ali 30. člena ZUP. Upravna inšpekcija ugotavlja, da je pravilna pravna podlaga za izdajo pooblastil 28. člen ali 30. člen ZUP (odvisno ali gre za pooblastilo za vodenje ali za odločanje po ZUP), in da je navajanje 15. člena Odloka odveč in nepravilno.

7. POSLOVANJE S PRITOŽBAMI

Primeri:

- Organ je prejel poziv pritožbenega organa za predložitev kompletne dokumentacije, ki se nanaša na reševanje strankine pritožbe, saj je organ pritožbenemu organu poslal nepopolno

dokumentacijo. Ugotavlja se, da organ s prejeto pritožbo ni ravnal v skladu z določili 2. odstavka 245. člena ZUP, po katerem bi moral pritožbenemu organu poslati vse dokumente, ki se tičejo zadeve;

- Ker organ v predpisanem roku pritožbe ni odstopil (oz. vrnil) drugostopenjskemu organu, je podana kršitev 245. člena ZUP. Organ je v nadzoru pojasnil, da je do zamude prišlo zaradi obilice drugega dela in da je ta naloga enostavno bila spregledana, vendar ta obrazložitev na ugotovitev te nepravilnosti ne vpliva;
- Organ ni obravnaval prejete pritožbe, niti da bi na podlagi pritožbenih navedb izdal nadomestno odločbo oziroma da bi pritožbo odstopil drugostopenjskemu organu, pač pa je izdal povsem novo odločbo;
- Stranka ni bila pozvana na dopolnitev pritožbe v roku petih delovnih dni (1. odst. 67. člen ZUP), pač pa šele po šestih mesecih;
- Pritožba je bila organu druge stopnje odstopljena brez dopisa (zgolj izročitev zadeve organa prve stopnje, organu druge stopnje v samoupravni lokalni skupnosti);
- Uradna oseba bi morala pritožbo, če je ugotovila, da niso izpolnjeni pogoji za izdajo nadomestne odločbe, le-to nemudoma oziroma najkasneje v roku 15 dni po prejemu, odstopiti v reševanje pritožbenemu organu. Ker tega tudi še po štirih mesecih ni storila, je kršila procesne določbe ZUP glede obravnave pritožbe (240. do 245. člena ZUP);
- Ker je uradna oseba odstopila pritožbo ministrstvu šele po več kot treh mesecih od njenega prejema, je bil kršen instrukcijski rok pri obravnavi pritožbe, glede odstopa drugostopenjskemu organu;
- Iz dopisa o odstopu pritožbe drugostopenjskemu organu ni razvidno, da je organ opravil formalni preizkus pritožbe, kršil pa je tudi 15-dnevni instrukcijski rok za odstop pritožbe;
- V konkretni zadevi pa pri organu ni bila vložena prijava s strani posameznika iz 30. člena ZVOP-2, ampak iz zadeve nedvoumno izhaja, da je organ prejel s strani upravljalca v pristojno reševanje pritožbo zoper odločbo, ki jo je izdal upravljalec kot prvostopenjski organ. Zato bi moral organ obravnavati pritožbo kot drugostopenjski organ, v skladu z določbami 246. do 254. člena ZUP. Ni pa se mogoče strinjati s stališčem, da se tudi pritožbe zoper odločitve prvostopenjskih organov, ki so odstopljene v reševanje organu, kot drugostopenjskemu organu, obravnavajo kot prijave v okviru sui generis nadzornega postopka, saj je takšno postopanje v nasprotju s pravnim sistemom RS in torej tudi ZUP;
- Ker organ ni odločil o pritožbi prosilca, je s tem kršil 246. člen ZUP in dvomesečni rok za odločitev o pritožbi iz 1. odstavka 256. člena ZUP;
- Zoper odločitev nadzornega sveta je prosilec vložil pritožbo neposredno pri organu druge stopnje. Informacijski pooblaščenec je pritožbo odstopil organu prve stopnje, da ta opravi preizkus procesnih predpostavk in oceni, ali bo o zadevi odločil drugače. Iz podatkov zadeve izhaja, da organ ni pravočasno opravil preizkusa procesnih predpostavk, dokumentacijo pa je posredoval Informacijskemu pooblaščenцу šele po njegovem pozivu. Glede na navedeno je bil kršen 245. člen ZUP;
- Upravna inšpekcija ugotavlja, da prejeta pritožba z dne 8. 9. 2023, do dneva izvedbe inšpekcijskega pregleda do 23. 3. 2024, ni bila obravnavala ne v procesnem in ne v materialnem smislu, zato ugotavlja kršitev pravil upravnega postopka (določbe 240. člena - 245. člena ZUP). Ravnanje organa s prejeto pritožbo predpisujejo določbe 240. - 245. člena ZUP. Organ prve stopnje najprej opravi splošni nadzor izpolnjevanja procesnih predpostavk za obravnavanje pritožbe (dovoljenost, pravočasnost, legitimacija). Šele po preučitvi vseh navedenih možnosti postopanja lahko organ prve stopnje pritožbo posreduje v reševanje organu druge stopnje (245. člen ZUP).

8. VROČANJE DOKUMENTOV

Primeri:

- Vročanje odločbe je bilo opravljeno po navadni pošti in ne skladno z določili ZUP (bodisi osebno po določbah 87. člena ZUP ali po pravilih elektronskega vročanja 86. in 86.a člena ZUP);

- Organ vroča odločbe tudi drugim organom in ne zgolj strankam v upravnem postopku v smislu 42. člena ZUP, za kar pa v predpisih nima pravne podlage; (npr. javno podjetje izda soglasje stranki, obenem pa ga pošlje tudi občini v vednost).
- Vročanje je bilo izvedeno direktno stranki in ne njenemu pooblaščenцу;
- Vročanje fizičnega dokumenta neposredno pri organu ni bilo ustrezno (ni bilo skladno s Pravilnikom o ovojnici, vročilnici in drugih sporočilih za vročanje v upravnih postopkih);
- Vročanje stranki in ne pooblaščenцу, kateri jo je na podlagi pooblastila zastopal v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, je bilo nepravilno;
- Vabilo na narok, s pravnimi posledicami, če se obravnave stranka ne bo udeležila iz neupravičenih razlogov ni bilo izrecno vročeno strankinemu pooblaščenцу;
- Glede načina opredelitev vročitve dopisa s prilogo (ki je predstavljal sklep), upravna inšpekcija ugotavlja, da slednji ni bil vročen po določbah 87. člena ZUP, ampak po poštnih predpisih (z navadno vročitvijo), kar predstavlja kršitev navedenega člena, saj gre za dokument od vročitve katerega začnejo teči procesni roki.

9. VABLJENJE STRANK

Primeri:

- Upravna inšpekcija ugotavlja, da pri določanju datuma naroka, občina ni sledila določbam 87. člena ZUP, po katerem ima stranka dokument, ki se ji vroča po navedenem členu, pravico prevzeti v roku 15 dni od prejema obvestila o prispeli pošiljki, in ne določilom drugega odstavka 157. člena ZUP, saj je ustno obravnavo razpisala za 2. 2. 2024, to je dva delovna dneva od sestave vabila, kar pomeni, da strankam ni pustila dovolj časa, da bi se lahko pripravile za obravnavo;
- Iz vabila ne izhaja kot kaj je naslovnik vabljen (stranka, priča, tolmač, izvedenec itd.) ter ali mora povabljeni priti osebno ali lahko pošlje svojega pooblaščenca, ki ga bo zastopal;
- V vabilih ni navedeno, kot kaj je vabljeni vabljen k organu. V konkretnem primeru je šlo za vabljenje prič, kar pa v vabilih ni bilo navedeno (kršitev 71. člen ZUP), niti da se morajo zato vabilu odzvati in tudi pričati (kršitev 183. člena ZUP), hkrati pa bi morali biti opozorjeni tudi na posledice ob neupravičenem izostanku (kršitev 187. člena ZUP);
- Vabljeni niso bili seznanjeni, ali morajo priti osebno ali pa lahko pošljejo pooblaščenca, ki bi jih zastopal, niti niso bili opozorjeni, kako ravnati, če se vabilu ne bi mogli odzvati in kako ravnati, če se vabilu ne bi mogli odzvati v primeru bolezni ali iz kakšnega drugega opravičenega vzroka, kar predstavlja kršitev 70., 71. in 73. člena ZUP;
- V vabilu na ustno obravnavo so napačno povzete določbe 48. člena GZ-1, saj ta ne določa, kaj je upravni organ dolžan storiti, ampak kdo so stranke in kdo so lahko stranski udeleženci postopka. V vabilu ni navedenih pravnih posledic, če vabljene osebe ne prigrasijo udeležbe v postopek (1. in 2. odstavek 50. člena GZ-1), zato je s tem kršen 71. člen ZUP;
- Uradna oseba ni upoštevala pravil vabljenja, saj je vabilo na ustno obravnavo razpisala preuranjeno, ko še ni potekel rok za prigrasitev udeležbe. Niti vabilo ni bilo poslano najmanj 8 dni pred izvedbo obravnave, da bi se stranke lahko nanjo pripravile (npr. stranki je bilo vabilo vročeno v e-predal na dan obravnave), zato se ugotavlja kršitev določb 102. člena ZUP in načelo varstva pravic strank.

10. NEPRAVILNOSTI PRI VROČANJU DOKUMENTOV ELEKTRONSKI OBLIKI

Primeri:

- Organ bi lahko, glede na to, da je stranka v vlogi navedla svoj elektronski naslov, odločbo stranki vročil po elektronski pošti, kot to določa ZUP v 86a. členu, če za takšno vročanje pri organu obstajajo tehnične možnosti;

- Iz dokumenta ali kako drugače ni razvidno, da bi uradna oseba stranko obvestila, da ji bo dokumente v upravnem postopku (od katerih vročitve začne teči rok) vročala v elektronski obliki na e-naslov, s katerega je stranka poslala vlogo, kot to predpisuje določba 2. odstavek 86. člena ZUP;
- Ne glede na to, da je izbira načina vročitve v pristojnosti organa oziroma njegove uradne osebe, pa ni jasno, zakaj se je pooblaščenki vročalo v fizični obliki glede na prej posredovano obvestilo pooblaščenki o nameravanem e-vročanju, saj iz dokumentov zadeve ne izhaja, da bi pooblaščenka sporočila, da želi, da se ji vroča na fizični naslov. Zato se ugotavlja nepravilna raba določb 86. člena ZUP;
- Iz obvestila o nameravanem vročanju ni razvidno, kdaj začne teči določen rok. Pošiljanje poziva po e-pošti istega dne kot obvestilo o nameravanem vročanju po e-pošti, je preuranjeno, glede na to, da 5-dnevni rok, naveden v obvestilu o vročanju z dne 28. 3. 2023, še ni potekel. Ugotavlja se nepravilna raba določb 86. člena ZUP;
- Preko SMS se na e-naslov podjetij, ki so pravne osebe, ne vroča, saj pravne osebe praviloma ne uporabljajo uradnega mobilnega telefona, na katerega bi se lahko poslalo obvestilo. Ker pa je registriran elektronski naslov obvezen podatek pri registraciji gospodarskih družb v Sodnem registru, se lahko vroča na e-naslov podjetja na podlagi določb 1. odstavek 86. člena ZUP, za kar sicer ni predpisano posebno obveščanje, vendar se z vidika varstva pravic strank (7. člen ZUP), stranko na to lahko opozori (na obrazcih vlog ali posebej z obvestili). Zato se ugotavlja nepravilna raba določb 86. in 86. a člena ZUP;
- Organ vroča upravne akte v navaden elektronski predal, iz katerega prosilec pošilja vloge, vendar pri tem ne uporablja informacijskega sistema za vročanje oziroma takega informacijskega sistema nima, to pa je predpogoj za zakonitost elektronskega vročanja po ZUP;
- Po mnenju upravne inšpekcije bi morala inšpektorica dopis elektronsko podpisati in ga vročiti po elektronski poti, ki se opravi na registriran elektronski naslov za vročanje, saj gre za zavezanca, ki je državni organ, zato se vročanje opravi po elektronski poti. Ker uradna oseba ni postopala tako, je kršila določbe 87. in 86. a člena ZUP ter 4. člen UUP;
- Tudi pošiljanje vabila po navadni elektronski poti, ni pravilni način vročanja, saj se morajo odločbe in sklepi ter drugi dokumenti, od katerih vročitve začne teči rok, vročiti osebno tistemu, kateremu so namenjeni. Pravilno vročanje po el. poti se opravi na registriran elektronski naslov za vročanje, ali v drug elektronski predal, ki se opravi tako, da informacijski sistem na telefonsko številko mobilnega telefona in v drug elektronski predal pošlje sporočilo o dolžnosti prevzema dokumenta in o posledicah takega vročanja. Ker uradna oseba ni postopala pravilno je kršila določbe 87. in 86. a člena ZUP.

3.1.2.4.2 Odrejeni ukrepi ZUP

Inšpektorji Upravne inšpekcije so v **115** zadevah inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem ZUP predstojnikom/odgovornim osebam odredili skupaj **417** ukrepov za odpravo nepravilnosti.

Inšpektorji so najpogosteje odredili:

- da odgovorna oseba z ugotovitvami zapisnika seznanijo zaposlene in jih opozori na ugotovljene nepravilnosti (94),
- da jih predstojnik opozori na spoštovanje temeljnih načel upravnega postopka (63),
- da odpravi nepravilnosti glede ugotovljenih kršitev instrukcijskih rokov (50)
- da odpravi nepravilnosti/pomanjkljivosti glede izdelovanja odločb (48) in
- da opozori uradne osebe na pravilno ravnanje z vlogami, da vloge obravnavajo vsebinsko in procesno pravilno glede na njihovo vsebino (kršitve 67., 68., 69. in 82. ter 142. člena ZUP) (23).

Ostali odrejeni ukrepi (139), ki se nanašajo na ugotovljene kršitve so naslednji:

- da odpravi nepravilnost/pomanjkljivosti glede izdelovanja zapisnikov/uradnih zaznamkov
- da odpravi nepravilnosti/pomanjkljivosti glede vročanja dokumentov v upravnem postopku

- da poskrbi za pravilno izvajanje 28. in 30. člena ZUP in uradnih osebam izda ustrezna pooblastila za vodenje in odločanje v upravnem postopku
- da poskrbi, da bodo uradne osebe vloge reševale v okviru predpisanih instrukcijskih rokov (kršitve določb 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. in 142. ZUP)
- da odpravi nepravilnosti glede poslovanja s pritožbami (poslovanje I. stopenjskega organa)
- da odpravi ugotovljene nepravilnosti pri izdelovanju vabil
- odpravi nepravilnosti glede izvajanja določb 86. in 86. a člena ZUP (vročanje dok. v elektronski obliki)
- da odloči v ponovnem postopku v predpisanem roku (kršitev 251. člena ZUP) oziroma odpravi nepravilnosti pri uporabi 251. člena
- da v skladu s svojimi pristojnostmi preuči potrebo po uvedbi disciplinskega postopka zoper uradno osebo
- da odpravi nepravilnosti glede ugotovljenih kršitev o pristojnosti organa in uradnih oseb (odločanje istih uradnih oseb na I. in II. stopnji)
- izda odločbe
- da odpravi nepravilnosti glede določb o zastopanju strank
- da odpravi nepravilnosti pri potrjevanju pravnomočnosti in dokončnosti upravnih aktov
- odpravi nepravilnosti glede izvajanja določb 99. člena ZUP
- da odpravi nepravilnosti glede odločanje o stroških postopka
- da drugostopenjski organ odpravi nepravilnosti v zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi pri reševanju pritožb
- da odpravi nepravilnost glede vodenja izvršbe
- da odpravi nepravilnosti pri izdajanju potrdil
- da za odpravo ugotovljenih nepravilnosti sprejme ustrezne kadrovske in organizacijske ukrepe
- da odpravi nepravilnosti glede objave seznama uradnih oseb, ki so pooblaščenec za vodenje in odločanje v upravnih postopkih (kršitev 319. člena ZUP)
- da poskrbi za dodatno strokovno izpopolnjevanje uradnih oseb, ki vodijo in odločajo v upravnih postopkih
- odreditev ukrepov ni bila potrebna. Pri obravnavi zadeve ugotovimo, da je v postopku prišlo do kršitve ZUP, vendar je nadziranec v času našega nadzora nepravilnosti že prepoznal, jih tudi odpravil ali kako drugače zadevo saniral ali pa je šlo za minimalen kršitev. Npr. kršitev instrukcijskega roka za par dni. V tem primeru tudi posebnega obvestila o kršitvi določb ZUP, ni smiselno pošiljati nadzirancu, zato tudi ni potrebe po odreditvi ukrepov (niti v smislu obvestila o kršitvi)
- da o vlogah za izločitvi uradnih oseb, odloči na predpisan način.

3.1.2.4.3 Ugotovljene kršitve UUP

Upravna inšpekcija je v **105** zadevah ugotovila skupaj **312** kršitev UUP. Najpogostejše so bile kršitve pri evidentiranju lastnih in izhodnih dokumentov (38; 12 %), sledijo kršitve pri evidentiranju prejetih dokumentov (38; 12 %), kršitve pri odgovarjanju na dopise in obravnavi pritožb (36; 11 %), kršitve pri evidentiranju dokumentov, prejetih po elektronski pošti (34; 11 %) in kršitve pri upoštevanju oblikovnih značilnosti dokumentov (33; 11 %).

Ostale kršitve (133; 43 %) se nanašajo predvsem na uporabo načrta klasifikacijskih znakov, potrjevanja prejema dokumentov, zagotavljanje elektronskega poslovanja (4. in 13. člen UUP), kopije dokumentov (od 65. do 65. b člen UUP), oblika in elektronski podpis dokumenta, objava seznama uradnih oseb, pisarniške odredbe za odpremo dokumentov navedene na dokumentih, poslovanje s tekočo zbirko in ostalimi zbirkami dokumentarnega gradiva, zagotavljanje splošnih informacij strankam, napake pri uporabi ovoja zadeve, elektronsko vročanje (od 87. do 89. č člena UUP), nepravilnosti pri zagotavljanju pravočasne odpreme dokumentov, potrjevanje dokončnosti/pravnomočnosti odločb (5 odstavek 71. člena UUP), nepravilnosti pri izdelavi popisov zadev in na kršitev določbe 112. člena UUP glede zagotavljanja varnosti.

Inšpektorji so v nadzorih ugotovili naslednje najpogostejše kršitve UUP:

1. EVIDENTIRANJE LASTNIH IN IZHODNIH DOKUMENTOV

Primeri:

- Dokumentacija o upravni zadevi (reševanje vloge po določbah ZDIJZ) se ne vodi v skladu s pravili upravnega poslovanja, kot ga določa UUP, saj je vsak posamezni dokument, ki spada v okvir iste upravne zadeve, evidentiran pod različnimi številkami, kar ni v skladu z določbo 18. točke 6. člena UUP, 51. člena UUP in 54. člena UUP;
- Med dokumentacijo zadeve se nahajata dva zapisnika, ki pa nista evidentirana v zadevi, kar je razvidno iz popisa zadeve (ni ju med evidentiranimi dokumenti) niti iz samih dokumentov ni razvidno, pod katero številko bi bila evidentirana. Ugotavlja se, da organ z dokumentarnim gradivom (posameznimi dokumenti) ni ravnal v skladu z določbami 32., 48. in 51. člena UUP;
- Iz pregledane dokumentacije je razvidno, da je pobudnik v pobudi predložil fotokopijo zapisa sestanka, ki je bil izveden pri organu 6. 3. 2023, vendar tega dokumenta ni med dokumenti zadeve, kar predstavlja kršitev pravil evidentiranja dokumentov v zadevi, kot ga določa UUP v 51., 52. in 53. členu;
- Organ samoupravne lokalne skupnosti druge stopnje ne evidentira nove zadeve v primeru reševanja prejete pritožbe zoper odločitev organa prve stopnje samoupravne lokalne skupnosti, pač pa rešuje pritožbo oziroma jo ima evidentirano v okviru prvostopenjske zadeve;
- V evidenci dokumentarnega gradiva je zabeležen napačen datum izdaje dokumenta;
- Dokument, poslan po e-pošti v obliki e-pošte, ni evidentiran v evidenco dokumentarnega gradiva;
- Lastni dokument ni evidentiran v evidenco dokumentarnega gradiva;
- Organ je odprl novo zadevo, čeprav je dokument nadaljeval že obstoječo zadevo;
- Dokument ni evidentiran ali pa je naknadno evidentiran v evidenco dokumentarnega gradiva;
- Uradna oseba, na katero je bila zadeva signirana, bi morala zagotoviti ustrezno evidentiranje dokumentov v zadevi (v konkretnem primeru bi bilo to pod klasifikacijski znak 071). Ker tega ni storila, je kršila določbo 3. odstavka 51. člena UUP;
- Uradna oseba telefonskih pogovorov ni dokumentirala v obliki uradnega zaznamka, čeprav gre za uradna zapažanja oziroma komunikacijo, ki je pomembna za poslovanje organa v konkretni zadevi;
- Niso dokumentirani in v zadevi evidentirani vpogledi v uradne evidence, kot to določa 92. člena UUP;
- Iz dokumentacije zadeve je razvidno, da uradni zaznamek ni evidentiran v evidenco dokumentarnega gradiva, kar pomeni kršitev drugega odstavka 48. člena UUP, po katerem mora organ v evidenco dokumentarnega gradiva evidentirati dokumentarno gradivo, ki ga prejme ali nastane pri njegovem delu.

2. EVIDENTIRANJE PREJETIH DOKUMENTOV

Primeri:

- E-poštnemu sporočilu so priložene priloge, vendar priloge v informacijskem sistemu niso evidentirane kot je to določeno v 8. točki prvega odstavka 52. člena UUP, torej manjka kratek opis ali vsaj število prilog v informacijskem sistemu, ki bi bil nato razviden tudi iz popisa zadeve. Zato gre za kršitev 52. člena UUP;
- Ker je bila prejeta pritožba evidentirana šele 12 dan od dne, ko jo je uradna oseba dejansko prejela, gre za kršitev 2. odst. 51. člena UUP;
- Pri pregledu dokumentacije je bilo ugotovljeno, da je pod isto številko zadeve, to je pod št. 090-1/2023, evidentiranih več različnih vlog (za posredovanje informacij javnega značaja). Navedeni način evidentiranja ni v skladu s pravili upravnega poslovanja, ki ga določa UUP v 44. v povezavi z 23. točko 6. člena UUP;

- Organ je evidentiral prejeti dokument v evidenco dokumentarnega gradiva šele po nekaj tednih po prejemu, nekatere prejete dokumente pa sploh ni evidentiral;
- Organ je evidentiral dokument v obstoječo zadevo, čeprav ta ne sodi v dotično zadevo (organ je v okviru reševanja zadeve evidentiral tudi dokumente (poizvedbe), ki jih je prejel npr. s strani inšpekcijskega organa, policije, Varuha človekovih pravic itd.);
- Dokument ni nemudoma ampak naknadno (npr. po 2 dneh od prejema) evidentiran v evidenco dokumentarnega gradiva, kar predstavlja kršitev drugega odstavka 32.člena UUP;
- V evidenci dokumentarnega gradiva je zabeležen napačen datum prejema dokumenta. V evidenci dokumentarnega gradiva je organ zabeležil napačen datum dejanskega prejema dokumenta po navadni pošti. Datum na prejemni šampiljki se razlikuje od datuma dejanskega prejema dokumenta, zabeleženega v evidenci dokumentarnega gradiva;
- Zahteva za vstop v inšpekcijski postopek, glede katere se odloča v upravnem postopku, je bila evidentirana nepravilno, saj bi morala biti evidentirana v inšpekcijsko zadevo v kateri je bil uveden inšpekcijski postopek oz. v katerega želita vlagatelja vstopiti (in nadalje bi morala biti v tej zadevi tudi obravnavana). Ker ni bila pravilno evidentirana, se ugotavlja kršitev določb 44. člena UUP in 3. odstavka 51. člena UUP in s tem nepregledno poslovanje organa, saj je bilo zaradi navedenega načina vodenja evidence dokumentarnega gradiva, oteženo pregledovanje dela, preverjanje njegove pravilnosti, pravočasnosti in kakovosti izvajanja (32. člen UUP);
- Glede na to, da se o pisnih zahtevah za posredovanje informacij javnega značaja odloča po procesnih pravilih ZDIJZ, kjer je določena subsidiarna raba ZUP, gre za upravne zadeve, ki jih je v skladu z določili UUP treba evidentirati kot take v skladu s pravili UUP, upravna inšpekcija ugotavlja kršitev 54. člena UUP;
- Glede na to, da je odrejena vročitev »osebno«, je treba ugotoviti, da v informacijskem sistemu ni evidentirana niti skenirana vročilnica, kar je kršitev 68. člen UUP, ki določa, da če organ prejme potrjeno vročilnico, povratnico ali drug dokument, ki potrjuje prejem dokumenta, ga evidentira k dokumentu, na podlagi katerega je nastal. Je pa podana tudi kršitev 50. člena UUP, ki določa, da dokumente v fizični obliki organ skenira v evidenco dokumentarnega gradiva. Zato je treba ugotoviti kršitev teh členov;
- Dokumenti iz priloge niso evidentirani v informacijskem sistemu SPIS kot priloge dopisa, zato gre za kršitev 51. člena UUP.

3. ODGOVARJANJE NA DOPISE IN OBRAVNAVANJE PRITOŽB

Primeri:

- Organ stranki na njen dopis oz. zahtevo za pojasnila o razlogih za neizdajo odločbe v predpisanem roku, ni odgovoril v predpisanem roku, kot ga določa UUP v 22. členu, ampak je to odgovoril šele istega dne, ko ga je upravni inšpektor zaprosil za pisna pojasnila o očitku neodgovarjanja na dopis;
- Organ je na strankin dopis odgovoril, kot to določa UUP, vendar pri tem ni poskrbel (z primerno organizacijo dela) da bi stranka prejela odgovor v predpisanem 15 dnevnom roku, kot ga določa UUP v 17. členu. Navedbe organa, da pripravljen odgovor zaradi odsotnosti nadrejenega v občini, ni bil odpremljen pravočasno, ni opravičljiv razlog, za neodzivnost v predpisanem roku;
- Organ je kršil instrukcijski rok za odgovor stranki, saj je odgovor stranki bil podan šele po osmih mesecih;
- Organ ni obravnaval pripombe stranke in nanjo odgovoril v roku petnajstih dni;
- Upravna inšpekcija ugotavlja, da je bilo na vprašanje z dne 23. 3. 2023 odgovorjeno dne 6. 4. 2023, torej znotraj 15 dnevnega roka, ki ga predpisujejo določbe 17. člena UUP. Vendar, ker stranka s prejetim odgovorom ni bila zadovoljna, je ponovno dne 3. 5. 2023, 6. 4. 2025 ter dne 1. 6. 2023 na občino naslovila elektronska sporočila, na katere pa občina ni odgovorila v smislu 17. člena UUP. To pomeni, da v konkretnem primeru ni izkazana (primerna) odzivnost organa, zato upravna inšpektorica ugotavlja kršitev 17. člena UUP;
- Upravna inšpekcija v zvezi s tem ugotavlja, da organ ne ločuje dosledno med vprašanji, ki se nanašajo na konkretne zadeve in bi nanje morale v okviru obravnavane zadeve odgovarjati

uradne osebe, ki rešujejo posamezno zadevo v smislu 82. člena ZUP ter splošnimi vprašanji oziroma odgovori na dopise v smislu 17. člena UUP, zato v zvezi s tem ugotavlja kršitev UUP.

4. EVIDENTIRANJE DOKUMENTOV PREJETIH PO EL. POŠTI

Primeri:

- Elektronsko sporočilo je natisnjeno na papir in nanj je odtisnjena prejemna stampiljka, kar predstavlja nepravilno upravno poslovanje. Pošta v elektronski obliki se za potrebe evidentiranja ne tiska, prav tako se na elektronska poštna sporočila ne odtisne prejemna stampiljka, saj ne gre za dokument, ki bi bil prejet v fizični obliki, zato gre za kršitev 6. in 7. odstavka 35. člena UUP;
- V evidenci dokumentarnega gradiva je zabeležen napačen datum prejema dokumenta (organ je v evidenco dokumentarnega gradiva zabeležil datum evidentiranja dokumenta in ne dejanski datum prejema dokumenta po e-pošti);
- Dokument, prejet po elektronski pošti, ni evidentiran v evidenco dokumentarnega gradiva;
- Vloga stranke v informacijskem sistemu, prejeta po el. pošti, ni evidentirana kot prvi, samostojen dokument, ampak kot del korespondence, ki je nastala kasneje;
- Upravna inšpekcija ugotavlja, da vsa elektronska sporočila stranke niso bila poslana na uradni elektronski naslov organa, ki je objavljen na spletni strani, ampak na elektronski naslov uradne osebe. Peti odstavek 35. člena UUP določa, da pošto v elektronski obliki, ki je naslovljena neposredno na javne uslužbenke, ti pošljejo glavni pisarni, ali pa jo sami evidentirajo, če se nanaša na obstoječo zadevo.

5. OBLIKOVNE ZNAČILNOSTI DOKUMENTOV (63. IN 63.A ČLEN UUP)

Primeri:

- Iz dokumentacije izhaja, je komunikacija med organom in stranko potekala preko elektronske pošte in da so vsi odgovori organa stranki poslani preko elektronske pošte, pri čemer posamezni odgovori niso zapisani v obliki posameznega dokumenta, ki bi bil podpisan s strani uradne osebe (fizični ali elektronski podpis), ampak kot elektronsko sporočilo, poslano po elektronski pošti. Navedeni način poslovanja z dokumentarnim gradivom ni v skladu s pravili UUP opredeljenimi v 63. in 63a. členu;
- Dokumenti imajo navedene napačne zaporedne številke dokumenta;
- Dokumenti ne vsebujejo številke dokumenta ali pa je ta zapisana nepravilno ali pomanjkljivo;
- Več različnih dokumentov ima enako številko dokumenta;
- Če je ena oseba pooblaščenca za določene zadeve začasno, npr. v obdobju odsotnosti sodelavca, mora to izhajati iz evidenc organa, zato se na dokumentih ne označuje "po pooblastilu", ampak se navede le tisto osebo, ki dejansko podpiše dokument;
- Številka dokumenta ni sestavljena iz številke zadeve in zaporedne številke dokumenta v okviru zadeve, zato se ugotavlja kršitev določb 6. in 63. člena UUP;
- Dopis vsebuje samo številko zadeve in ne tudi številke dokumenta;
- Na dopisu ni navedene niti podpisane osebe, ki je dopis pripravila;
- Uradna oseba z drugim organom preko e-pošte ni komunicirala v obliki dopisov, ki bi vsebovali vse predpisane sestavine, določene z 63. členom UUP;
- Pri preverjanju izvajanja določb 63.a člena UUP, ki se nanašajo na obliko in podpis dokumenta, je upravna inšpekcija ugotovila, da so upravni akti in pozivi v inšpekcijskih postopkih in postopkih po ZDIJZ, ki so bili predmet nadzora, izdani v fizični obliki in opremljeni z lastnoročnimi podpisi uradnih oseb, kar ni v skladu s prvim odst. 63.a člena UUP, ki določa, da se dokument izda v elektronski obliki, če z uredbo ni določeno drugače.

6. UPORABA NAČRTA KLASIFIKACIJSKIH ZNAKOV

Primeri:

- Upravna inšpekcija ugotavlja, da je soglasje v evidenci dokumentarnega gradiva evidentirano skupaj pod isto številko kot mnenje, kar je nepravilno. Uradna oseba bi morala soglasje evidentirati kot novo vlogo in mu dodeliti nov klasifikacijski znak, tako pa je postopala v nasprotju s tretjim odstavkom 44. člena UUP;
- Upravna inšpekcija ugotavlja nepravilnosti pri evidentiranju nove vloge, saj je evidentirana pod isto številko zadeve, kot prejšnja vloga, kar pa ni pravilno in predstavlja kršitev 44. člena UUP;
- Organ nima sprejetega načrta klasifikacijskih znakov;
- Organ evidentira dokumente v zadevo s klasifikacijskim znakom, ki ne ustreza vsebini celotne zadeve (npr. organ zahteve za posredovanje informacij javnega značaja ni evidentiral v zadevo s klasifikacijskim znakom 090, pač pa v okviru zadeve 061, v katero je evidentiral komunikacijo z upravo inšpekcijo, ali pa je vprašanje stranke izven upravnega postopka evidentiral v zadevo 090, čeprav bi jo skladno z načrtom klasifikacijskih znakov moral evidentirati v zadevo 092);
- Iz odločitve izhaja, da je bila vloga obravnavana na podlagi predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, evidentirana pa pod področje, kjer se obravnavajo vloge na podlagi predpisov, ki urejajo dostop do informacij javnega značaja, kar ni v skladu z določili 44. člena UUP;
- V zadevi so evidentirani tudi dokumenti, ki predstavljajo e-komunikacijo med inšpekcijo in občino in glede na vsebino zadeve v to zadevo ne spadajo, zato se pri evidentiranju dokumentov ugotavlja nepravilno razvrščanje dokumentov po vsebini in s tem kršitev določb 44. člena UUP;
- Iz obravnave vloge je razvidno, da ta ni bila obravnavana na podlagi ZDIJZ, ampak na podlagi 82. člena ZUP, zato po vsebini ne spada pod klasifikacijski znak 090;
- Z vpogledom v Klasifikacijski načrt Občine se je ugotovilo, da ta nima številke niti datuma (kršitev določb 5. in 6. točke 63. člena UUP), niti ni razvidno, kdo ga je določil (kršitev določb 1. odstavka 45. člena UUP);
- Z vpogledom v ostale zadeve s klasifikacijskim znakom 090 za leto 2024 se je ugotovilo, da se pod ta klasifikacijski znak evidentirajo tudi novinarska vprašanja, ki pa ne spadajo pod naveden klasifikacijski znak (ampak pod 091 – odnosi z javnostmi).

7. POTRJEVANJE PREJEMA DOKUMENTOV

Primeri:

- Iz vhodnega dokumenta v fizični obliki ni razviden organ, ki je dokument prejel, datum prejema in številke dokumenta (43. člen);
- Organ je na dokumentu navedel podatke o signirnih znakih, ki pa niso pravilni (organ je namesto predpisanega signirnega znaka na dokumentu navedel priimek uradne osebe, ki bo zadevo reševala ali pa kratice osebnega imena uradne osebe);
- Iz odtisa prejemne štampljke je razvidno, da je vpisana številka zadeve in ne številka dokumenta.

8. ZAGOTAVLJANJA ELEKTRONSKEGA POSLOVANJA

Primeri:

- Organ je o vlogi odločil 5. 12. 2022 in sicer tako, da je stranki poslal po elektronski pošti zahtevane dokumente. Odgovor je bil poslan iz elektronskega naslova uradne osebe organa. Upravna inšpekcija ob tem opozarja na določbo 2. odstavka 4. člena UUP, po katerem je dolžnost organa, da posluje z dokumenti v elektronski obliki prek svojega uradnega elektronskega naslova. V tem konkretnem primeru organ ni posloval v skladu s prej navedeno določbo UUP;
- Uradne osebe nepravilno posredujejo strankam dopise iz svojega osebnega e-naslova in ne iz uradnega e-naslova organa;

- Uradna oseba je z dopisom zaprosila občino (drug organ) za izdajo lokacijske informacije. Vsi dopisi so bili občini vročeni osebno, v zadevi pa niso evidentirane vročilnice. Uradna oseba je z opisanim načinom vročanja dopisov za izdajo mnenj kršila 4. člen UUP, ki določa, da organi med seboj poslujejo v elektronski obliki prek uradnega e-naslova,
- Vsa komunikacija mora potekati preko enega in (ne dveh ali več) uradnega e-naslova, to je e-naslova glavne pisarne, ki ima dostop do uradnega e-naslova in je na ta način omogočeno sprotno pregledovanje vse pošte ter njeno takojšnje evidentiranje, razvrščanje in signiranje.

9. KOPIJE DOKUMENTOV

Primeri:

- Fizična kopija sklepa ni opremljena s potrdilom o skladnosti kopije z izvirnikom dokumenta oziroma stranka ob vročitvi ni bila poučena, da lahko zahteva, da se ji pošlje izvirnik na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije z izvirnikom, in da uveljavljanje zahteve ne vpliva na pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije, kot to določa 65.b člen UUP;
- Sklep ni opremljen s potrdilom o skladnosti kopije z izvirnikom dokumenta in ne vsebuje pouka strankam iz 65.b člena UUP;
- Fizična kopija odločbe, izdane v e-obliki, ne vsebuje pouka iz 65. b člena UUP;
- Odločba je sestavljena v e-obliki, izdana pa je njena fizična kopija, iz zadeve pa ne izhaja, da je UE naslovnik, ki jim je vročala fizično kopijo e-dokumenta osebno, o tem podučila v skladu z določili 65.b člena UUP;
- Glede na to, da je odrejena osebna vročitev po ZUP, odločba pa je izdana v elektronski obliki in se torej odpremi kot fizična kopija elektronskega dokumenta, ki ni opremljena s potrdilom o skladnosti kopije z izvirnikom dokumenta, bi bilo v skladu z 2. odst. 65.b člena UUP treba stranko ob vročitvi poučiti, da lahko zahteva, da se ji pošlje izvirnik na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije z izvirnikom, in da uveljavljanje zahteve ne vpliva na pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije. Ker izdana odločba ne vsebuje ničesar od naštetega, upravna inšpekcija ugotavlja kršitev 65.b člena UUP.

10. OBLIKA IN ELEKTRONSKI PODPIS DOKUMENTA

Primeri:

- Elektronski podpisi ne vsebujejo vseh predpisanih sestavin (ne vsebujejo oznake, da so podpisani z elektronskim podpisom, ne vsebujejo številke dokumenta, podatke o izdajatelju, identifikacijske številke ter veljavnosti potrdila za e-podpis);
- Elektronski podpis vsebuje navedbo organa, in sicer poleg predpisanih sestavin elektronskega podpisa, je naveden tudi naziv organa, kar pa je neskladno z določilom petega odstavka 63.a člena UUP;
- Vizualizacija e-podpisov uslužbencev ni v skladu s 5. odstavkom 63. člena UUP, saj vizualizacija podpisov ne vsebuje: navedbe, da je dokument podpisan z elektronskim podpisom, številke dokumenta, podatkov o izdajatelju, identifikacijski številki in veljavnosti potrdila za elektronski podpis;
- Poziv organa je elektronsko podpisan, a brez vizualizacije podpisa (manjka označba, da je dokument elektronsko podpisan), kar ni v skladu s petim odst. 63.a člena UUP;
- Na pozivih in upravnih aktih je digitalni podpis uradne osebe (digitalno podpisal... datum in ura podpisa), ki pa ni skladen z zahtevami elektronskega podpisovanja dokumentov iz petega odst. 63.a člena UUP, saj ni vseh vsebin, kot jih določa ta člen (kot npr. manjka številka dokumenta, podatke o izdajatelju, identifikacijski številki in veljavnosti potrdila za elektronski podpis).

3.1.2.4.4 Odrejeni ukrepi UUP

Inšpektorji Upravne inšpekcije so v **105** zadevah inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem UUP odredili skupaj **243** ukrepov. Najpogostejše so odredili, da organ odpravi nepravilnosti pri evidentiranju dokumentov (lastnih, izhodnih, vhodnih, dokumentov prejetih po elektronski pošti) (59), sledi ukrep odprave nepravilnosti pri oblikovanju dokumentov (34), da odpravi nepravilnosti pri uporabi načrta klasifikacijskih znakov (31), da odpravi nepravilnosti glede odgovarjanja na prejete dopise in reševanja prejetih kritik na delo uradnih oseb (24), da odpravi nepravilnosti glede poslovanja s prejemno štampljko (13) in da odpravi ugotovljene nepravilnosti glede določb 65 do 65c UUP (kopije dokumentov) (12).

Ostali odrejeni ukrepi (70) organom, ki se nanašajo na ugotovljene kršitve, so bili naslednji:

- obvestilo o kršitvi UUP in opozorilo (npr. kršitev roka za odgovor po 17. čl. UUP, nepravilnosti pri pisarniški odredbi za vročanju dokumentov itd.),
- da odpravi nepravilnosti/pomanjkljivosti glede objave seznama uradnih oseb (8. in 9. člen UUP) in izkazovanja uradnih oseb pri poslovanju s strankami (10. člen UUP),
- da poskrbi za uporabo pravih vsebin elektronskega podpisa dokumentov,
- da odpravi nepravilnost pri poslovanju s tekočo zbirko in ostalimi zbirkami dokumentarnega gradiva,
- da poskrbi za odpravo nepravilnosti glede pravočasne odpreme dokumentov,
- da odpravi nepravilnosti glede posredovanje splošnih informacij strankam,
- da poskrbi za pravilno opredeljevanje/določanje pisarniške odredbe za vročitev dokumentov,
- da odpravi nepravilnosti pri uporabi/izpolnjevanja ovoja zadev,
- da odpravi nepravilnosti/pomanjkljivosti glede uporabe ustreznega informacijskega sistema za evidentiranje dokumentarnega gradiva,
- da poskrbi za uporabo ustrezne informacijske podpore za izvajanje elektronskega vročanja dokumentov (od 87. do 89. člena UUP),
- da odpravi ugotovljene nepravilnosti, ki se nanašajo na zagotavljanje varnosti in
- da poskrbi za dodatno izpopolnjevanje uradnih oseb, ki izvajajo naloge na področju UUP.

3.1.2.4.5 Ugotovljene kršitve ZDIJZ

Upravna inšpekcija je v 5 zadevah ugotovila skupaj 6 kršitve ZDIJZ. V treh primerih je šlo za neobjavo kataloga informacij javnega značaja oz. pomanjkljive informacije v katalogu informacij javnega značaja (3;50%), v dveh primerih zavezanec ni izdelal uradnega zaznamka o posredovanju informacij javnega značaja (2;33%) in v enem primeru je šlo za kršitev zaradi neupravičenega ne posredovanja informacij javnega značaja (1;17%),.

3.1.2.4.6 Odrejeni ukrepi ZDIJZ

Inšpektorji Upravne inšpekcije so v 3 zadevah inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem ZDIJZ odredili skupaj 4 ukrepe. V 2 primerih so predstojniku oziroma odgovorni osebi odredili, da odpravi ostale nepravilnosti (izdela uradni zaznamek o posredovanju informacije javnega značaja), v 1 primeru ukrep, da posreduje informacijo javnega značaja (1) in v enem primeru, da objavi katalog informacij javnega značaja (1).

3.1.3 PREKRŠKOVNI POSTOPKI

Na področjih, na katerih so pristojni za nadzor, inšpektorji Upravne inšpekcije vodijo tudi prekrškovne postopke. Večino prekrškovnih postopkov izvedejo v primerih, ko so bile nepravilnosti ugotovljene v predhodno izvedenem inšpekcijskem nadzoru. Prav tako vodijo prekrškovne postopke na podlagi predlogov za uvedbo prekrškovnega postopka.

Tabela 9: Obravnavanje prekrškovnih postopkov UI v letu 2024

Prekrškovni postopki prenešeni iz prejšnjih let	Prekrškovni postopki uvedeni v letu 2024	Prekrškovni postopki zaključeni v letu 2024	Nezaključeni prekrškovni postopki na dan 31. 12. 2024	Vložene zahteve za sodno varstvo	Uspešne zahteve za sodno varstvo
3	6	7	2	0	0

UI je v letu 2024 uvedla 6 prekrškovnih postopkov, 3 pa so bili prenešeni iz prejšnjih let. V letu 2024 je UI zaključila 7 prekrškovnih postopkov, 2 pa sta na dan 31. 12. 2023 ostala nezaključena in se bosta nadaljevala v letu 2025. V letu 2024 ni bilo vloženih zahtev za sodno varstvo.

Tabela 10: Število izdanih glob, opominov in opozoril ter višina izrečenih glob in obveznost plačila sodnih taks UI v letu 2024

Število izrečenih glob	Višina izrečenih glob	Globa -sodna taksa	Število izrečenih opominov	Opomin - sodna taksa	Število izdanih opozoril
0	0	0	0	- €	5

V zvezi z obravnavanimi prekrškovnimi postopki je UI v letu 2024 izrekla 5 opozoril in 2 primerih je bil postopek ustavljen.

PREKRŠKOVNI POSTOPKI PO ZDIJZ

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15, 7/18 in 141/22; v nadaljnjem besedilu: ZDIJZ) v 32. členu določa, da nadzor nad izvajanjem določb tega zakona opravlja ministrstvo, pristojno za ta zakon. IJS v okviru svojih pristojnosti v zvezi z ZDIJZ opravlja inšpekcijski nadzor le glede izvajanja procesnih določb, ki se nanašajo na odločanje v postopku z zahtevo za informacije javnega značaja, saj se ti postopki vodijo v skladu z ZUP. Inšpekcijske nadzore v zvezi s tem izvajajo inšpektorji UI.

Poleg tega pa IJS v zvezi z izvajanjem določb ZDIJZ vodi tudi prekrškovne postopke. Le-te vodi na podlagi ugotovitev v postopkih inšpekcijskega nadzora, na podlagi prejetih predlogov upravičenih predlagateljev in na podlagi pregledov, ki jih opravi sam v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti zavezancev glede proaktivnih objav določenih informacij na njihovih spletnih straneh. ZDIJZ namreč za zavezance za informacije javnega značaja določa obveznost priprave, vzdrževanja in objave katalogov informacij javnega značaja ter objave drugih informacij javnega značaja iz 10. člena ZDIJZ v svetovnem spletu.

IJS je v letu 2024 izvedel 2 pregleda in v 2 primerih ugotovil kršitve. Skupaj sta bili ugotovljeni 2 kršitvi, ker zavezanci niso objavili kataloga IJZ oziroma je bila njihova vsebina pomanjkljiva.

Tabela 11: Obravnavanje prekrškovnih postopkov v zvezi ZDIJZ v 2024

Prekrškovni postopki prenešeni iz prejšnjih let	Prekrškovni postopki uvedeni v letu 2024	Prekrškovni postopki zaključeni v letu 2024	Nezaključeni prekrškovni postopki na dan 31. 12. 2024	Vložene zahteve za sodno varstvo	Uspešne zahteve za sodno varstvo
1	2	2	1	0	0

V okviru izvajanja prekrškovnih aktivnosti v zvezi ZDIJZ sta bila v letu 2024 uvedena 2 prekrškovna postopka, 1 pa je bil prenesen iz prejšnjih let. V letu 2024 sta bila zaključena 2 prekrškovna postopka, 1 pa je na dan 31. 12. 2024 ostal nezaključen in se bo nadaljeval v letu 2025. V letu 2024 ni bilo vloženih zahtev za sodno varstvo.

3.1.4 ZAZNANE SISTEMSKE NEPRAVILNOSTI IN DANE POBUDE

Upravna inšpekcija je v letu 2024 izvedla več sistemskih nadzorov pri različnih organih, pri katerih je preverjala pravilnosti upravnih postopkov z vidika procesnih pravil in pravilnosti izvajanja upravnega poslovanja, kot ga določajo pravila UUP.

V nadaljevanju so predstavljene nepravilnosti, ki so jih inšpektorji zaznali pri posameznih inšpekcijskih zavezanecih:

1. Nadzori nad organi, pri katerih so predstojniki na podlagi že izvedenih nadzorov Upravne inšpekcije, že sprejeli ustrezne ukrepe. V nadzorih se je ugotavljalo ali se je stanje pri organih po sprejetih ukrepih tudi dejansko izboljšalo.

Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju: MOL):

V inšpekcijskem nadzoru je bilo ugotovljeno, da predhodno sprejeti ukrepi predstojnika organa niso bili zadovoljivi, saj so bile istovrstne nepravilnosti zaznane tudi tokrat. Na podlagi ugotovitev je bilo predstojniku organa, med drugimi ukrepi, odrejeno tudi, da preuči potrebo po uvedbi notranjih (strokovnih) nadzorov pri posameznih uradnih osebah, tako na področju upravnih postopkov, kot tudi na področju upravnega poslovanja, vse v cilju zagotovitve zakonitega in pravilnega vodenja upravnih postopkov ter upravnega poslovanja in v primerih ponavljajočih (ugotovljenih) kršitev, ustrezno ukrepa zoper posamezne uradne osebe na podlagi delovno pravne zakonodaje.

Organ je v odzivnem poročilu o sprejetih ukrepih med drugim pojasnil, da so že pripravili usmeritve za pravilno upravno poslovanje, obenem pa da bo glavna pisarna stalno in ažurno opozarjala zaposlene na nepravilnosti ter jim nudila vso podporo, vključno z internimi izobraževanji. Obenem bodo vodje praviloma vsake tri mesece obravnavale nerešene zadeve ter opozarjale uradne osebe na pravočasno reševanje zadev.

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju: ZRSZ):

V inšpekcijskem nadzoru je bilo ugotovljeno, da so bili predhodno sprejeti ukrepi predstojnika organa zadovoljivi, saj tokrat istovrstnih nepravilnosti ni bilo zaznati. Organ je namreč v preteklem obdobju izvedel osvežitveno usposabljanje za uradne osebe s področja ZUP-a, usposabljanje zaposlenih za potrebe e-vročanja, hkrati pa je vsebino in uporabo ZUP-a vključeval v redne delovne sestanke na vseh področjih delovanja organa. Organ je v odzivnem poročilu zagotovil izvajanje navedene prakse tudi v prihodnje.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljevanju UVHVVR)

UVHVVR je organ, pri katerem je bil nadzor v preteklosti že opravljen in je predstojnica že sprejela ukrepe, na podlagi katerih naj v bodoče ne bi prihajalo do ugotovljenih nepravilnosti. IJS je aprila 2023 na podlagi Letnega načrta dela IJS za leto 2023 v UVHVVR izvedel sistemski nadzor glede zadnjih novosti, opredeljenih v ZUP in UUP in je obsegal pregled elektronskega poslovanja organa. Namen ponovnega sistemskega nadzora je bil ugotoviti, ali se je stanje po sprejetih ukrepih tudi dejansko izboljšalo. Nadzor je obsegal pregled zadev, ki se nanašajo na elektronsko ter upravno poslovanje.

V inšpekcijskem nadzoru je bilo ugotovljeno, da predhodno sprejeti ukrepi predstojnice organa niso bili zadovoljivi, saj so bile ponovno ugotovljene istovrstne nepravilnosti. Na podlagi ugotovitev je bilo predstojnici organa, med drugimi ukrepi, odrejeno tudi, da IJS pošlje poročilo z dokazili o tem, kakšne ukrepe je izvedla, da v bodoče ne bo prihajalo do ugotovljenih kršitev pravil upravnega poslovanja in upravnega postopka. V poročilo je bilo potrebno navesti tudi, kakšne ukrepe je sprejela glede ugotovljenih kršitev, glede na to, da so bile enake kršitve ugotovljene že v nadzoru leta 2023 in da je

takratni generalni direktor UVHVVR sprejel ukrepe, na podlagi katerih naj do ugotovljenih nepravilnosti ne bi več prihajalo.

Organ je v odzivnem poročilu o sprejetih ukrepih med drugim pojasnil, da so bili direktorji Območnih uradov, Kontrolnega središča in Mejnih veterinarskih postaj UVHVVR pozvani, da vse zaposlene, ki vodijo upravne postopke, seznani po e-pošti z vsebino izdanega zapisnika in ugotovitvami inšpekcijskega nadzora upravnega inšpektorja in to evidentirajo (s podpisi/ listo prisotnih/seznamom prejemnikov epošte). Po seznanitvi zaposlenih morajo direktorji OU, KS in MVP zbrati njihove odzive na ugotovitve v zapisniku in o tem opraviti razpravo na sestankih OU/MVP/KS. Vprašanja, ki se bodo izpostavila na sestankih, morajo poslati direktorju inšpekcije. Glavni urad UVHVVR bo vprašanja proučil in z odgovori seznani zaposlene. Direktorji bodo opravili pregled upravnih in prekrškovnih zadev skladno z navodili, ki jih je pripravila UVHVVR in poročali o izvedenih pregledih direktorju inšpekcije.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju ZVKDS)

V inšpekcijskem nadzoru je bilo ugotovljeno, da predhodno sprejeti ukrepi predstojnika organa niso bili zadovoljivi, saj so bile ponovno ugotovljene istovrstne nepravilnosti. Na podlagi ugotovitev je bilo predstojniku organa, med drugimi ukrepi, odrejeno tudi, da IJS pošlje poročilo z dokazili o tem, kakšne ukrepe je izvedel, da v bodoče ne bo več prihajalo do ugotovljenih kršitev pravil upravnega poslovanja in upravnega postopka. V poročilo je bilo potrebno navesti tudi, kakšne ukrepe je sprejel glede ugotovljenih kršitev, glede na to, da so bile enake kršitve ugotovljene že v nadzoru leta 2023, generalni direktor ZVKDS pa je sprejel ukrepe, na podlagi katerih naj do ugotovljenih nepravilnosti ne bi več prihajalo.

Organ je v odzivnem poročilu o sprejetih ukrepih med drugim pojasnil, da so opravili analizo kršitev in določili ukrepe, potrebne za odpravo teh kršitev. Na tej podlagi je predstojnik določil vrsto ukrepov za odpravo kršitev in odredil njihovo izvedbo (devet ukrepov je priložil odzivnemu poročilu), ki jih je poslal vsem vodjem organizacijskih enot zavoda, vsem tajništvom organizacijskih enot in vsem zaposlenim na Službi za kulturno dediščino in območnim enotam Službe za kulturno dediščino, ki so naslovniki večine navedenih ukrepov. V odredbi so poleg kršitev, ki jih je potrebno odpraviti, naštet vsi ukrepi za odpravo kršitev ter organizacijske enote oziroma osebe, ki so odgovorne za vzpostavitev in izvajanje teh ukrepov. Pri vseh ukrepih so določili tudi končne datume za njihovo izvedbo. Večino ukrepov je bilo mogoče vzpostaviti nemudoma. Kot enega izmed sistemskih ukrepov je odredil, da »vodje območnih enot SKD v okviru svojega dela spremljajo izvajanje ukrepov in v primeru nepravilnosti kršitelje na to opozorijo in odredijo njihovo prenehanje, pri čemer je potrebno kršitelju nuditi ustrezna navodila oziroma pomoč. Če se kršitve nadaljujejo, vodje območnih enot o tem obvestijo generalnega konservatorja oziroma generalnega direktorja.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ):

V nadzoru je upravna inšpekcija ugotovila, da se organ sooča s problematiko reševanja pritožbenih postopkov, in to v časovnih okvirjih, ki občutno presegajo instrukijske roke. V nadzoru je bilo ugotovljeno tudi, da je navedena problematika pri navedenem organu prisotna že več let in da jo je organ v preteklosti delno že odpravil, vendar nikoli v celoti. Poleg tega pa je iz pojasnil organa razvidno, da uradne osebe, ki rešujejo pritožbene postopke, poleg teh nalog, opravljajo še druge naloge, kar pa (razumljivo) vpliva na reševanje pritožbenih postopkov v predpisanih (instrukijskih) rokih. Iz pojasnil organa, izhaja tudi, da dosednji pristopi pri razrešitvi tovrstne problematike organa niso bili uspešni (npr. tudi pristop k odpravi zaostankov, z dodatnimi izplačili za dodatno delo, t.j. povečan obseg dela) in da so se zaostanki v letu 2024 znova povečali.

Glede na ugotovitve nadzora in dejstvo, da se stanje ne izboljšuje, je upravna inšpekcija v nadzoru izpostavila, da je dolžnost predstojnika inšpekcijskega zavezanca, da zagotovi, da se na ministrstvu pravilno uporablja ZUP in da se upravne zadeve rešujejo v predpisanih rokih (320. člen ZUP).

Nesprejemljivo je namreč, da organ v večletnih prizadevanjih za odpravo zaostankov, ni zagotovil reševanja pritožbenih postopkov v predpisanih rokih. Po mnenju upravne inšpekcije je ključna rešitev nastale situacije zagotovitev ustreznega števila uradnih oseb, ki bi prvenstveno reševale pritožbene postopke. Razumljivo je, da različne življenjske situacije (kot npr. naravne nesreče) in tudi morda spremembe predpisov, povzročijo okoliščine za povečan obseg pritožbenih postopkov, ki potem trenutno vplivajo na čas reševanja zadev. Organ in vodstvo organa morata v tovrstnih primerih biti odzivna in sposobna sprejeti ustrezne ukrepe, da se vloge pravočasno rešujejo.

Na podlagi ugotovite v inšpekcijskem nadzor je bilo predstojniku organa, med drugimi ukrepi, odrejeno tudi, da poskrbi za način reševanja pritožbenih postopkov (kot. npr. ustrežnejša organizacija dela, razbremenitev uradnikov, ki rešujejo pritožbene postopke z drugimi nalogami, zagotovitev potrebnega števila kadrov za reševanje pritožbenih postopkov), ki bo zagotavljalo reševanje pritožbenih postopkov v instrukijskih rokih.

Organ je v odzivnem poročilu o sprejetih ukrepih med drugim pojasnil, da so pristopili k rednemu spremljanju pripada zadev glede na vsebino, vodstvo pa je na podlagi opravljenih analiz sprejelo ukrepe, ki bodo dolgoročno zagotovili obvladovanje zadev in sicer: da se bodo po novem pritožbe reševale na tistem direktoratu iz katerega področja je pritožbeni postopek, da so na podlagi preračuna pripada zadev in statistike zagotovili ustrezno kadrovske popolnitev za odpravo zaostankov in za zagotovitev ustreznega obvladovanja pripada zadev v bodoče. Pristopili so tudi k dodatnim zaposlitvam in pripravo navodil, ki bodo točno določala delitev zadev in pristojnosti, norme za reševanje pritožb iz posameznih področij ter načina spremljanja pripada in reševanja zadev.

Inšpektorat RS za kulturo in medije

V nadzoru je bilo ugotovljeno neaktivno vodenje postopka v konkretni zadevi, kar predstavlja kršitev načela ekonomičnosti iz 14. člena ZUP. Nadalje so bile ugotovljene nepravilnosti glede navajanja pravnih podlag v uvodu odločbe. Naveden je bil 109. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine, 18. člen in 32. člen Zakona o inšpekcijskem nadzoru, kar je nepotrebno in odveč. Pravna podlaga za izdajo odločbe je 110. člen ZVKD-1, ki določa pooblastila inšpektorjev. Navedeno predstavlja kršitev 212. člena ZUP.

Nadalje je bilo ugotovljeno, da izjava stranke v zapisniku ni bila zapisana v prvi osebi ednine, kot to določajo pravila ZUP glede izdelovanja zapisnikov v 3. odstavku 76. člena ZUP. Na koncu zapisnika je tudi manjkala navedba, da je zapisnik prebran in nanj ni bilo pripomb, kar predstavlja kršitev 76. člena ZUP.

Ugotovljene so bile tudi nepravilnosti pri vročanju državnemu organu, kateremu je potrebno dopise vročiti po elektronski poti. Nepravilno je bilo tudi pošiljanje dopisa iz uradnega e-naslova inšpektorice namesto iz uradnega naslova organa, kar predstavlja kršitev drugega odstavka 4. člena UUP.

Pri izdaji fizične kopije dokumentov (odločb) v elektronski obliki, ni bilo potrdila o skladnosti kopije z izvirnikom dokumenta, niti ne poučitve stranke, da lahko zahteva, da se ji pošlje izvirnik na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije z izvirnikom, in da uveljavljanje zahteve ne vpliva na pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije, kot to določata prvi in drugi odstavek 65.b člena UUP.

Vsi izhodni dokumenti v fizični obliki so vsebovali žig organa, čeprav ZUP kot tudi UUP⁶ opuščata obveznost uporabe žiga kot sestavni del odločbe, prav tako pa je ta nepotreben tudi pri izdaji ostalih

⁶ Glej 63. člen UUP.

dokumentov organa. Obveznost uporabe žiga ostaja zgolj za odločbe in dokumente, ki so namenjeni za uporabo v tujini.⁷

Upravno in procesno poslovanje IRSKM se je po sprejetih ukrepih delno izboljšalo glede na ugotovitve systemskega nadzora iz leta 2023. Ugotovljene izboljšave poslovanja se nanašajo predvsem na izrek opozoril v odsotnosti inšpekcijskega zavezanca ter pri oblikovanju odločb in sestava zapisnikov.

2. Nadzori nad organi lokalnih samoupravnih skupnostih, pri katerih se je (na podlagi prejetih pobud) ocenilo, da prihaja do večkratnih oz. ponavljajočih kršitev ZUP in UUP.

Upravna enota Radovljica

UE Radovljica je organ, pri katerem je bil nadzor v preteklosti že opravljen in je predstojnica že sprejela ukrepe, na podlagi katerih naj v bodoče ne bi prihajalo do ugotovljenih nepravilnosti. Namen ponovnega systemskega nadzora je bil ugotoviti, ali se je stanje po sprejetih ukrepih tudi dejansko izboljšalo.

Predmetni nadzor je obsegal pregled zadev, ki se nanašajo na odločanje UE v postopkih izdaje gradbenih dovoljenj na podlagi GZ-1 s poudarkom na spoštovanju instrukijskih rokov. Obravnavane pa so bile tudi pobude, prispele do 8. 4. 2024, ki se nanašajo na predmet nadzora.

Glede reševanja zadev v instrukijskih rokih se je ugotovilo odstopanje od statističnega poročila iz IS Krpan, iz katerega izhaja, da se zadeve rešujejo v instrukijskih rokih, pri pregledu posameznih zadev pa se je ugotovilo, da se postopki vodijo neažurno in neekonomično in so bili kršeni instrukijski roki za pregled vlog in odločanje v 16 od 22 pregledanih zadev.

Z vpogledom v tek reševanja posamezne zadeve in sestavo dokumentov se je ugotovilo, da uradne osebe stranke pozivajo k dopolnitvam po telefonu ali preko svojih uradnih e-naslovov, pri tem pa ne določijo rokov za dopolnitev s pravnimi posledicami, teh dejanj tudi ne dokumentirajo ažurno in tudi ne vedno pravilno, kar povzroča tudi nepreglednost poslovanja organa, nadalje pa se brez utemeljitve tudi za 30 dni podaljšujejo roki za formalno dopolnitev vlog. Ugotovile so se tudi nepravilnosti pri sestavi obvestil o vročanju na sporočen e-predal, pri sestavi zapisnikov, gradbenih dovoljenj in vabil. Slednja dejanja tudi niso bila poenotena na ravni oddelka glede vsebine oziroma ustreznih pravnih podlag, ugotovljene pa so bile tudi kršitve pravil vabljenja in vročanja.

Občina Medvode

Ugotovljene so bile zamude pri izdaji odločb in soglasij, kar pomeni kršitev predpisanih rokov in načela ekonomičnosti postopka. Zaznan je bil nepopoln pouk o pravnem sredstvu, saj ni vseboval vseh potrebnih informacij o pritožbenem organu. Pooblastila za vodenje in odločanje so bila vsebinsko pomanjkljiva. Evidentiranje dokumentov ni bilo ustrezno – soglasja in mnenja so bila zavedena pod isto številko, dokumenti niso imeli številke, datuma ali podpisa uradne osebe, vhodne štampljke pa niso bile pravilno izpolnjene. Upravno in procesno poslovanje občine se je po sprejetih ukrepih delno izboljšalo glede na ugotovitve systemskega nadzora iz leta 2023, kljub temu pa posamezne uradne osebe še vedno v celoti ne sledijo določbam ZUP in UUP. Ugotovljene izboljšave poslovanja se nanašajo predvsem na bolj pregledno upravno poslovanje ter bolj tekoče reševanje zadev za izdajo soglasij in mnenj.

⁷ Glej tretji odstavek 210. člena ZUP ter tudi tretji odstavek 65. člena UUP.

3. Nadzori nad elektronskim poslovanjem organov glede ne zadnje spremembe ZUP in UUP

Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve

Namen nadzora AJPES je bilo preveriti, v kolikšni meri in kako AJPES, ki pretežno posluje s poslovnimi subjekti, s podjetji posluje elektronsko, s poudarkom na e-vročanju. V skladu z ZUP se namreč lahko fizičnim in pravnim osebam, ki imajo registriran e-naslov (npr. v PRS ali sodnem registru), dokumente vroča elektronsko. To posledično pomeni, da mora poslovanje organa (ravnanje z dokumentarnim gradivom) potekati v e-obliki. V nadzoru pa je bilo ugotovljeno, da AJPES v upravnih zadevah posluje s strankami še vedno v pretežno fizični obliki. Vodenje evidenc dokumentarnega gradiva je pomanjkljivo, ustrezen informacijski sistem za vodenje tovrstnih evidenc je bil vzpostavljen šele s 1. 1. 2024 (IS EDS). Minimum, ki ga je potrebno nuditi javnemu uslužbencu kot pomoč pri upravljanju dokumentarnega gradiva je zagotavljanje funkcionalnosti IS za vodenje evidence dokumentarnega gradiva, vendar IS EDS ne omogoča vseh funkcionalnosti, ki jih mora izpolnjevati tak informacijski sistem, da je v skladu z UUP. IS EDS tudi ni povezan z vsemi registri in aplikacijami, v katerih oziroma preko katerih AJPES posluje s strankami, kar bi omogočalo ustrezno vodenje evidenc dokumentarnega gradiva oziroma e-poslovanje v vseh upravnih zadevah. Obstoječe vodenje evidenc dokumentarnega gradiva je pomanjkljivo, saj se vsi dokumenti ne evidentirajo oziroma ni niti omogočena njihova hramba. Takšno poslovanje pa je nepregledno, zato je bilo delo AJPES težko pregledovati, preverjati njegovo pravilnost, pravočasnost in kakovost izvajanja, kar ima lahko za posledico okrnjeno pravno varnost pravnih in fizičnih oseb. Na podlagi razpoložljive dokumentacije je bilo mogoče ugotoviti nepravilno vročanje pravnim osebam, ki jih AJPES izbriše iz poslovnega registra in pomanjkljivo sestavo upravnih aktov in dokumentov.

4. Nadzori nad subjekti, pri katerih je obstajala možnost nastanka škodljivih posledic za podjetja, društva in druge organizacije zaradi kršitev pravil upravnega postopka.

Inšpektorat RS za okolje in energijo (IRSOE)

Upravna inšpekcija je pri IRSOE opravila nadzor nad upravnimi postopki, ki se nanašajo na pošiljke odpadkov znotraj EU. IRSOE je organ, ki je pristojen za sprejemanje predhodnih pisnih prijav in izdajo soglasij za pošiljanje odpadkov čez meje ter vodenje upravnih postopkov po prijavah oziroma vlogah za pošiljanje odpadkov na ozemlje, z ozemlja ali čez ozemlje RS. Za postopek predhodne pisne prijave se zahteva, da prijavitelj pridobi pisna soglasja pristojnih organov držav, ki jih pošiljka zadeva (država odpreme, država tranzita in ciljna država). Bistvene ugotovitve, ki se nanašajo na te postopke, so:

- Organ je pri pozivanju stranke na dopolnitev prijave ravnal po 67. členu ZUP, ki se nanaša na odpravo formalnih pomanjkljivosti vloge. Področni predpisi ne razlikujejo med pozivanjem stranke v smislu formalne popolnosti vloge in pozivanjem k predložitvi dokazov pri vsebinski obravnavi zahtevka stranke. Na podlagi drugega odstavka 4. člena (točka 3) Uredbe (ES) št. 1013/2006 se prijava šteje za ustrezno izpolnjeno, ko pristojni organ ciljne države meni, da sta bila prijavni dokument in transportni dokument izpolnjena ter da je prijavitelj zagotovil informacije in dokumentacijo iz Priloge II, dela 1 in 2, ter tudi vse dodatne informacije in dokumentacijo v skladu z zahtevami iz odstavka 3 in kakor je navedeno v Prilogi II, del 3. Ob tem je treba upoštevati, da sme pristojni organ na podlagi 14. točke Priloge II (del 3) zahtevati vse podatke, ki so potrebni za ocenitev prijave v skladu s to uredbo in nacionalno zakonodajo. Organ je z več pozivi zahteval dopolnitev nepopolne prijave, kar je vplivalo na daljši tek postopka. Obseg informacij in dokumentacije, ki jih bo organ zahteval, je praviloma odvisen od presoje uradne osebe, ki vodi postopek, pri čemer mora biti ta presoja skrbna in vestna. To hkrati pomeni, da organ ne sme brez razumnega razloga obremenjevati stranke z novimi pozivi, saj bi s tem kršil načelo enakega varstva pravic (22. člen Ustave).
- S pozivom je organ obvestil prijavitelja, da vloga ni popolna in navedel podatke oziroma dokumente, ki jih mora prijavitelj navesti oziroma predložiti v roku 30 dni od prejema poziva.

Poziv vsebuje opozorilo o pravni posledici, če dokumenti ne bodo posredovani v roku, in sicer, da bo organ ravnal skladno z ZUP in da bo moral prijavitelj začeti nov postopek. Na podlagi prvega odst. 8. člena Uredbe (ES) št. 1013/2006 mora pristojni organ zahtevati informacije in dokumentacijo v roku treh delovnih dni po prejemu prijave, kar v tem primeru ni bilo upoštevano. Opozorilo organa je premalo natančno, saj ne vsebuje navedbe, da je sankcija za nepravočasno predložitev zahtevanih dokumentov zavrženje vloge po drugem odst. 67. člena ZUP.

- IRSOE je pozive za dopolnitev prijav oziroma pozive za izjasnitev, ki so bili odpremljeni na naslove v tujino, pripravil v angleškem jeziku. To pomeni, da ti ne vsebujejo besedila v slovenskem jeziku (ob prevodu v angleški jezik) ampak zgolj besedilo v tujem jeziku. Ker iz področnih predpisov ne izhaja možnost organa, da bi dopise lahko izdajal le v angleškem jeziku, bi moral upoštevati prvi odst. 62. člena ZUP in zagotoviti, da se navedena pisanja pripravijo v slovenskem jeziku. To sicer ne izključuje morebitnega dodatka v angleškem jeziku oziroma prevoda, kadar se s tem stranki omogoči, da čim lažje uveljavi svoje pravice (prvi odst. 7. člena ZUP).
- Obveznost izdaje dokumentov v elektronski obliki se praviloma nanaša tudi na dokumente (vabila, pozive, upravne akte), ki so izdani v postopkih obravnavanja prijav čezmejnih pošilk odpadkov. IRSOE tovrstne dokumente izdaja v fizični obliki tako, da jih opremi z lastnoročnimi podpisi uradnih oseb in overi z žigom organa, čeprav področni predpis izrecno ureja možnost dogovora med pristojnimi organi in prijaviteljem glede posredovanja dokumentov preko elektronske pošte z digitalnim podpisom. Organ je dolžan dokumente izdati v elektronski obliki tako, da jih uradna oseba podpiše z elektronskim podpisom. Poslovanje z dokumentom v fizični obliki bi bilo utemeljeno v zadevah, v katerih ne bi bil sklenjen dogovor o elektronski obliki sporočanja, če bi organ presodil, da je overitev javne listine z žigom potrebna zaradi njene uporabe v tujini. Prav tako veljavna ureditev organu omogoča, da potrdi skladnost kopije z izvirnikom in potrdilo opremi z žigom organa, kadar presodi, da se bo fizična kopija dokumenta uporabljala v pravnem prometu v tujini (prvi odst. 65.b člena UUP in tretji odst. 65. člena UUP).

IRSOE je v odzivnem poročilu med drugim navedel, da je za zagotovitev, da bo v postopkih o čezmejnih pošilkah odpadkov upoštevano določilo glede uradnega jezika organa in načelo ekonomičnosti postopka glavna inšpektorica sprejela poseben Postopkovnik za čezmejno pošiljanje odpadkov. Poleg tega je s Postopkovnikom za čezmejno pošiljanje odpadkov izrecno določeno, da se v upravnem postopku čezmejnega pošiljanja odpadkov vsi dokumenti izdajajo v elektronski obliki ter da se elektronski dokumenti podpišejo v IS IRSOE s kvalificiranim digitalnim potrdilom, nato pa se praviloma tudi elektronsko vročajo, če je to le mogoče.

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (MGTŠ)

Pregledani so bili postopki, ki se nanašajo na vloge upravičencev za izplačilo pomoči, ki so jo ti utrpeli pri poplavah v avgustu 2023. Postopki se vodijo po določbah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (v nad. ZOPNN). Ta zakon v 44.g členu ureja postopek dodelitve sredstev in se pri tem sklicuje na program odprave posledic škode v gospodarstvu. Na podlagi 44.č člena ZOPNN vsebuje program odprave posledic škode v gospodarstvu tudi obrazce za vloge upravičencev in način izplačila sredstev. Vlada Republike Slovenije je s sklepom št. 84400-9/2023/8 z dne 15. 2. 2024 sprejela Program odprave posledic škode v gospodarstvu po poplavah v avgustu 2023 (v nadaljevanju: Program), s katerim je določila, da bo MGTŠ upravičence po Programu pozvalo, da v roku 30 dni pošljejo vlogo z izpolnjenim obrazcem in ustreznimi dokazili ter da lahko MGTŠ po potrebi rok za predložitev vlog in dokazil podaljša. ZOPNN določa, da minister, pristojen za gospodarstvo, določi vsebino in obliko obrazca za prijavo škode v gospodarstvu po tem zakonu (četrti odst. 44.g člena). Obrazec za vloge upravičencev oziroma obrazec za dokazovanje dejanske škode v gospodarstvu je določen v Programu.

Program podrobneje določa: kako se prijavi višina škode, katere priloge oziroma izjave mora posredovati upravičenec, način izplačila sredstev. Program vsebuje nekatere splošne in abstraktne pravne norme, s katerimi dopolnjuje oziroma podrobneje ureja posamezna pravila postopka, ki so določena v 44.g členu ZOPNN. Organ ta dopolnjena pravila neposredno ali smiselno upošteva pri vodenju upravnih postopkov, kar je bilo ugotovljeno pri pregledu reševanja konkretnih vlog upravičencev. Po drugem odstavku 120. člena Ustave RS morajo upravni organi opravljati svoje delo v okviru in na podlagi Ustave in zakona. Posamične določbe Programa kažejo na to, da gre po vsebini za splošni akt vlade oziroma za predpis. Vendar Program, ki je izdan na podlagi ZOPNN, nima narave predpisa, saj ni bil sprejet na način in v obliki predpisa, zato se ne bi smel uporabljati pri vodenju upravnih postopkov.

3.1.5 DANE POBUDE PRISTOJNIM MINISTRSTVOM IN OBČINAM

- Predstojniku MOL-a je bilo predlagano, da v skladu s svojimi pristojnostmi, v cilju odprave ponavljajočih nepravilnosti, preuči potrebo po uvedbi notranjih (strokovnih) nadzorov pri posameznih uradnih osebah, tako na področju upravnih postopkov, kot tudi na področju upravnega poslovanja, vse v cilju zagotovitve zakonitega in pravilnega vodenja upravnih postopkov ter upravnega poslovanja in v primerih ponavljajočih (ugotovljenih) kršitev, ustrezno ukrepa zoper posamezne uradne osebe na podlagi delovno pravne zakonodaje.
- V inšpekcijskem nadzoru v Ministrstvu za naravne vire in prostor (v nadaljevanju MNVP) je bilo ugotovljeno, da so posamezne določbe v Uredbi o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah nepotrebne in dvomne, kar povzroča pravno negotovost in tudi nezmožnost izvršitve odločbe MNVP. Prvi odstavek 7. člena Uredbe določa, da ministrstvo dovoli usmrnitev, vendar v nadaljevanju v četrtem odstavku določa, da mora dovoljenje iz prvega odstavka tega člena vsebovati: »ime in priimek fizične osebe ali firmo pravne osebe, ki bo izvršila poškodovanje, zastrupitev, usmrnitev, odvzem iz narave, ujetje ali vznemirjanje, ter rojstni datum fizične osebe in njeno stalno ali začasno prebivališče ali sedež pravne osebe ter ime in priimek odgovorne osebe in, če je to potrebno, vseh izvrševalcev ravnanja, če ravnanje izvršuje več oseb;«, kar pa je v praksi neizvršljivo. Prav tako je določba v Uredbi, »dovoli se«, dvomna, saj se ne ve, ali mora izvajalec usmrtnice to obvezo izpolniti, ali je to prepuščeno njegovi »svobodni volji«, da to stori. Postavlja se tudi vprašanje, kako bi MNVP uvedlo in izvedlo postopek izvršbe, glede na takšen izrek v navedenem dovoljenju. Zato je bilo Vladi Republike Slovenije predlagano, da preuči možnosti za spremembe in dopolnitve navedene uredbe.
- MNVP je bilo predlagano, da kot organ, v katerega delovno področje spada ZOPNN, preuči razloge za morebitno spremembo tega predpisa v delu, v katerem ta omogoča, da se nekatere pravila upravnega postopka podrobneje uredijo s programom odprave posledic škode v gospodarstvu, čeprav ta ni sprejet na način in v obliki predpisa.
- MNVP je bilo predlagano, da preuči možnosti za spremembo GZ-1 v zvezi z izdajo mnenj o skladnosti s prostorskimi akti, ki jih izdajajo občine. Ker so UE na podlagi 47. člena GZ-1 na mnenja vezane, to vpliva na čas reševanja vlog za izdajo gradbenih dovoljenj, ugotovilo pa se je, da so mnenja nepopolna in da jih občine ne izdajajo v instruktivskih rokih, zato je prihajalo do zamud pri odločanju o pravici do gradnje. Hkrati je bilo poudarjeno, da je treba premisliti o pravni naravi mnenj ter o obveznosti upravnih enot, da jih upoštevajo pri odločanju o pravici do gradnje. Opozorili smo tudi na neustrezno ureditev (podaljševanja) rokov za dopolnitev projektne dokumentacije, ki je deloma urejena s Pravilnikom o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih pri graditvi objektov (Uradni list RS, št. 30/2023 - Pravilnik), kar ni v skladu v skladu z GZ-1, ker ta predpis, rokov, navedenih v obrazcih pravilnika, ne predpisuje. Če roki niso določeni z zakonom, podzakonskim predpisom, aktom za izvrševanje javnih pooblastil ali predpisom samoupravne lokalne skupnosti, jih glede na okoliščine primera lahko določi zgolj uradna oseba, ki vodi postopek (2. odstavek 99. člena ZUP). MNVP je v odzivu navedlo, da so

že začeli z aktivnostmi glede izpostavljenih tem, kot so roki in izdaja mnenj. Pripravili so osnutka novel zakona o urejanju prostora in gradbenega zakona, ki sta bila v javni razpravi do 30. 8. 2024. Prav tako so začeli so z aktivnostmi za preveritev možnosti izvedbe analize učinkovitosti izdajanja gradbenih dovoljenj za celovitejšo oceno zakonodaje in iskanje boljših rešitev. Ker se v skladu z 2. odstavkom 282. člena ZureP-3 skladnost za gradbene posege zagotavlja z izdajo mnenja občine, bodo UE še nadalje vezane na mnenja, če bodo ta izdana v skladu s predpisanimi normami. Po sprejemu novele ZUreP-3B in novele GZ-1A bo spremenjen tudi Pravilnik o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih pri graditvi objektov, kjer bodo odpravljene zaznane napake.

- V inšpekcijskem nadzoru pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju AKTRP) je bilo ugotovljeno, da predpisane vloge glede finančnega nadomestila za odpravo škode zaradi zlate trsne rumenice (v nadaljevanju: vloge), ki jih vlagatelji oddajo elektronsko podpisane ponavadi preko pooblaščenih kmetijskih svetovalcev, ne vsebujejo vseh sestavin, ki so za vlogo predpisane v ZUP. Zato je bilo ministrici za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagano, da preuči možnosti za spremembe in dopolnitve vsebine vloge, ki je bil predpisana z obrazcem iz Priloge 4 Uredbe o ukrepih za zatiranje in preprečevanje širjenja zlate trsne rumenice (v nadaljevanju Uredba, Uradni list RS, št. 85/23). Na Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin so pripravili novelo Uredbe, v katero so vključili tudi spremembo obrazca vloge za finančno nadomestilo iz Priloge 4 Uredbe, tako da obrazec vsebuje tudi manjkajoče sestavine vloge. Uredba je bila dne 19. 7. 2024 objavljena v Uradnem listu RS št. 60/2024.

3.2 INŠPEKCIJA ZA SISTEM JAVNIH USLUŽBENCEV IN PLAČNI SISTEM

3.2.1 PRISTOJNOST IN ZAKONODAJA

Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem izvaja nadzor nad pravilnostjo izvajanja **ZJU** in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov, nad pravilnostjo izvajanja določil **ZSTSPJS** (od 1. 1. 2025 dalje) oziroma **ZSPJS** (do 31. 12. 2024) in na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisov ter kolektivnih pogodb in splošnih aktov delodajalca (v delu, kjer se urejajo plače funkcionarjev in javnih uslužbencev), nad pravilnostjo izvajanja Zakona za uravnoteženje javnih financ (v nadaljnjem besedilu: **ZUJF**) v delu, ki se nanaša na delovno področje IJS in nad pravilnostjo izvajanja zakonov o izvrševanju proračunov Republike Slovenije v delu, ki se nanaša na delovno področje IJS (v nadaljnjem besedilu: **ZIPRS**). V zvezi z izvajanjem **ZPROST** opravlja naloge prekrškovnega organa.

Inšpektorji za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem nadzorujejo:

- skladnost aktov o sistemizaciji z zakoni in podzakonskimi predpisi, skladnost splošnih aktov s področja sistema javnih uslužbencev z **ZJU** in podzakonskimi predpisi, zakonitost in pravilnost sporočanja podatkov v centralno kadrovsko evidenco in vodenje zbirke dokumentov v zvezi s kadrovsko evidenco, pravočasnost in pravilnost izdajanja posamičnih aktov, zakonitost pogodb o zaposlitvi, skladnost zaposlovanja s kadrovskim načrtom in pravno pravilnost zaposlovanja,
- vodenje natečajnih postopkov, zakonitost aktov o imenovanju v naziv ali na položaj, vodenje postopkov ocenjevanja delovnih in strokovnih kvalitete uradnikov in postopkov napredovanja ter premestitev, vodenje postopkov reorganizacije,
- vodenje postopkov ugotavljanja nesposobnosti javnih uslužbencev za opravljanje dela, izvajanje programov izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja, zakonitost prehoda (prevedbe delovnih mest oz. nazivov oziroma javnih uslužbencev) v nov plačni sistem javnega sektorja, zakonitost izdanih aneksov k pogodbam o zaposlitvi javnih uslužbencev, zakonitost ocenjevanja javnih uslužbencev, zakonitost napredovanja javnih uslužbencev, zakonitost izplačila dela plače za delovno uspešnost javnim uslužbencem, zakonitost izplačila dodatkov javnim uslužbencem, pravilnost oblike in vsebine plačilne liste javnih uslužbencev, zakonitost in pravočasnost posredovanja podatkov v informacijski sistem za posredovanje in analizo podatkov (ISPAP).

Pristojnost, pooblastila in ukrepi Inšpekcije za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem so določeni v:

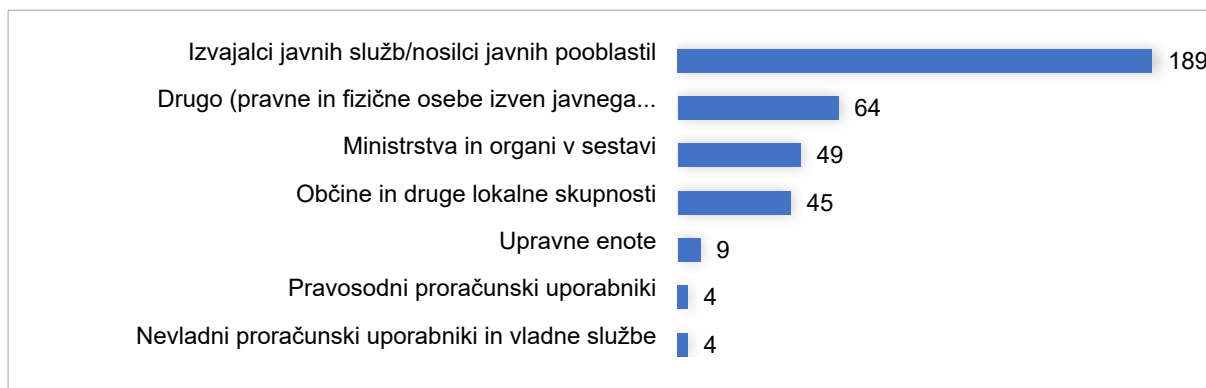
- Zakonu o javnih uslužbencih,
- Zakonu o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju,
- Zakonu o inšpekcijskem nadzoru in
- Zakonu o prekrških.

3.2.2 INŠPEKCIJSKI NADZOR

3.2.2.1 Prejete zadeve v letu 2024

Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem je v letu 2024 na novo prejela **364** zadev, v katerih so prijavitelji zatrjevali kršitve **ZJU** in/ali **ZSPJS** oziroma so zahtevali določena pojasnila in odgovore.

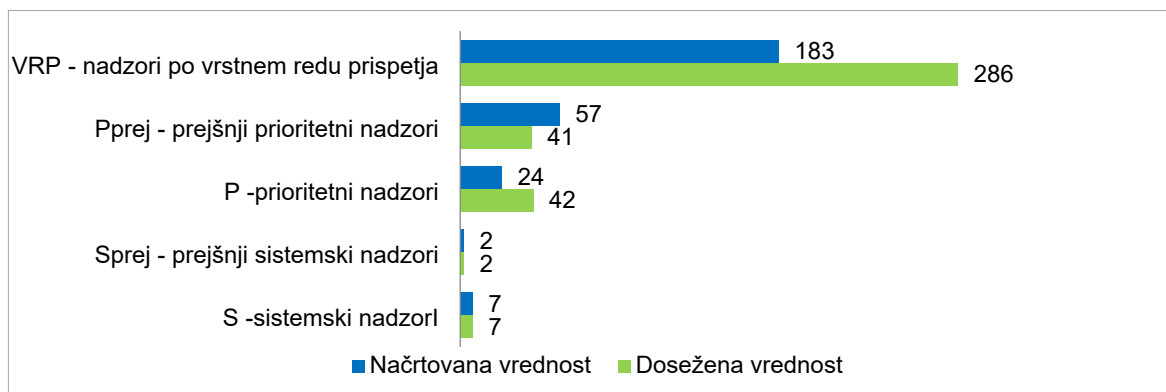
Največji delež na novo prejetih zadev v letu 2024 se je nanašal na zatrjevane kršitve pri izvajalcih javnih služb, njihov delež (189 zadev) predstavlja malo več kot polovico vseh prejetih zadev. Sledijo zadeve, ki se nanašajo na ministrstva in organe v sestavi (49; 13%), občine (45; 12%) in upravne enote (9; 2%), nevladne proračunske uporabnike in vladne službe (4; 1%) ter pravosodne proračunske uporabnike (4; 1%), ki skupaj predstavljajo 29 % vseh prejetih zadev. Pod Drugo (64) se nahajajo zadeve, kjer so stranke zastavljala različna splošna vprašanja, zatrjevale splošne sistemske nepravilnosti ali pa so se zatrjevane kršitve nanašale na subjekte, ki ne spadajo v nobeno od podskupin javnega sektorja, kar je predstavljalo 18 % na novo prejetih zadev v letu 2024.

Graf 8: Novo prejete zadeve ISJU v letu 2024 po podskupinah javnega sektorja

3.2.2.2 Načrt dela ISJU za leto 2024 in njegova realizacija

Načrt dela za leto 2024 je določal, da bo Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem rešila **273** zadev, in sicer, da bo uvedla 7 sistemskih nadzorov, zaključila 2 sistemska nadzora, ki sta bila uvedena v preteklih letih, uvedla 24 prioriternih nadzorov, zaključila 57 prioriternih nadzorov, ki so bili uvedeni v prejšnjih letih in zaključila 183 nadzorov po vrstnem redu prispetja. ISJU je v načrtu določila, da bo sistemske inšpekcijske nadzore izvajala na področju izplačevanja dodatkov ravnateljem, direktorjem in tajnikom, ki jim na podlagi četrtega odstavka 23. člena ZSPJS ne pripadajo ter na področju uvrščanja delovnih mest plačnih podskupin C1 do J3 v plačne razrede po odpravi plačnega stropa (nad 57. plačnim razredom).

Graf 9: Realizacija Načrta dela ISJU v letu 2024

ISJU je v letu 2024 rešila skupno **378** zadev. Od tega je uvedla in zaključila 9 sistemskih nadzorov, uvedla in zaključila 42 novih prioriternih nadzorov, zaključila 41 prioriternih nadzorov, ki so bili uvedeni v preteklih letih in zaključila 286 nadzorov po vrstnem redu prispetja. Prioritetnih nadzorov je bilo zaključenih več od načrtovanih, saj je bilo od načrtovanih 81 zaključenih 83 prioriternih nadzorov, od tega 26 takih prioriternih nadzorov, ki se jim je prioriteta določila med letom. Nadzorov po vrstnem redu prispetja je bilo zaključenih 56 % (286) več od načrtovanih (183).

3.2.2.3 Rešene zadeve, ugotovljene kršitve in ukrepi v letu 2024

3.2.2.3.1 Pregled reševanja zadev v obdobju 2020 – 2024

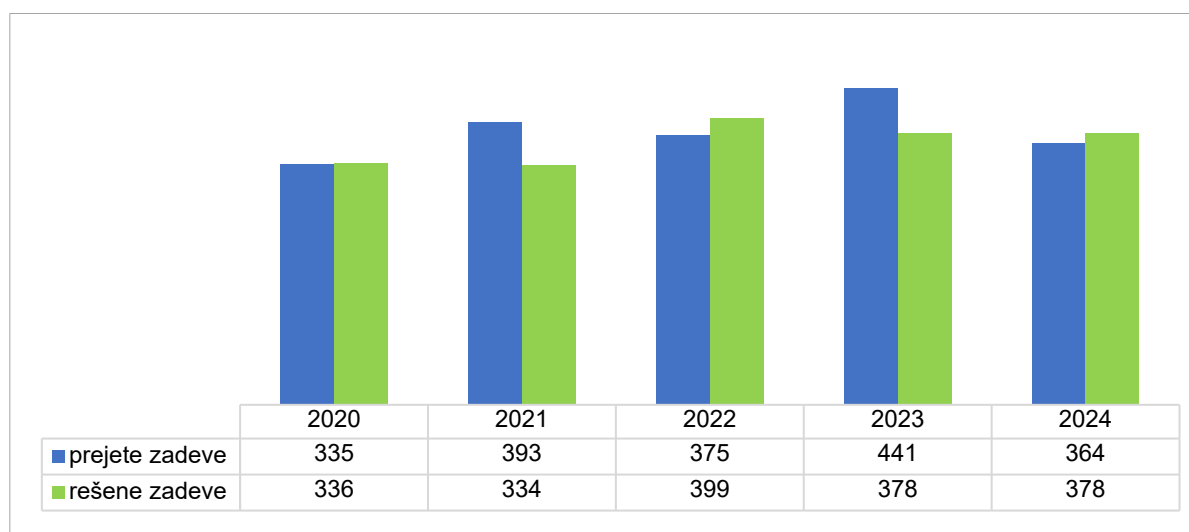
Kadrovska zasedenost Inšpekcije za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem se od 2017 bistveno ni spremenila. Do 2024 je naloge na tem področju opravljalo 7 inšpektorjev, v letu 2024 pa sta z delom prenehali 2 inšpektorici, in sicer ena inšpektorica konec marca zaradi upokojitve, druga inšpektorica pa konec septembra zaradi zaposlitve pri drugem organu. ISJU se je kadrovske delno okrepila v novembru, z delom pa je nova inšpektorica začela proti koncu meseca decembra, ko je opravila pogoje za

samostojno izvajanje inšpekcijskih nadzorov. Še vedno pa ostajata nezasedeni dve delovni mesti, pri čemer se je eden postopek javnega natečaja, začel v 2024, zaključil z izbiro, do zasedbe pa bo predvidoma v tem letu.

V obdobju 2020–2024 je povprečno število prejetih zadev znašalo 382 na leto, povprečno število rešenih zadev pa 365 na leto. Ob koncu leta 2024 so ostale 304 nerešene zadeve. Na obseg nerešenih zadev je negativno vplivalo zlasti leto 2021, po eni strani zaradi povečanega pripada pobud, po drugi strani pa zaradi dodatnega dela inšpektorjev z izvajanjem nadzorov na podlagi ZNB. V 2023 se je ISJU v prvem kvartalu 2023 soočila s 37 % in v četrtem kvartalu 2023 s 24 % porastom prejetih pobud/prijav glede na povprečje 2019 – 2022, hkrati pa je bila 5,5 mesecev operativna zgolj s 6imi inšpektorji oziroma s 86 % deležem zaposlenih inšpektorjev (daljša bolniška odsotnost). V letu 2024 je bila ISJU od aprila dalje zaradi upokojitve ponovno operativna zgolj s 6imi inšpektorji in od septembra dalje zaradi zaposlitve pri drugem organu s 5imi inšpektorji. Čeprav je v letu 2024 uspela povečati kadrovski načrt ISJU za 1 dodatno kvoto, kar pomeni, da bi naloge lahko opravljalo 8 inšpektorjev, pa je kljub aktivnim javnim natečajem do konca leta uspela realizirati zgolj eno premestitev, tako da se je z novembrom 2024 kadrovska zasedba ISJU iz 5 povečala na 6 inšpektorjev. Iz vseh navedenih razlogov je ISJU leto 2023 zaključila s 313 nerešenimi zadevami.

Inšpektorji ISJU so v letu 2024 večji poudarek namenili reševanju prioriteten in sistemskih inšpekcijskih nadzorov na aktualnih področjih plačnega sistema in uslužbenskih razmerij.

ISJU je v letu 2024 prejela **364** novih zadev v reševanje. V tekočem letu je rešila **378** zadev⁸, kar predstavlja 103,8 % delež rešenih zadev glede na novo prejete zadeve v letu 2024.

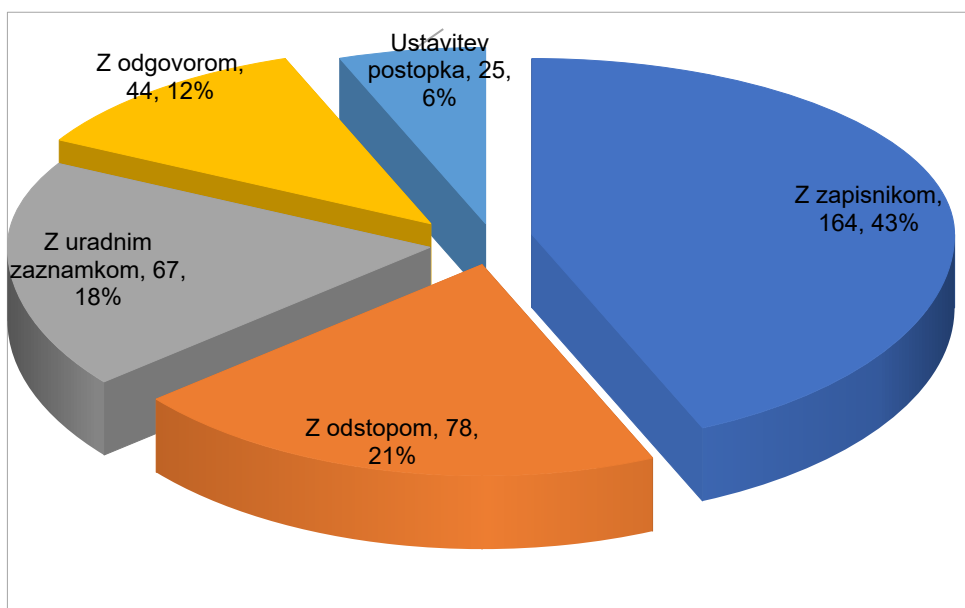
Graf 10: Pregled prejetih in rešenih zadev ISJU od leta 2020 do 2024

3.2.2.3.2 Pregled reševanja zadev v letu 2024

Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem je v letu 2024 od skupno 682 zadev, ki jih je imela v obravnavi, rešila **378** zadev, kar predstavlja 55,4 % delež vseh zadev v obravnavi.

164 zadev je ISJU zaključila z zapisnikom, 44 zadev z odgovorom, z uradnim zaznamkom pa 67 zadev. ISJU je 78 zadev odstopila v obravnavo drugemu pristojnemu organu. V 25 zadevah je postopek inšpekcijskega nadzora ustavila.

⁸ Število rešenih zadev obsega tako zadeve, ki jih je ISJU prejela in rešila v tekočem letu, kot tudi reševanje zadev, prenesenih iz prejšnjih let.

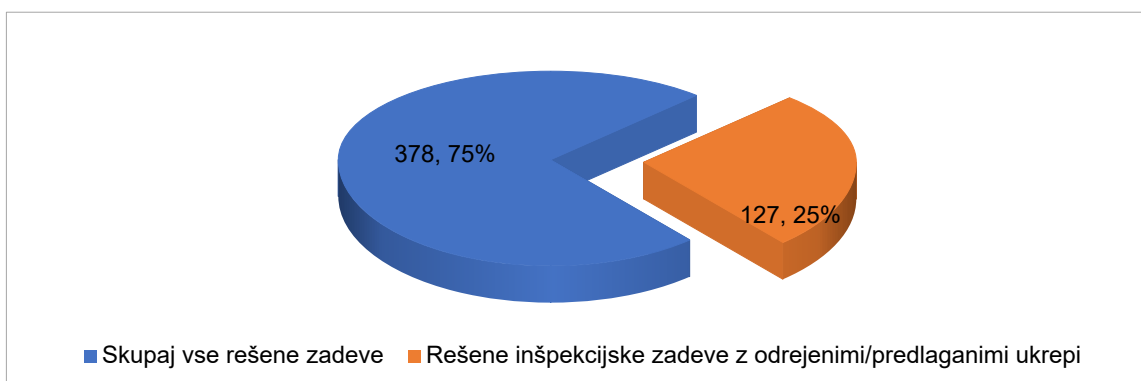

Graf 11: Način zaključka zadev ISJU v letu 2024

ISJU je v inšpekcijskih zadevah opravila skupaj **265** inšpekcijskih pregledov. Pri tem je izdala 164 zapisnikov o inšpekcijskih nadzorih, 15 zapisnikov o izvajanju ukrepov, 2 nadomestna zapisnika in 84 zaključnih zapisnikov.

3.2.2.4 Najpogostejše ugotovljene kršitve in odrejeni/predlagani ukrepi v rešenih zadevah

ISJU je v **378** rešenih zadevah izvedla **197** inšpekcijskih nadzorov, ki so bili zaključeni v letu 2024, in v **128** zadevah ugotovila kršitve ZJU in/ali ZSPJS ter odredila/predlagala ukrepe v **127** zadevah.

Graf 12: Delež rešenih zadev ISJU, v katerih so bili odrejeni ukrepi za odpravo nepravilnosti/pomanjkljivosti

V nadaljevanju je podrobneje predstavljeno posamezno področje nadzora.

3.2.2.4.1 Ugotovljene kršitve ZJU

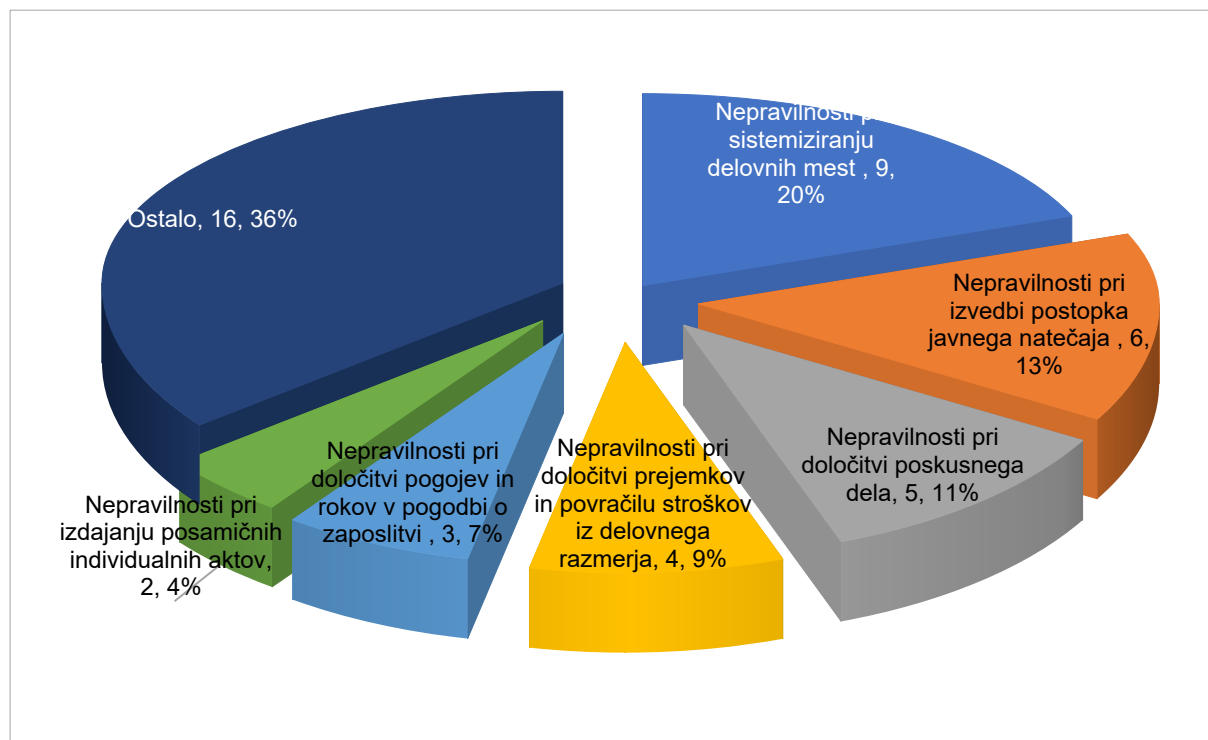
Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem je inšpekcijski nadzor v zvezi z izvajanjem ZJU opravila v **62** zadevah (v zvezi z 282 javnimi uslužbenci) in pri tem v **30** zadevah ugotovila **45** nepravilnosti.

Med najpogostejše nepravilnosti se uvrščajo:

- nepravilnosti pri sistemiziranju delovnih mest (9; 20 %),
- nepravilnosti pri izvedbi postopka javnega natečaja (6; 13 %).

- nepravilnosti pri določitvi poskusnega dela (5; 11%),
- nepravilnosti pri povračilu stroškov iz delovnega razmerja (4; 9%),
- nepravilnosti pri določitvi pogojev in rokov v pogodbi o zaposlitvi (3; 7%),
- nepravilnosti pri izdajanju posamičnih individualnih aktov (2; 4 %),

Ostale nepravilnosti (16; 36%) se po številu kršitev enakomerno porazdelijo med naslednje nepravilnosti: nepravilnosti pri premeščanju javnih uslužbencev, reprezentativni sindikat ni sodeloval pri sprejemu splošnih aktov, nepravilnosti pri izvedbi postopka nove zaposlitve na strokovno-tehničnem delovnem mestu, nepravilnosti v zvezi s konfliktom interesov, nepravilnosti pri sklenitvi pogodbe o zaposlitvi, nepravilnosti pri izvajanju določil ZUJF in drugo.

Graf 13: Ugotovljene kršitve ISJU na področju ZJU v letu 2024

NAJPOGOSTEJŠE KRŠITVE ZJU

Inšpekcijski nadzori so razkrili številne ponavljajoče se nepravilnosti na sledečih vsebinskih področjih:

1. SISTEMIZIRANJE DELOVNIH MEST

Ključne ugotovljene nepravilnosti:

1. Nepravilno določeni pogoji za zasedbo delovnih mest

- Pri dveh uradniških delovnih mestih *Višji občinski redar* ni bil določen pogoj usposabljanja za imenovanje v naziv, ki je potreben za zasedbo delovnega mesta.
- Pri delovnem mestu *Občinski redar (C065005)* je bil napačno določen pogoj *predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku*, čeprav Priloga 1 k Uredbi o notranji organizaciji in sistemizaciji določa le *preizkus znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva in uporabo pooblastil*. Prav tako je bil nepravilno določen končni plačni razred naziva.
- Na delovnem mestu javne uslužbenke, ki vodi upravne postopke v zvezi s posredovanjem informacij javnega značaja, ni bil določen pogoj *opravljen strokovni izpit iz upravnega postopka*, kar je zahteva 21. člena ZDIJZ.

2. Pomanjkljivosti v aktu o sistemizaciji delovnih mest in katalogu delovnih mest

- Pri več delovnih mestih (direktor/tajnik občinske uprave, svetovalec, višji referent, finančno računovodski delavec V itd.) je bila kot zahteva za izobrazbo navedena le družboslovna smer, ne da bi bila konkretno opredeljena (npr. pravna, ekonomska, upravna ipd.).
- Delovno mesto direktor/tajnik občinske uprave (B017801) ni bilo pravilno poimenovano – pravilno bi moralo biti direktor občinske uprave ali tajnik občinske uprave.
- Pri delovnem mestu svetovalec (C027005) ni bilo določeno poskusno delo, čeprav ga akt o notranji organizaciji in sistemizaciji predvideva v 16. členu.
- Delovno mesto finančno računovodski delavec V (J015009) ni bilo povzeto iz Kolektivne pogodbe za državno upravo, zato bi moralo biti sistemizirano skladno s primerljivim delovnim mestom iz te kolektivne pogodbe.
- Pri delovnih mestih vzdrževalec IV (II) (J034096) in komunalni delavec II (J032007) ni bilo določeno poskusno delo, prav tako je bilo nepravilno zapisano število možnih napredovanj.

3. Napake pri vnosu podatkov v sistem Mferac

- Pri delovnem mestu vodja pravno-kadrovske službe (C017928) je bil kot pogoj napačno določen ruski jezik namesto splošnega pogoja znanje tujega jezika, kar je bila posledica napačnega tehničnega vnosa v sistem.

4. Nepravilno poimenovanje delovnih mest

- Delovni mesti finančni svetovalec in računovodja (C027001) ter svetovalec za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem (C027001) nista bili pravilno poimenovani. Ustrezno poimenovanje bi bilo podsekretar, z možnostjo dodatne specifikacije, npr. podsekretar za finance.

5. Neustrezna organizacija delovnih mest v šolstvu

- Osnovna šola na Podružnični šoli ni imela sistemiziranega delovnega mesta vodje podružnice, čeprav je njen akt o notranji organizaciji določal, da šola organizira dislocirano enoto – podružnico. Po 16. členu pravilnika bi enoto moral voditi vodja podružnice.

Za odpravo nepravilnosti so bili predlagani ukrepi v skladu z ZJU.

2. IZVEDBA POSTOPKA JAVNEGA NATEČAJA

Ključne ugotovljene nepravilnosti:

1. Nepravilno določeni pogoji v javnih natečajih

- V javnem natečaju za delovno mesto Občinski redar – Višji svetovalec, vodja je bilo določeno, da bodo imeli prednost kandidati s predhodno opravljenim preizkusom znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva, čeprav 22. člen Zakona o občinskem redarstvu določa, da se ta preizkus opravi najkasneje eno leto po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi.
- V javnem natečaju za tri delovna mesta občinski redar so bili pogoji glede zahtevane izobrazbe določeni širše, kot jih določa akt o sistemizaciji, kar je povzročilo neskladje s sistemiziranimi delovnimi mesti.
- V javnem natečaju za Višjega svetovalca za okolje in prostor so bili pogoji neskladni s katalogom delovnih mest – manjkala je določena smer izobrazbe, nepravilno pa je bil zahtevan vozniški izpit B kategorije in računalniško znanje, ki ni bilo predpisan pogoj.

2. Nepravilno preverjanje pogojev kandidatov

- V javnem natečaju za Višjega svetovalca za finančne zadeve in proračun (šifra 3, C027010) niso bila preverjena dokazila o izobrazbi in pogoji iz drugega odstavka 88. člena ZJU.

- Pri natečaju za Višjega svetovalca v Sektorju za digitalno vključenost (C027010) ni bilo preverjeno, ali kandidat izpolnjuje pogoj nekaznovanosti – potrdilo Ministrstva za pravosodje ni bilo pridobljeno.
- V natečajnem postopku za delovno mesto Višji svetovalec za okolje in prostor niso bila preverjena dokazila o izobrazbi javne uslužbenke, kar določa 23. člen Uredbe o postopku za zasedbo delovnih mest v organih državne uprave. Preverjanje je bilo izvedeno šele med inšpekcijskim nadzorom.

3. Neujemanje med objavljenim delovnim mestom in sklenjeno pogodbo o zaposlitvi

- Javni natečaj je bil objavljen za delovno mesto št. 17 – Podsekretar v Sektorju za strateško načrtovanje, izbrana kandidatka pa je sklenila pogodbo za delovno mesto št. 17 – Podsekretar v Sektorju za podatkovno ekonomijo, kar ni bilo skladno z objavo.
- V objavi natečaja za Podsekretar v Sektorju za podatkovno ekonomijo (C027001) je bil kot pogoj določen osnovni nivo znanja angleškega jezika, čeprav tega pogoja ni bilo v sistemizaciji delovnih mest.

4. Neskladnosti pri uporabi prednostnih kriterijev

- Pri enem od javnih natečajev je bil določen prednostni kriterij poznavanje zakonodaje s področja delovnih razmerij in delovne izkušnje na tem področju, vendar iz dokumentacije natečajnega postopka ni bilo razvidno, kako in ali je bil ta kriterij dejansko upoštevan pri izbiri kandidatov.

Za odpravo nepravilnosti so bili predlagani ukrepi v skladu z ZJU.

3. POSKUSNO DELO

Ključne ugotovljene nepravilnosti:

1. Manjkajoče določbe o poskusnem delu v pogodbah o zaposlitvi

- Javni uslužbenki na delovnem mestu Občinski redar (C065005) v pogodbi o zaposlitvi ni bilo določeno poskusno delo. Razlog za izključitev poskusnega dela je bil, da je uslužbenka to delo že opravljala.
- Pri javnem uslužbencu na delovnem mestu Delovodja V (J035007) ni bilo določeno dvomesečno poskusno delo, čeprav bi moralo biti.
- Javnima uslužbenkama na delovnih mestih Strokovni sodelavec V (J015039) in Administrator V (J025002) ni bilo določeno poskusno delo, prav tako niso bili izdelani akti v zvezi z njegovim izvajanjem.

2. Neusklajenost trajanja poskusnega dela z javnim natečajem

- Javni uslužbenki, ki je bila izbrana na javnem natečaju za delovno mesto Višji svetovalec za okolje in prostor (C027010), je bilo v pogodbi o zaposlitvi določeno šestmesečno poskusno delo, čeprav je bilo v javnem natečaju navedeno trimesečno obdobje.

3. Manjkajoče spremljanje in ocenjevanje poskusnega dela

- Pri javnih uslužbenkah, ki jim je bilo v pogodbi določeno poskusno delo, ni bila imenovana komisija ali določen javni uslužbenec za spremljanje in oceno poskusnega dela.

Za odpravo nepravilnosti so bili predlagani ukrepi v skladu z ZJU.

3.2.2.4.2 Predlagani ukrepi ZJU

Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem je v **30** zadevah, v katerih je opravila inšpekcijski nadzor, predstojnikom predlagala **52** ukrepov. V največ primerih je predlagala:

- sprejem novega oz. spremembe in dopolnitve akta o sistemizaciji delovnih mest (9; 17%)

- da naj bodo pogoji za zasedbo prostih uradniških in STD mest objavljeni v aktu o sistemizaciji delovnih mest (6; 12%)
- da se določi poskusno delo v individualnih aktih in spremljanje le-tega (5; 10%),
- da pred izbiro uradnika na javnem natečaju preverijo izpolnjevanje pogojev (4; 8%),
- da naj v prihodnje določi prejemke in povrne stroške iz delovnega razmerja v skladu s predpisi, kolektivnimi pogodbami ter podzakonskimi akti (4; 8%),
- da naj javnim uslužbencem v pogodbah o zaposlitvi določijo pogoje in rok za opravo strokovnega izpita (3; 6%).

Pod ostalimi ukrepi (21; 39%), so bili predstojnikom predlagani naslednji ukrepi:

- da naj poskrbijo za pravilno dokumentiranje natečajnih postopkov,
- da naj v prihodnje javnim uslužbencem pravočasno izdajajo pravilne posamične individualne akte,
- da naj javne uslužbenke premestijo na delovna mesta, za katera izpolnjujejo pogoje,
- da naj v prihodnje v postopek sprejema splošnih aktov vključijo reprezentativni sindikat ,
- da naj v prihodnje poskrbijo za pravilno izvedbo postopka nove zaposlitve,
- da naj v prihodnje ustrezno ukrepajo v primeru ugotovljenega konflikta interesov / naj javne uslužbenke informirajo, kako morajo ravnati v primeru konflikta interesov,
- da naj sami predlagajo Komisiji za pritožbe iz delovnega razmerja razveljavitev/delno razveljavitev nezakonitih individualnih aktov javnih uslužbencev,
- da naj v prihodnje dosledno izvajajo določila ZUJF,
- ostalo.

ISJU v letu 2024 ni podala nobenega predloga Komisiji za pritožbe iz delovnega razmerja pri Vladi Republike Slovenije (KPDR).

3.2.2.4.3 Ugotovljene kršitve ZSPJS

Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem je v **156** zadevah pregledala spoštovanje določb ZSPJS pri 699 javnih uslužbencih in v **110** zadevah ugotovila **151** kršitev določil tega zakona.

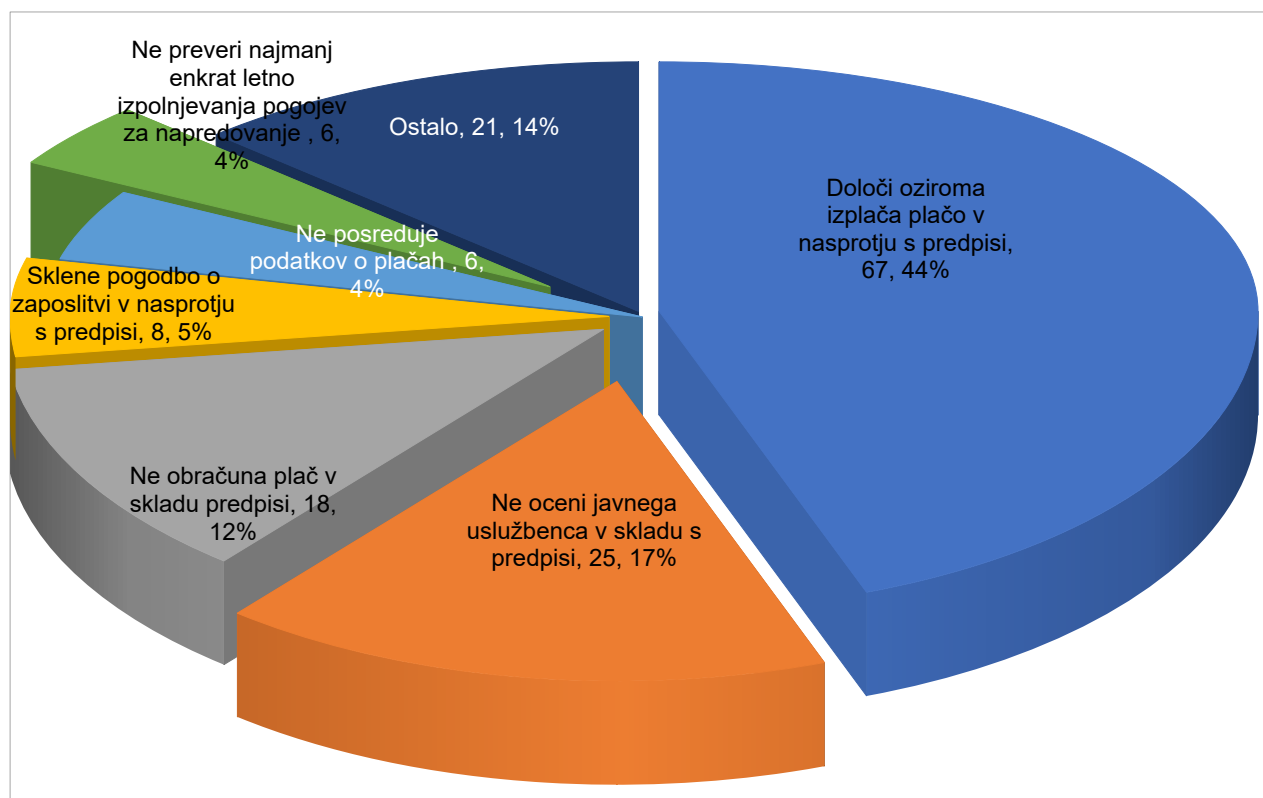
Med najpogostejše nepravilnosti se uvrščajo nepravilnosti, ki se nanašajo na:

- kršitve v zvezi z določitvijo oziroma izplačilom plače v nasprotju z zakonom, predpisom ali drugim aktom, izdanim na njegovi podlagi ali kolektivno pogodbo, in sicer kar 44 % vseh kršitev (67)
- kršitve v zvezi z neocenitvijo javnega uslužbenca v skladu s predpisi (25; 17 %),
- kršitve v zvezi obračunom plač v skladu predpisi (18; 12 %),
- kršitve v zvezi s sklenitvijo pogodb o zaposlitvi v nasprotju s predpisi (8; 5 %),
- kršitve v zvezi z neposredovanjem podatkov o plačah (6; 4 %),
- kršitve, ker zavezanec ni preveril najmanj enkrat letno izpolnjevanja pogojev za napredovanje (6; 4%).

Med ostalimi ugotovljenimi nepravilnostmi (21; 14 %), ki so enakomerno porazdeljene, pa so:

- kršitve v zvezi z izvedbo napredovanje javnega uslužbenca v nasprotju z določbami 16. člena ZSPJS,
- kršitve v zvezi z določitvijo dela plače za delovno uspešnost v nasprotju z 22.a členom ZSPJS,
- kršitve v zvezi z sistemizacijo delovnega mesta v nasprotju s četrtem odstavkom 13. člena ZSPJS,
- kršitve, da brez soglasja iz drugega odstavka 19. člena ZSPJS uvrsti javnega uslužbenca v višji plačni razred
- kršitve, da določi obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti v nasprotju z 22. členom ZSPJS
- kršitve, da izvede prevedbo v nasprotju z določbami 49.a do 49.c člena ZSPJS,

- kršitve, da sistemizacija delovnih mest ne vsebuje vseh obveznih sestavin, ki jih določa 7. člen ZSPJS,
- Drugo.

Graf 14: Ugotovljene kršitve ISJU na področju ZSPJS v letu 2024

NAJPOGOSTEJŠE KRŠITVE ZSPJS:

Inšpekcijski nadzori so razkrili številne ponavljajoče se nepravilnosti na sledečih vsebinskih področjih:

1. DOLOČITEV IN IZPLAČILO PLAČ

Ključne ugotovljene nepravilnosti:

1. Nepravilno določen dodatek na delovno dobo

- V pogodbah o zaposlitvi javnim uslužbencem ni bil določen dodatek na delovno dobo v višini 0,33 % osnovne plače za vsako zaključeno leto.
- Dodatek za delovno dobo je bil v nekaterih primerih nepravilno obračunan (npr. 3,96 % namesto 4,62 % osnovne plače).

2. Nepravilna uvrstitev v plačne razrede

- Pri premestitvah in napredovanjih je bilo ugotovljenih več nepravilnosti, ki so vplivale na višino izplačanih plač.
- Primer: Javni uslužbenec je bil ob premestitvi iz Medobčinske uprave v Občino na delovno mesto Vzdrževalec IV (II) nepravilno uvrščen v 20. plačni razred namesto v 17. plačni razred.

3. Nepravilen obračun plač

- V več primerih so bile plače obračunane od prenizkega ali previsokega plačnega razreda.
- Učiteljici mentorici je bila na delovnem mestu obračunana plača od 37. plačnega razreda namesto od 39.

- Generalnemu direktorju direktorata je bila od 1. 4. 2023 nepravilno obračunana in izplačana plača v 63. plačnem razredu.

4. Nepravilno izplačane nadure

- Več javnih uslužbencev je prejelo dodatek za delo preko polnega delovnega časa, čeprav niso opravili nadurnega dela ali pa niso bili upravičeni do tega dodatka (npr. direktorji, ravnatelji in tajniki).
- Primer: Ravnateljici so bile pri plači za januar 2022 neupravičene izplačane nadure (20 nadur), kar je v nasprotju s četrtem odstavkom 23. člena ZSPJS.
- Javni uslužbenki je bilo obračunanih 8 ur nadur, izplačanih pa le 7.

5. Nepravilno obračunani dodatki

- Pri dodatku za izmensko delo so se javnim uslužbencem neupravičeno upoštevale ure po 20. uri, kar ni skladno z 85.a členom KPVIZ, ki določa, da se za delo v popoldanskem času šteje le delo med 13. in 20. uro.
- Dodatek za povečan obseg dela za posebne obremenitve (C231) je bil izplačan tudi javnim uslužbencem, ki niso bili zdravstveni delavci niti zdravstveni sodelavci in zato niso bili upravičeno do dodatka.

6. Nepravilnosti pri delovni uspešnosti

- Javni zavod ni pridobil ustreznih soglasij sindikatov za izplačilo tržne delovne uspešnosti, kar je povzročilo nepravilnosti pri izplačilih.
- Zdravstveni dom je javni uslužbenki hkrati izplačal delovno uspešnost iz posebnega vladnega projekta in dodatek za povečan obseg dela, čeprav zakon določa, da se ta dva dodatka medsebojno izključujeta.

7. Nepravilnosti pri plačah v šolstvu

- Učitelji z neenakomerno razporejenim delovnim časom so prejeli izplačila za nadure, čeprav bi morale biti te ure vključene v njihov redni delovni čas.

8. Nepravilnosti pri določitvi plač zdravnikov

- Višjim zdravnikom specialistom je bila po odpravi ti. »plačnega stropa« plača določena previsoko v primerjavi s plačnimi razredi, ki bi jim pripadali glede na dosežena napredovanja.
- Primer: Javni uslužbenec je imel z aneksom k pogodbi o zaposlitvi na delovnem mestu E018019 Zdravnik specialist PPD1 od 1. 4. 2023 dalje plačo nepravilno določeno v višini 65. plačnega razreda namesto v višini 62. plačnega razreda ($55+7=62$).

Za odpravo nepravilnosti so bili odrejeni ukrepi v skladu z ZSPJS.

2. OCENJEVANJE JAVNIH USLUŽBENCEV

Inšpektorji ISJU so ugotovili več nepravilnosti pri ocenjevanju delovne uspešnosti javnih uslužbencev:

- Javnih uslužbencev niso pravočasno ocenili in seznanili z oceno ali pa sploh niso bili ocenjeni. Nekateri javni uslužbenci so prejeli oceno po roku, določenem v 4. členu Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev – torej po 15. marcu.
- Na ocenah delovne uspešnosti ni bil naveden datum seznanitve.
- Evidenčni list napredovanja ni vseboval podatkov o odgovorni ali pooblaščen osebi in ni bil podpisan.
- Komisijo za preizkus ocene javne uslužbenke so imenovali skoraj leto dni po vložitvi zahteve, čeprav je ZSPJS določal rok 15 dni.
- Uslužbenci so bili ocenjeni z ocenami »3«, »4« in »5«, čeprav uredba predpisuje pisne ocene (odlično, zelo dobro, dobro ...).

- Ocenjevalni listi niso bili podpisani s strani uslužbencev, kar pomeni, da niso bili veljavno seznanjeni z oceno, zaradi česar ocene niso bile veljavne. 17.a člen ZSPJS določa, da je veljavna le ocena, s katero je bil uslužbenec seznanjen.
- Za eno izmed javnih uslužbenk ocenjevalni list sploh ni bil izdelan.

Ugotovljene nepravilnosti so vplivale na napredovanje javnih uslužbencev, saj so se upoštevale neveljavne ocene.

Za odpravo nepravilnosti so bili odrejeni ukrepi v skladu z ZSPJS.

3. OBRAČUN PLAČ V NASPROTJU S 40. ČLENOM ZSPJS

Ključne ugotovljene nepravilnosti:

1. Nepravilno evidentirani plačni razredi

- Na plačilnih listah za december 2023 in januar 2024 so bili pod šifro Z381 (plačni razred delovnega mesta, naziva, funkcije – FDMN) napačno zapisani plačni razredi pri več delovnih mestih, vključno z *Delovodja V (J035007)*, *Vzdrževalec IV (II) (J034096)*, *Komunalni delavec III (J033007)*, *Finančno računovodski delavec V (J015009)* in *Administrator V (J025002)*.
- Pri javni uslužbenki je bil pod šifro Z381 nepravilno zabeležen plačni razred delovnega mesta *Višji svetovalec (C027010)* in naziv *Višji svetovalec III*, prav tako je bil pod šifro Z371 (šifra naziva) napačno zapisan naziv kot *Višji svetovalec I*.
- Podobne nepravilnosti so bile ugotovljene tudi pri javnem uslužbencu na delovnem mestu *Podsekretar (C027001)*, kjer je bil na plačilnih listah za april in maj 2023 pod šifro Z381 nepravilno zapisan plačni razred.

2. Nepravilen obračun delovne uspešnosti

- Osnovna šola delovne uspešnosti zaradi povečane učne obveznosti (D070) ni obračunala v skladu z Uredbo o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju. Namesto predpisane metode je uporabila napačen način izračuna, kar je vplivalo na višino izplačil.
- Pri nekaterih javnih uslužbenkah je bila za izplačilo delovne uspešnosti uporabljena napačna šifra D026 (delovna uspešnost zaradi sodelovanja pri posebnih projektih), namesto pravilne šifre D020 (delovna uspešnost zaradi povečanega obsega dela in sodelovanja na drugih projektih).

3. Nepravilnosti pri izplačilu dodatkov

- Javni uslužbenki dodatek C231 za januar in februar 2023 ni bil izplačan hkrati s plačo, temveč kasneje, kar je v nasprotju z 22. členom Uredbe o enotni metodologiji in obrazcih za obračun plač, ki določa, da se plače izplačujejo mesečno.
- Javni uslužbenki je bil izplačan dodatek C231 za mesec januar, čeprav je dogovor o dodatku z direktorjem sklenila šele februarja, kar je kršitev prvega odstavka 22.e člena ZSPJS.

4. Nepravilno obračunane nadure in dežurstvo

- Direktorica je v februarju 2024 opravila več nadur in dežurstvo, kot ji je bilo dovoljeno s soglasjem Ministrstva za zdravje.
- Pri obračunu plač za več mesecev so bile direktorici napačno obračunane nadure in dežurstvo na delovnem mestu *Direktor lekarne (B017366)*, čeprav so bile dejansko opravljene na delovnem mestu *Farmacevt I*.
- V sistemu ISPAP so bila njena izplačila nadur nepravilno poročana, saj so bile evidentirane pod delovnim mestom *Direktor lekarne* namesto *Farmacevt I*. Pogodba o zaposlitvi sicer določa, da direktorica po potrebi opravlja tudi delo *Farmacevta I*, vendar ni določala plačnega razreda za to delovno mesto.

Za odpravo nepravilnosti so bili odrejeni ukrepi v skladu z ZSPJS.

3.2.2.4.4 *Odrejeni ukrepi ZSPJS*

Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem je pri ugotovljenih nepravilnostih v **128** zadevah odredila **215** ukrepov. Največkrat je odredila:

- da mora zavezanec določiti oziroma izplačati plačo v skladu z zakonom, predpisom ali drugim aktom, izdanim na njegovi podlagi ali kolektivno pogodbo (58; 36 %),
- da mora zavezanec oceniti javnega uslužbenca v skladu s predpisi (28; 17 %),
- da mora zavezanec obračunati plače v skladu s predpisi (20; 12 %),
- da mora zavezanec izvesti vračilo preveč izplačane plače v skladu s postopkom, določenim v 3.a členu ZSPJS (12; 8 %),
- da mora zavezanec skleniti pogodbo o zaposlitvi skladno z zakonom (7; 4 %),
- da mora zavezanec posredovati podatke o plačah v skladu s predpisi (7; 4 %).

Pod ostalimi ukrepi (30; 19 %) so bili zavezancem izrečeni ukrepi, da:

- da mora zavezanec preveriti najmanj enkrat letno izpolnjevanje pogojev za napredovanje v skladu s 16. členom ZSPJS
- Drugo (velja do 31.12.2024)
- da mora zavezanec določiti del plače za delovno uspešnost skladno z 22.a členom ZSPJS
- da mora zavezanec izvesti napredovanje javnega uslužbenca skladno z določbami 16. člena ZSPJS
- da mora zavezanec izročiti aneks k pogodbi o zaposlitvi iz prvega odstavka 3. a člena ZSPJS
- da mora zavezanec sistemizirati delovno mesto skladno s četrtem odstavkom 13. člena ZSPJS
- da mora zavezanec izvesti prevedbo plač skladno z določbami 49.a do 49.c člena ZSPJS
- da mora zavezanec vložiti tožbe zoper delojemalca, če ne pride do dogovora glede vrnitve preveč izplačanega zneska v skladu s četrtem odstavkom 3.a člena ZSPJS
- da lahko zavezanec javnega uslužbenca uvrsti v višji plačni razred brez samo s soglasjem iz drugega odstavka 19. člena ZSPJS
- da mora zavezanec v sistemizaciji delovnih mest določiti vse obvezne sestavine, ki so določene v 7. člen ZSPJS.

3.2.2.5 *Ugovori na ugotovitve inšpektorjev v izvajanju ZJU in ZSPJS*

V rešenih zadevah ISJU v letu 2024 je bilo zoper izdane zapisnike o opravljenem inšpekcijskem nadzoru vloženih 11 ugovorov. Minister je v 9 primerih odločil, da je ugovor neutemeljen, v 1 primeru delno in v 1 primeru utemeljen.

Odgovorne osebe proračunskih uporabnikov so v letu 2024 vložile ugovor zoper 3,9 % vseh izdanih zapisnikov ISJU (vseh izdanih zapisnikov je bilo 282).

Delno utemeljen ali utemeljen ugovor je bil podan v skupno 2 zadevah, kar predstavlja 18,2 % vseh vloženih ugovorov oziroma zgolj 0,7 % vseh izdanih zapisnikov ISJU.

3.2.2.6 *Javnofinančni učinki izrečenih ukrepov predstojnikom*

Finančne posledice napačne uporabe predpisov znašajo –78.827,23 EUR bruto, pri čemer na premalo izplačane plače odpade 155.480,38 EUR bruto, na preveč izplačane plače pa 76.653,15 EUR bruto.

3.2.3 PREKRŠKOVNI POSTOPKI

Na področjih, na katerih so pristojni za nadzor, inšpektorji ISJU vodijo tudi prekrškovne postopke. Večino prekrškovnih postopkov izvedejo v primerih, ko so bile nepravilnosti ugotovljene v predhodno izvedenem inšpekcijskem nadzoru.

Tabela 12: Obravnavanje prekrškovnih postopkov ISJU v letu 2024

Prekrškovni postopki prenešeni iz prejšnjih let	Prekrškovni postopki uvedeni v letu 2024	Prekrškovni postopki zaključeni v letu 2024	Nezaključeni prekrškovni postopki na dan 31. 12. 2024	Vložene zahteve za sodno varstvo	Uspešne zahteve za sodno varstvo
7	41	39	9	1	0

ISJU je v letu 2023 uvedel 41 prekrškovnih postopkov, 7 pa jih je bilo prenešenih iz prejšnjega leta. V letu 2024 je IJS zaključil 39 prekrškovnih postopkov, 9 pa jih je na dan 31. 12. 2024 ostalo nezaključenih in se bodo nadaljevali v letu 2025. V letu 2024 je bila vložena 1 zahteva za sodno varstvo.

Tabela 13: Število izdanih glob, opominov in opozoril ter višina izrečenih glob in obveznost plačila sodnih taks ISJU v letu 2024

Število izrečenih glob	Višina izrečenih glob	Globa -sodna taksa	Število izrečenih opominov	Opomin - sodna taksa	Število izdanih opozoril
2	2.200,00 €	220,00 €	36	1.050,00 €	1

V zvezi z obravnavanimi prekrškovnimi postopki je ISJU v letu 2024 izrekel 1 opozorilo, 36 opominov, 2 globi v skupni višini 2.200,00 € in obveznost plačila sodnih taks v višini 1.270,00 €.

3.2.4 ZAZNANE SISTEMSKE NEPRAVILNOSTI IN DANE POBUDE

3.2.4.1 Ugotovitve v sistemskih nadzorih – Nadzori nad izplačevanjem dodatkov ravnateljem, direktorjem in tajnikom, ki jim na podlagi četrtega odstavka 23. člena ZSPJS ne pripadajo

Inšpektorat za javni sektor (ISJU) je v letu 2024 izvedel sistemske inšpekcijske nadzore s poudarkom na izplačilih dodatkov javnim uslužbencem v plačni skupini B (direktorjem, ravnateljem in tajnikom), ki na podlagi četrtega odstavka 23. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS) do teh dodatkov niso upravičeni.

Četrty odstavek 23. člena ZSPJS določa, da ravnateljem, direktorjem in tajnikom ne pripadajo:

- položajni dodatek,
- dodatki za manj ugodne delovne pogoje,
- dodatki za nevarnost in posebne obremenitve,
- dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času.

Direktorji javnih zavodov, ki hkrati opravljajo tudi delo v svojem osnovnem poklicu, lahko izjemoma – s soglasjem pristojnega ministra oziroma rektorja – zaradi nemotenega opravljanja dejavnosti opravljajo tudi delo preko polnega delovnega časa, delo v dežurstvu in stalni pripravljenosti. Za ta čas jim pripada plača in dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času glede na delovno mesto, na katerem se tako delo opravlja.

ISJU je v okviru te tematike izvedla pet inšpekcijskih nadzorov in ugotovila naslednje nepravilnosti:

- Direktorju so bili pri plačah za posamezne mesece na delovnem mestu B017815 Direktor, v nasprotju s četrtem odstavkom 23. člena ZSPJS, nepravilno obračunani in izplačani naslednji dodatki:
 - dodatek za stalno pripravljenost,
 - dodatek za delo v nedeljo,
 - dodatek za delo ponoči,
 - dodatek za delo na dela prost dan,
 - nadure.
- Javni uslužbenki je bila pri plači za april 2023 na delovnem mestu E018025 Višji zdravnik specialist PPD3 nepravilno obračunana in izplačana plača za 56. plačni razred (pravilno: 58. plačni razred), kljub temu da je bila v aneksu k pogodbi o zaposlitvi plača pravilno določena.
- Pomočnici direktorja so bile v letu 2024 pri plačah za posamezne mesece (februar, marec, april, maj, junij, avgust, oktober, november) na delovnem mestu B017400 Pomočnik direktorja, v nasprotju s četrtem odstavkom 23. člena ZSPJS, izplačane nadure (skupaj 122 nadur).
- Pomočniku direktorja je bilo v letu 2023 pri plačah za posamezne mesece (april, maj, junij, julij, avgust, september) na delovnem mestu B017400 Pomočnik direktorja, v nasprotju s četrtem odstavkom 23. člena ZSPJS, izplačanih po 20 nadur mesečno.
- Število opravljenih in izplačanih nadur ni bilo skladno s soglasjem ministra za zdravje (ne več kot 20 % ur polnega delovnega časa mesečno, ob upoštevanju dnevnih in tedenskih počitkov ter povprečne časovne omejitve v referenčnem obdobju).
- Nadure so bile napačno obračunane in izplačane na delovnem mestu B037400 Pomočnik direktorja, namesto na delovnem mestu E037052 Diplomirani zdravstvenik v triaži urgentne dejavnosti, kar je bilo v nasprotju s četrtem odstavkom 23. člena ZSPJS.
- Javnemu uslužbencu na delovnem mestu B017400 Pomočnik direktorja je bil izplačan dodatek za izmensko delo v višini 7 %, kar prav tako ni bilo skladno s četrtem odstavkom 23. člena ZSPJS.

V primeru preveč izplačanih plač je ISJU odredila ukrep iz 3.a člena ZSPJS (vračilo preveč izplačanih plač). V vseh primerih so javni uslužbenci vrnili preveč izplačane plače oziroma z organom sklenili dogovore o vračilu preveč izplačanih plač.

3.2.4.2 Ugotovitve v sistemskih nadzorih - Nadzori uvrščanja delovnih mest plačnih podskupin C1 do J3 v plačne razrede po odpravi plačnega stropa (nad 57. plačnim razredom)

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 139/22; v nadaljevanju ZSPJS-AA) je zakonodajalec črtal drugi odstavek 7. člena, s čimer je odpravil omejitve, ki je določala, da je v plačnih podskupinah od C1 do J3 na delovnih mestih in v nazivih mogoče doseči največ 57. plačni razred. V 12. členu ZSPJS-AA je določeno, da se spremenjeni 7. člen zakona in nova Priloga 3 zakona začeta uporabljati 1. aprila 2023, do takrat pa se uporabljata drugi odstavek 7. člena in Priloga 3 Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18 in 204/21).

Na podlagi Dogovora o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 136/22) ter sklenjenih kolektivnih pogodb so se spremenile uvrstitve delovnih mest in nazivov v plačne razrede, ki se uporablja od 1. 4. 2023 dalje. Te spremembe so morali delodajalci uskladiti v sistemizacijah delovnih mest ter javnim uslužbencem izdati anekse k pogodbam o zaposlitvi, saj je v mnogih primerih prišlo do uvrščanja delovnih mest v višje plačne razrede.

ISJU je v okviru te tematike izvedla en inšpekcijski nadzor in ugotovila naslednje nepravilnosti:

- **Plačilo za delo v urgentni (specialistični) ambulantni:** Javni uslužbenci bi že od 1. 3. 2023 (in ne šele od 1. 4. 2024) morali prejemati plačilo za svoje osnovno delovno mesto Višji zdravnik

specialist PPD3, namesto za delovno mesto Višji zdravnik specialist PPD1. Pogodbe o zaposlitvi od 1. 3. 2023 izrecno navajajo, da javnim uslužbencem v času 24-urnega zagotavljanja zdravstvene dejavnosti, ki vključuje izvajanje rednega programa ter neprekinjene nujne medicinske pomoči v okviru polnega delovnega časa in dela preko polnega delovnega časa, pripada plačilo po plačnem razredu na delovnem mestu Višji zdravnik specialist PPD3 z doseženimi napredovanji in polnimi dodatki za manj ugoden delovni čas. Poleg tega je sistemizacija določala, da na tem delovnem mestu javni uslužbenci izvajajo tudi neprekinjeno zdravstveno varstvo.

- **Neskladnost z določbami KPDZSV:** Javni uslužbenci bi morali biti plačani za delo na delovnem mestu Višji zdravnik specialist PPD3 tudi zato, ker javni zavod ni spoštoval določb Kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (KPDZSV) glede kriterijev za razvrščanje zdravnikov na delovna mesta z oznako PPD1. Na ta delovna mesta se lahko razvrstijo zdravniki, ki opravljajo pretežno urgentno službo. Vendar so kontrolirani javni uslužbenci v letu 2023 urgentno službo opravljali le dvakrat oziroma osemkrat; načeloma pa jo zdravniki zavoda opravljajo enkrat mesečno po osem ur rednega dela. Zdravniki, ki poleg ali ob delu v ambulantni oziroma bolnišničnem oddelku opravljajo tudi urgentno službo, se skladno s KPDZSV razvrstijo na delovna mesta z oznako PPD3. To so siceršnja, osnovna delovna mesta treh kontroliranih javnih uslužbencev, zato bi morali biti za delo v urgentni službi plačani po delovnem mestu Višji zdravnik specialist PPD3.

ISJU posebnih ukrepov ni odredila, saj je javni zavod nepravilnosti pri določanju in plačevanju dela vseh zdravnikov specialistov v urgentni (specialistični) ambulantni s 1. 4. 2024 odpravil že sam, potem ko je bil v okviru inšpekcijskega postopka seznanjen z neskladjem pri določanju oziroma plačilu dela zdravnikov specialistov v urgentni službi.

4 ZAKLJUČNE UGOTOVITVE IN PREDLOGI

4.1 REALIZACIJA NAČRTA DELA IN STRATEŠKIH USMERITEV

Kazalniki uspešnosti:

- Skupno število opravljenih nadzorov v obeh inšpekcijah (UI in ISJU) (1.125) je preseglo letni načrt (853) za 32 %, kar dokazuje visoko produktivnost.
- Prioritetni inšpekcijski nadzori (163) so presegli načrtovan obseg (143) za 14 %, kar kaže na uspešno reševanje ključnih izzivov.
- Nadzori na osnovi prijav, ki so bili obravnavani po vrstnem redu prispetja (937), so presegli načrtovane količine (683) za 37 %, kar potrjuje odzivnost IJS na potrebe javnosti.

Poleg povečane učinkovitosti pri nadzorih je IJS dosegel tudi izboljšanje pri reševanju zadev:

- Na dan 31. 12. 2024 je bilo število rešenih zadev (1.256) za 26 zadev večje od števila prejetih zadev (1.230).

Vse te dosežke je IJS dosegel kljub pomembnim kadrovskim izzivom: v letu 2024 sta dve inšpektorici prenehali z delom v IJS (ena zaradi upokojitve in ena zaradi zaposlitve pri drugem organu), ena inšpektorica pa je bila na daljši bolniški odsotnosti. Ti rezultati odražajo visoko zavzetost in učinkovitost preostalih sodelavcev IJS.

Z navedeno uspešnostjo je IJS dokazal svojo ključno vlogo pri zagotavljanju nadzora v javnem sektorju in utrdil temelje za nadaljnjo uspešno delo v letu 2025.

Število pobud in prijav, ki sta jih prejeli ISJU in UI (1.098), je bilo za 4 % manj kot v 2023 (1.144). Pri podrobnejšem pregledu ugotovimo, da je UI prejela 734 prijav oziroma 4 % več prijav kot v 2023 (703), ISJU pa je prejela 364 prijav oziroma 17 % manj prijav kot v 2023 (441).

Na število prejetih prijav, ki jih je v letu 2024 prejela UI, sta najbolj vplivala nespoštovanje instrukcijskih rokov (pri odločanju o izdaji delovnih dovoljenj, dovoljenj za prebivanje in za državljanstvo, o vlogah za izdajo gradbenega dovoljenja) in odsotnost odgovorov na dopise strank. Prijavitelji so bili večinoma stranke v postopkih na upravnih enotah, ministrstvih in pri drugih državnih organih ter nosilcih javnih pooblastil, ki odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov.

IJS je inšpekcijskim zavezancem, ki so bile predmet nadzora, odredil, da v ustreznem roku odpravijo ugotovljene nezakonitosti.

Siceršnja problematika pri izvajanju inšpekcijskega nadzora se med leti bistveno ne spreminja. UI je najpogosteje v svojih nadzorih ugotovila kršitve rokov za odločanje, nepravilnosti pri oblikovanju konkretnih upravnih aktov (odločb in sklepov), ne-odgovarjanje na dopise strank ter pomanjkljivosti pri upravljanju z dokumentarnim gradivom. ISJU pa je pri nadzorih največkrat ugotovila kršitve pri določitvi plač novozaposlenim, nepravilnosti pri izplačilu dodatkov ter kršitve pri vodenju internega ali javnega natečaja.

V skladu s svojo vizijo delovanja je IJS poleg opozarjanja resornih ministrstev na ugotovljene odmike od systemske ureditve pri inšpekcijskih nadzorih spremljal tudi predloge zakonodajnih sprememb, ki posegajo v sistem določanja plač javnih uslužbencev. V tem okviru je podal obsežne pripombe na predlog Zakona o zdravstveni dejavnosti, ki jih je predlagatelj upošteval.

Ob tem je IJS ugotovil, da mu Ministrstvo za zdravje ni poslalo v pregled in pripombe predloga Zakona o dodatnih interventnih ukrepih za zagotovitev dostopnosti v zdravstvu, čeprav je Vlada s sklepom št.

06100-13/2024/3 z dne 9. 5. 2024 določila, da morajo pristojna ministrstva pri pripravi predpisov vključiti tudi inšpekcijske organe – zlasti v delih, ki vplivajo na njihove pristojnosti in nove obveznosti.

Z omenjenim interventnim zakonom je Ministrstvo za zdravje podaljšalo dodatek za zdravstvene delavce in sodelavce v ambulantah družinske medicine ter otroških in šolskih dispanzerjih v javnih zdravstvenih zavodih do 31. decembra 2026 ter podaljšalo dodatek za izbiro specializacije iz družinske medicine, za nadzor nad izplačili katerih so pristojni inšpektorji ISJU.

4.2 ZAKONODAJNI PREDLOGI

4.2.1 ZAKON O JAVNIH USLUŽBENCIH

Inšpektorat za javni sektor (IJS) je sodeloval s strokovnimi službami Ministrstva za javno upravo (MJU) pri pripravi inšpekcijskih določb (pristojnosti, ukrepi in kazenske določbe) v predlogu Zakona o javnih uslužbencih (ZJU-1).

Z namenom večje učinkovitosti inšpekcijskega nadzora pri izvajanju določb ZJU je IJS predlagal, da se v novem ZJU-1 taksativno določijo ukrepi, ki jih lahko inšpektor odredi v primeru ugotovljenih pomanjkljivosti ali nepravilnosti. S tem bi se odpravila omejitev iz trenutno veljavnega 182. člena ZJU, po katerem lahko inšpektor zgolj predlaga ukrepe, ne pa jih tudi odredi.

Poleg tega je IJS predlagal dopolnitev kazenskih določb ZJU-1, in sicer za primere, ko predstojnik organa ne izvrši odrejenih ukrepov. Prav tako je IJS predlagal določitev novih prekrškov, ki jih lahko stori predstojnik organa ali pooblaščen oseba, če:

- ovira ali onemogoči vstop inšpektorja v prostore,
- ne omogoči inšpektorju ustreznih pogojev za delo,
- ne zagotovi dostopa do dokumentacije, potrebne za izvedbo inšpekcijskega nadzora,
- ne spoštuje ukrepov, odrejenih z zapisnikom inšpektorja.

4.2.2 ZAKON O DOSTOPU DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

Na področju, ki ga ureja Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ), ni urejene pravne podlage za inšpekcijski nadzor in posledično tudi ne inšpekcijski ukrepi, v primeru kršitev določb ZDIJZ. ZDIJZ v 32. členu določa, da nadzor nad izvajanjem določb tega zakona opravlja ministrstvo, pristojno za ta zakon. Glede na to, da ni pravne podlage za inšpekcijski nadzor, IJS v okviru svojih pristojnosti v zvezi z ZDIJZ opravlja inšpekcijski nadzor le glede izvajanja določb, ki se nanašajo na odločanje v postopku z zahtevo za dostop do informacije javnega značaja, saj se ti postopki vodijo v skladu z ZUP. Inšpekcijske nadzore v zvezi s tem zato izvajajo inšpektorji UI. Poleg tega pa IJS v zvezi z izvajanjem določb ZDIJZ vodi tudi prekrškovne postopke. Le-te vodi na podlagi ugotovitev v postopkih inšpekcijskega nadzora, na podlagi prejetih predlogov za uvedbo postopka o prekršku in na podlagi pregledov, ki jih opravi sam v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti zavezancev glede proaktivnih objav določenih informacij na njihovih spletnih straneh.

Z namenom zagotovitve učinkovitega nadzora nad spoštovanjem njegovih določb, bi bilo potrebno ZDIJZ spremeniti in dopolniti z določitvijo organa, pristojnega za izvedbo inšpekcijskega nadzora, ukrepov za odpravo kršitev oziroma vzpostavitev zakonitega stanja ter prekrškovnih sankcij v primeru nespoštovanja odrejenih ukrepov inšpektorja.

4.2.3 ZAKON O ZDRAVSTVENI DEJAVNOSTI (ZZDEJ-N)

IJS je podal obsežne pripombe na Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej-N). S podanimi pripombami je pripravljavca predpisa opozoril na enotno ureditev sistema plač v javnem sektorju, na ukrepe, ki jih določa ZSTSPJS ter na razmejitve pristojnosti med inšpekcijskimi organi. Ministrstvo za zdravje je podane pripombe upoštevalo.

4.3 PREDLOGI VEZANI NA POGOJE IN VIRE ZA DELO IJS

Kadri

V letu 2024 je delo v okviru UI v povprečju opravljalo 6,5 inšpektorjev, v ISJU pa 6,17 inšpektorjev.⁹ Na dan 31. 12. 2024 pa je bilo v UI zaposlenih 7 inšpektorjev, v ISJU pa 6. Kadrovski načrt omogoča zaposlitev še dveh dodatnih inšpektorjev v ISJU.

V letu 2023 smo izvedli dva javna natečaja za zasedbo prostega delovnega mesta INŠPEKTOR (naziv INŠPEKTOR II/I). Prvi natečaj je bil neuspešno zaključen, saj je izbrani kandidat odstopil od kandidature, ponovljen javni natečaj pa v letu 2024 ni privedel do izbire, ker ni bilo ustreznega kandidata. Prav tako smo v letu 2024 izvedli javni natečaj za delovno mesto INŠPEKTOR SVETNIK, pri čemer se je postopek zaključil šele v 2025 in je nastop dela predvidena 1. maja 2025.

Kadrovska popolnitev predstavlja izziv zaradi več dejavnikov, med katerimi so višja povprečna starost zaposlenih, manjše zanimanje za delo inšpektorja ter dolgotrajni zaposlitveni postopki. V prihodnje bo ob doseganju pogojev za upokožitev lahko organ zapustilo več izkušenih inšpektorjev, zato bo zagotavljanje ustrezne kadrovske strukture ključnega pomena.

Obseg dela

Upravna inšpekcija (UI) in Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem (ISJU) vsako leto prejmeta veliko število pobud in prijav različnih prijaviteljev, hkrati pa obravnavata tudi nerešene pobude iz preteklih let. Z različnimi ukrepi je Inšpektoratu za javni sektor uspelo zmanjšati število nerešenih zadev, tako da je konec leta 2024 ISJU imela 304 nerešenih zadev, UI pa je ob večjem pripadu zadev leto zaključila s 114 nerešenimi zadevami.

Čeprav se inšpekcijski nadzori uvajajo ex officio, jih približno 97 % temelji na prejetih pobudah in prijavah, medtem ko le v 3 % primerov nadzore izvajamo samoiniciativno – bodisi v okviru načrtovanih sistemskih pregledov bodisi na lastno pobudo. V prihodnje bi bilo smiselno povečati delež samoiniciativnih nadzorov, za kar pa bi bila nujna kadrovska okrepitev.

Dodatne izzive v prihodnosti bodo predstavljale nove pristojnosti, ki jih predvideva predlog Zakona o funkcionarjih, po katerem bi ISJU postala pristojni organ za inšpekcijski nadzor nad poklicnimi funkcionarji glede priznavanja pravic v času opravljanja funkcije, povračil stroškov dela in izplačil drugih prejemkov. Prav tako predlog Zakona o javnih uslužbencih predvideva, da bi ISJU izvajala nadzor nad povračili stroškov in izplačili drugih prejemkov javnim uslužbencem.

Glede na to, da je s 1. 1. 2025 začela veljati plačna reforma, ki je privedla do povečanja števila prejetih prijav, in glede na predvidene dodatne pristojnosti, v primeru, da ne pride do ustrezne kadrovske

⁹ Povprečno število inšpektorjev je bilo izračunano ob upoštevanju, da je bila na UI ena inšpektorica bolniško odsotna 6 mesecev, da sta v ISJU zaradi upokožitve (1. 4. 2024) oziroma zaposlitve pri drugem organu (1. 10. 2024) prenehali z delom dve inšpektorici in da je bila v ISJU 1. 11. 2024 premeščena ena javna uslužbenka.

okrepitev, ISJU ne bo mogla učinkovito izvajati nadzora nad plačnim in uslužbenskim sistemom ter učinkovito izvajati dodatno dodeljenih pristojnosti.

Informacijski sistem

Za učinkovitejše izvajanje, načrtovanje in poročanje o inšpekcijskem nadzorstvu bi IJS potreboval nadgradnjo obstoječega informacijskega sistema. Trenutno IJS uporablja informacijski sistem IS IJS, ki ga je leta 2017 razvil in vzdržuje sodelavec nekdanjega Direktorata za informatiko pri MJU, ki je po reorganizaciji Vlade v letu 2023 prešel pod MDP.

Čeprav IS IJS še vedno omogoča pripravo letnega načrta dela, spremljanje izvedbe nadzorov in pripravo poročil, so se z leti pokazale nekatere omejitve ter tveganja, ki vplivajo na njegovo uporabnost in dolgoročno vzdržnost.

Ključna tveganja in pomanjkljivosti sistema

Vzdrževanje sistema

IS IJS vzdržuje zgolj ena oseba na MDP, kar predstavlja resno tveganje za IJS. V primeru daljše odsotnosti vzdrževalca bi sistem ostal brez ustrezne podpore, pri čemer IJS nima lastnih kadrovskih ali finančnih virov za obvladovanje tega tveganja.

Ročni vnos podatkov in pomanjkanje integracije

Trenutno je treba vse inšpekcijske zadeve (številka zadeve, zavezanec, prijavitelj, datum prejema, nosilec zadeve) ročno vnašati v IS IJS, saj sistem ni sinhroniziran z dokumentnim sistemom Krpan.

Osnovni podatki, ki jih že vnašajo v glavni pisarni znotraj sistema Krpan, morajo biti ročno ponovno vneseni v IS IJS, kar povečuje možnost napak in dodatno obremenjuje zaposlene.

Omejene funkcionalnosti pri iskanju in pregledovanju podatkov

IS IJS ne omogoča iskanja po kršitvah, zapisnikih in odrejenih ukrepih, kar otežuje sistematično spremljanje nadzorov.

Prav tako ne omogoča pregleda dokumentov, kot so zapisniki, ugovori in odločitve MJU o ugovorih. V nasprotju z informacijskimi sistemi, ki jih uporabljajo nekateri drugi inšpekcijski organi, ni mogoče priklicati teh dokumentov ali avtomatsko povezovati podatkov prek šifrantov. Posledično se dokumentacija zbira nestrukturirano, kar otežuje analizo podatkov in zagotavljanje enotne prakse.

Zahteve za nadgradnjo IS IJS

Za izboljšanje učinkovitosti dela in zagotavljanje enotne prakse pri izvajanju nadzorov bi bilo potrebno nadgraditi IS IJS z naslednjimi funkcionalnostmi:

- Avtomatska sinhronizacija s sistemom Krpan – zmanjšanje ročnega vnosa in s tem napak ter administrativne obremenitve zaposlenih.
- Napredno iskanje po podatkih – omogočanje iskanja po kršitvah, zapisnikih in odrejenih ukrepih.
- Pregled dokumentov in strukturirano shranjevanje podatkov – omogočiti vizualizacijo zapisnikov, ugovorov in odločitev MJU o ugovorih ter vzpostavitev šifrantov za avtomatsko povezovanje dokumentacije.

Implementacija teh funkcionalnosti bi:

- Povečala učinkovitost dela in zmanjšala administrativne obremenitve zaposlenih.
- Omogočila enotno prakso pri izvajanju nadzorov ter boljši prenos znanja med inšpektorji.
- Omogočila večji pregled nad uspešnostjo dela IJS, kar bi pripomoglo k boljšemu strateškemu načrtovanju.

Glede na naraščajoče zahteve in dodatne pristojnosti, s katerimi se sooča IJS, je nadgradnja IS IJS nujna za zagotavljanje kakovostnega in učinkovitega izvajanja inšpekcijskega nadzora. V 2024 nam skupaj z MDP žal ni uspelo realizirati potrebnih nadgradenj IS IJS, zato si želimo, da bi to opravili najkasneje v tem letu.

4.4 SKLEPNO

Inšpektorat za javni sektor ocenjuje, da je v letu 2024 uspešno in učinkovito opravljal svoje naloge. Upravna inšpekcija je zagotavljala ažurno obravnavo prejetih pobud. S svojimi ugotovitvami in odrejenimi ukrepi je prispevala k vzpostavljanju strokovnejše javne uprave in izboljšanju kakovosti javnih storitev. Zagotovila je tudi poenotenje upravnih postopkov ter varstvo pravic strank in javnega interesa.

Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem je kljub kadrovskim izzivom presegla letno načrtovan obseg dela. Zaključila je vse systemske nadzore in izvedla celo več prioritetenih nadzorov od predpisanih. S tem je prispevala k večji skladnosti poslovanja proračunskih uporabnikov pri obračunu in izplačilih plač ter spoštovanju uslužbenske zakonodaje.

Poleg izvedenih nadzorov ostaja aktualen cilj vzpostavitev boljšega analitičnega orodja za načrtovanje inšpekcijskih aktivnosti ter spremljanje realizacije ciljev. Pričakujemo, da bomo to lahko dosegli v letu 2025 v sodelovanju z Ministrstvom za digitalno preobrazbo.

Za nadaljnje uspešno delovanje bo inšpektorat v prihodnje namenil še več pozornosti:

- izobraževanju zaposlenih,
- privabljanju novih inšpektorjev,
- ustvarjanju zdravega in spodbudnega delovnega okolja,
- izboljšanju analitičnih in informacijskih sistemov za učinkovitejše spremljanje inšpekcijskih postopkov.

Le s temi ukrepi bomo lahko še naprej uspešno prispevali k **strokovnejši javni upravi, večji transparentnosti plač in vzdržnosti javnih financ.**

Številka: 010-7/2024-11

Datum: 19. 3. 2025

mag. Robert Lainšček
Direktor Upravne inšpekcije

Albert Nabernik
glavni inšpektor

mag. Milan Pirman
Direktor Inšpekcije za sistem javnih
uslužbencev in plačni sistem